

**Lokalny Program Rewitalizacji
Miasta Sępólno Krajeńskie
na lata 2009-2014**

GRUDZIEŃ 2009

Spis treści

I. ZAŁOŻENIA PROGRAMU REWITALIZACJI.....	3
I.1. PREZENTACJA METODY SPORZĄDZANIA LPR	4
I.2. OPIS GŁÓWNYCH POTRZEB REWITALIZACYJNYCH MIASTA, WYNIKAJĄCYCH Z DIAGNOZY STANU WYJŚCIOWEGO I DEBAT (KONSULTACJI) SPOŁECZNYCH WRAZ Z UZASADNIENIEM	6
I.3. OPIS SPOSOBU WYBORU OBSZARU OBJĘTEGO PROGRAMEM REWITALIZACJI	12
I.4. OPIS SPOSOBU WYZNACZENIA OBSZARU WSPARCIA	16
I.5. CELE PROGRAMU REWITALIZACJI.....	23
I.6. OKRES REALIZACJI LPR I JEGO EWENTUALNE ETAPY	34
II.PLANOWANE DZIAŁANIA NA OBSZARZE WSKAZANYM DO REWITALIZACJI.....	35
II.1. KRYTERIA WYBORU PROJEKTÓW	35
II.2. OCZEKIWANE WSKAŹNIKI EFEKTÓW REALIZACJI DZIAŁAŃ.	37
II.3. LOKALIZACJA PLANOWANYCH DZIAŁAŃ REWITALIZACYJNYCH.	41
II.4. INICJATYWY SPOŁECZNE I ZASADA EMPOWERMENT	43
III.PLAN FINANSOWY-ŹRÓDŁA FINANSOWANIA LOKALNEGO PROGRAM REWITALIZACJI	44
IV.ZARZĄDZANIE (SYSTEM WDRAŻANIA) REALIZACJĄ LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI.....	50
V.SYSTEM MONITOROWANIA I OCENY REALIZACJI LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ	53
ZAŁĄCZNIKI	55
I.WYKAZ PROJEKTÓW	55
II.OPISY PROJEKTÓW.....	61
III. RAPORT Z KONSULTACJI SPOŁECZNYCH.....	94
IV. DIAGNOZA STANU WYJŚCIOWEGO	99
IV.1. ZWIĘZŁA INFORMACJA O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ MIASTA NA TLE OTOCZENIA	99
IV.2. ANALIZA ZRÓŻNICOWANIA MIASTA Z PUNKTU WIDZENIA NATĘŻENIA WYSTĘPOWANIA ZJAWISK KRYZYSOWYCH	108
IV.3. IDENTYFIKACJA I SZCZEGÓŁOWA CHARAKTERYSTYKA OBSZARU W STANIE KRYZYSU, WSKAZANEGO DO REWITALIZACJI.....	127
IV.4. PODSUMOWANIE DIAGNOZY STANU WYJŚCIOWEGO I WNIOSKI DO LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI.....	133
IV.5. WNIOSKI Z DIAGNOZY STANU WYJŚCIOWEGO W KONTEKŚCIE USTALEŃ PLANÓW POLITYKI ROZWOJU MIASTA PRZYJĘTYCH PRZEZ RADĘ MIEJSKĄ.....	134
V.ANALIZA ANKIET.....	139
VI.STRATEGICZNA OCENA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO.....	163

I. Założenia programu rewitalizacji

Rewitalizacja stanowi kompleksowy proces zmian przestrzennych, technicznych, społecznych i gospodarczych podjętych w interesie publicznym, których celem jest wyprowadzenie obszaru z sytuacji kryzysowej. Działania rewitalizacyjne mają na celu przywrócenie dawnych funkcji bądź zaproponowanie nowych oraz stworzenie warunków do dalszego rozwoju miasta z wykorzystaniem jego posiadanych zasobów.

Celem opracowania i wdrożenia programu rewitalizacji jest pobudzenie aktywności środowisk lokalnych i stymulowanie współpracy na rzecz rozwoju społeczno-gospodarczego oraz przeciwdziałanie zjawiskom wykluczenia społecznego w zagrożonych patologiami obszarach miasta.

Należy podkreślić, iż Lokalny Program Rewitalizacji ma charakter wielokierunkowy, obejmuje określony obszar w mieście, wyznaczony na podstawie danych z wielu dziedzin gospodarki miejskiej. Najważniejszym celem rewitalizacji ma być ożywienie danego obszaru, szczególnie w sferze społecznej i gospodarczej. Skutki długofalowe dostrzegalne będą nie tylko z perspektywy obszaru poddanego rewitalizacji, ale również z punktu widzenia miasta i powiatu.

Proces rewitalizacji jest to działanie złożone, angażujące nie tylko władze samorządowe, ale również specjalistów różnych dziedzin, w zależności od charakteru planowanych prac. Jego opracowanie wymaga ponadto znajomości uwarunkowań społecznych i gospodarczych. Są to sfery mające kluczowe znaczenie dla miasta i jednocześnie charakteryzujące się dużą wrażliwością na zmiany, które często bywają nieodwracalne. Z tego względu należy wykazać się szczególną ostrożnością przy planowaniu działań rewitalizacyjnych, gdyż każdy zrealizowany projekt pozostawia trwały ślad w środowisku zewnętrznym, którego często nie da się przewidzieć.

I.1. Prezentacja metody sporządzania LPR

Prace nad przygotowaniem Lokalnego Programu Rewitalizacji składały się z kilku etapów. Pierwszym krokiem była analiza zasadności przeprowadzenia działań rewitalizacyjnych na terenie Miasta Sępólno Krajeńskie.

W związku z zamiarem przygotowania Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Sępólno Krajeńskie pracownicy Urzędu Miejskiego zorganizowali szeroko zakrojone konsultacje tworzenia programu.

Oprócz ankiet zostały zorganizowane spotkania konsultacyjne oraz spotkania grupy roboczej złożonej z przedstawicieli wydziałów Urzędu Miejskiego (Referat Inwestycji, Rozwoju Gospodarczego, Turystyki i Sportu, Referat Gospodarki Komunalnej i Rolnictwa).

Zgodnie z wynikami ankiet, mieszkańcy uznali w 98%, iż Lokalny Program Rewitalizacji jako program ożywienia gospodarczego, społecznego i przestrzennego jest potrzebny w mieście. Szersze wyniki ankiet przeprowadzonych wśród mieszkańców Sępólna Krajeńskiego znajdują się w załączniku nr 3.

Podsumowując wyniki konsultacji społecznych zgodnie stwierdzono, że rewitalizacja stanowi niebywałą szansę na ożywienie miasta zarówno w sferze społecznej, gospodarczej oraz przestrzennej. W związku z tym, władze miasta postanowiły przystąpić do przygotowania Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Sępólno Krajeńskie.

W związku z powyższym, rozpoczęto kolejny etap, jakim było zdiagnozowanie sytuacji w mieście i wybór obszaru przeznaczonego do rewitalizacji, na którym zaistniała sytuacja kryzysowa.

Na wybór obszaru miało wpływ kilka czynników. Najpierw przeprowadzono dogłębną diagnozę sytuacji społeczno-gospodarczej miasta na tle otoczenia (regionu, kraju) oraz analizę wskaźników na poziomie ulic Miasta Sępólno Krajeńskie. W ten sposób wyróżniono trzy obszary, na których zaistniała sytuacja kryzysowa: „Stare Miasto”, „Osiedle Leśne”, „Tereny przemysłowe”.

Następnie wzięto pod uwagę wskazania mieszkańców (odnotowane w ankietach i podczas spotkań), którzy mieli możliwość wyznaczenia terenu, wymagającego wsparcia i

odnowy społeczno-gospodarczej. Mieszkańcy w 52% wskazali na potrzebę rewitalizacji obszaru „Stare Miasto”. Ostatecznie powyższe informacje skonfrontowano z doświadczeniem i intuicją pracowników wybranych Wydziałów Urzędu Miejskiego.

Ta droga pozwoliła na wybór obszaru do rewitalizacji, który odznaczał się negatywnymi wartościami wskaźników, był najczęściej wskazywany przez mieszkańców oraz władze miasta. Szczegółowa metodologia delimitacji obszaru przeznaczonego do rewitalizacji znajduje się w rozdziale 1.3. oraz 1.4.

Kolejnym krokiem było określenie celów rewitalizacji. Opierając się na ustalonych problemach rozpoznanych na podstawie diagnozy, sformułowano cele, które w miarę możliwości, zostały opisane skwantyfikowanymi wskaźnikami z określonymi wartościami bazowymi oraz docelowymi. Cele programu rewitalizacji zawarte są w rozdziale 1.5.

Następnie określono horyzont czasowy obowiązywania Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Sępólno Krajeńskie, który zaprezentowano w rozdziale 1.6.

Dzięki sformułowanym celom LPR, możliwe było określenie planowanych działań na obszarze rewitalizowanym. Przy wyborze projektów kierowano się przede wszystkim potrzebą synergicznych, wzajemnie wzmacniających się efektów podejmowanych działań. Stworzono także plan finansowy, zawierający źródła finansowania Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Sępólno Krajeńskie.

Po wyborze projektów stworzono system zarządzania realizacją Lokalnego Programu Rewitalizacji oraz określono zasady systemu monitorowania i oceny wdrażania LPR i komunikacji społecznej.

Ostatecznym etapem było przeprowadzenie konsultacji społecznych na temat projektu Lokalnego Programu Rewitalizacji.

Zaprezentowana powyżej, krok po kroku, metoda sporządzania Lokalnego Programu Rewitalizacji umożliwiła stworzenie wieloletniego programu, który pozwoli na wyprowadzenie zdiagnozowanego obszaru miasta z kryzysowej sytuacji oraz stworzenie warunków jego dalszego rozwoju.

I.2. Opis głównych potrzeb rewitalizacyjnych miasta, wynikających z diagnozy stanu wyjściowego i debat (konsultacji) społecznych wraz z uzasadnieniem

Potrzeby rewitalizacyjne miasta ściśle odwołują się do problemów, które zdiagnozowano w Sępólnie Krajeńskim oraz które wskazali mieszkańcy w trakcie konsultacji. Potrzeby rewitalizacyjne osadzono w trzech sferach: społeczno-gospodarczej, środowiskowo-przestrzennej, infrastruktury technicznej i społecznej.

1. Potrzeby rewitalizacyjne miasta w sferze społeczno-gospodarczej

Przemiany społeczno-gospodarcze zachodzące w kraju spowodowały nasilenie się wielu problemów społecznych, z którymi borykają się także mieszkańcy Sępólna Krajeńskiego. Świadczy o tym m.in. wysoka liczba osób korzystających ze wsparcia socjalnego, wysoka liczba bezrobotnych, niski wskaźnik przedsiębiorczości a także problem wykroczeń i przestępstw na terenie Sępólna Krajeńskiego.

➤ Potrzeba podejmowania działań niwelujących negatywne skutki bezrobocia

Istotnym problemem, dotyczącym mieszkańców Sępólna Krajeńskiego i mającym wpływ na rozwój miasta, jest wysoki poziom bezrobocia. Niekorzystne procesy społeczno-gospodarcze doprowadziły do pogorszenia się sytuacji na rynku pracy. Problem bezrobocia jako jeden z najpoważniejszych (27% badanych) w Sępólnie Krajeńskim, został również wskazany przez mieszkańców w ankietach.

W Sępólnie Krajeńskim zamieszkuje 666 osób bezrobotnych, z czego ponad 58% stanowią kobiety. Wśród bezrobotnych aż 37,79% to osoby krótkotrwale bezrobotne, czyli które pozostają bez pracy mniej niż 3 miesiące. Natomiast prawie 1/3 bezrobotnych (29,13%) to bezrobotni długotrwale (pozostający bez pracy ponad 12 miesięcy). Długi okres pozostawania poza zatrudnieniem powoduje trudniejszy powrót do pracy. Brak pracy może powodować nieodwracalne szkody nie tylko ekonomiczne, ale przede wszystkim społeczne, łącznie z daleko idącą demoralizacją i wykluczeniem osób będących bez zatrudnienia. Długotrwale bezrobotni najczęściej nie są w stanie samodzielnie wrócić do zatrudnienia, stąd tak ważne w ich przypadku jest poradnictwo zawodowe.

W Sepólnie Krajeńskim w 2008 roku problem bezrobocia w największym stopniu dosięgnął osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i niższym. W związku z tym istnieje duża potrzeba zachęcania młodzieży do zdobywania wykształcenia, zaś w przypadku osób starszych należy kłaść nacisk na szkolenia, doksztalcanie i zmianę kwalifikacji zawodowych.

Tab. 1. Zbiorcze informacje o osobach bezrobotnych w Sepólnie Krajeńskim.

Wyszczególnienie	Liczba osób	Udział w %
Ogółem bezrobotnych	666	100
<i>w tym</i>		
- kobiety	392	58,86
- długotrwale bezrobotni	194	29,13
- krótkotrwale bezrobotni	245	36,79
- z wykształceniem zawodowym i niższym	399	59,91
- w grupie wiekowej od 45-54 lat	185	27,78

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS i Urzędu Miejskiego w Sepólnie Krajeńskim

Działania niwelujące negatywne skutki bezrobocia mają ograniczyć liczbę bezrobotnych poprzez przygotowanie ich do skutecznego poszukiwania pracy. Osoby bezrobotne to w dużej mierze osoby o niskim statusie społecznym, słabo wykształcone, które w wielu sytuacjach czują się bezradne. Dlatego istnieje bardzo duża potrzeba podejmowania działań doradczych, które pomogą im wyjść z trudnej sytuacji życiowej oraz działań służących poprawie kwalifikacji zawodowych osób bezrobotnych. Z tego względu należy włączyć do działań rewitalizacyjnych organizację kursów i szkoleń mających na celu elastyczne i doraźne reagowanie na potrzeby rynku pracy.

➤ **Potrzeba poprawy stanu bezpieczeństwa publicznego**

Głównym elementem wpływającym na poczucie bezpieczeństwa mieszkańców jest skala przestępczości w mieście. Intensywność oraz częstotliwość zdarzeń przestępczych ma wpływ na formowanie się postaw i zachowań ludzi zamieszkujących miasto. W ankietach przeprowadzonych wśród mieszkańców Sepólna Krajeńskiego 12% badanych uznało

zagrożenie przestępczością za najpoważniejszy problem w mieście. Z analizy stanu zagrożenia przestępczością wynika, iż liczba popełnionych przestępstw w 2008 roku wyniosła 265.

Działania rewitalizacyjne powinny, zatem iść w kierunku poprawy bezpieczeństwa poprzez budowę monitoringu ulicznego oraz oświetlenia. Te środki pozwolą na podniesienie bezpieczeństwa na drogach i ulicach Sępólna Krajeńskiego.

W celu zwalczania przestępczości w mieście odnotowano potrzebę odpowiedniego zagospodarowania czasu wolnego oraz zapewnienia warunków do rekreacji. Podkreśla się przede wszystkim konieczność stworzenia oferty spędzania czasu wolnego zarówno dla dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych, co jest traktowane także jako zapobieganie patologiom i przestępczości.

➤ **Potrzeba poprawy warunków do rozwoju przedsiębiorczości**

Konieczność poprawy warunków do rozwoju przedsiębiorczości wiąże się z podejmowaniem projektów prowadzących do rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw. Ożywienie gospodarcze w Sępólnie Krajeńskim możliwe jest, m.in. poprzez rozwój turystyki i realizację nowych przedsięwzięć opartych o wykorzystanie własnych (endogennych) zasobów.

Z konsultacji społecznych wynika, iż mieszkańcy dostrzegają potrzebę wsparcia małych i średnich przedsiębiorstw (8% badanych), jak również wykorzystania do rozwoju gospodarczego potencjału turystycznego miasta (19% mieszkańców).

Na terenie Sępólna Krajeńskiego funkcjonuje 1016 podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w rejestrze REGON. W sektorze prywatnym działa 96% podmiotów.

Zestawiając wartość wskaźnika przedsiębiorczości, mierzonego liczbą zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców, dla Sępólna Krajeńskiego oraz sąsiednich miast w powiecie sępoleńskim, widać, iż dane dla Sępólna przyjmują najmniej korzystne wartości.

Tab. 2. Wskaźnik przedsiębiorczości miast powiatu sepoleńskiego

Miasto	Liczba podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w rejestrze REGON	Wskaźnik przedsiębiorczości mierzony liczbą zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców
Sepólno Krajeńskie	1016	110
Więcbork	649	112
Kamień Krajeński	294	126

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W Sepólnie Krajeńskim występuje najniższy wskaźnik rozwoju przedsiębiorczości wśród miast powiatu. Dlatego tak ważne jest podejmowanie działań związanych z promocją i wspieraniem przedsiębiorczości. Istnieje potrzeba wzmocnienia potencjału małych i średnich przedsiębiorstw (MSP) w mieście, poprawy warunków do rozwoju handlu i usług oraz zwiększenia poziomu zatrudnienia w usługach rynkowych, tym samym podniesienia poziomu wynagrodzeń. W celu przyciągnięcia inwestorów dostrzega się potrzebę uatrakcyjnienia miasta poprzez zagospodarowanie centrum miasta oraz rozwój usług turystycznych.

➤ **Potrzeba poprawy warunków do integracji społeczności lokalnej**

W Sepólnie Krajeńskim działa wiele organizacji pozarządowych, które podejmują inicjatywy na rzecz integracji mieszkańców, pomocy dzieciom, aktywizacji osób bezrobotnych i niepełnosprawnych. Od kilku lat fundacje i stowarzyszenia działające na terenie miasta zgłaszają potrzebę stworzenia miejsca - centrum, w którym mogłyby wspólnie działać. Aby podejmować działania na rzecz aktywizacji mieszkańców potrzebne są pomieszczenia i sale. Utworzenie centrum, w którym mogłyby działać organizacje NGO, przyczyniłoby się do poprawy efektywności ich działania. Przede wszystkim poprzez realizację wspólnych pomysłów i projektów, które będą miały charakter interdyscyplinarny.

Potrzebę poprawy warunków do integracji zgłaszają także mieszkańcy. W trakcie konsultacji społecznych aż 13% badanych uznało iż niski poziom aktywności społecznej stanowi jeden z najpoważniejszych problemów w sferze społecznej w mieście.

2. Potrzeby rewitalizacyjne miasta w sferze środowiskowo-przestrzennej

Na podstawie analizy występowania zjawisk kryzysowych w sferze środowiskowo-przestrzennej oraz wskazań mieszkańców dokonanych w ankietach, wyróżnia się potrzebę właściwego zagospodarowania centralnej części miasta. Na terenie Sępólna Krajeńskiego została rozpoczęta realizacja projektu kluczowego, który zakłada wykorzystanie potencjału turystycznego i przyrodniczego gminy Sępólno Krajeńskie, m.in. poprzez zagospodarowanie terenów atrakcyjnych przyrodniczo, jakim jest nadbrzeże Jeziora Sępoleńskiego na cele turystyczne, rekreacyjne i sportowe.

Realizacja ww. projektu przyczyni się do podniesienia atrakcyjności turystycznej miasta. Jednak aby wykorzystać wszelkie walory miasta potrzebne jest właściwe zagospodarowanie centralnej części miasta, która nie wypełnia roli przestrzeni publicznej integrującej społeczność lokalną. Obecne zagospodarowanie centrum nie przyciąga turystów i inwestorów. W centralnej części miasta zlokalizowanej po drugiej stronie rzeki Sępolenki znajdują się zdegradowane place, trawniki oraz niewykorzystane tereny, które należałoby wykorzystać jako tereny rekreacji i wypoczynku dla rodzin. Tereny do rewitalizacji zlokalizowane są w obszarze oddziaływania projektu kluczowego pn. „Rozwój turystyki, rekreacji i sportu na terenie Pojezierza Krajeńskiego”, np. przy rzece Sępolence i przy ulicy Jeziornej.

Potrzeba właściwego zagospodarowania centrum miasta poparta jest wynikami konsultacji społecznych. Aż 28% mieszkańców wskazało na potrzebę rozwinięcia bazy turystycznej i rekreacyjno-wypoczynkowej. Około 20% osób uznało, iż poważnym problemem związanym z jakością życia w Sępólnie Krajeńskim jest niska estetyka otoczenia.

3. Potrzeby rewitalizacyjne miasta w sferze infrastruktury technicznej i społecznej

Najpilniejsza potrzeba miasta w zakresie infrastruktury technicznej związana jest z budową obwodnicy miasta. Przez centrum Sepólno prowadzi droga krajowa nr 25, z której zgodnie z badaniami natężenia ruchu, dobowo korzysta 12 900 pojazdów. Priorytetowym działaniem jest wyprowadzenie ruchu tranzytowego z centrum miasta poprzez budowę obwodnicy. Prace związane z tym przedsięwzięciem są już dalece zaawansowane, opracowano szereg niezbędnych dokumentów.

Zgodnie z ankietami przeprowadzonymi wśród mieszkańców, najpilniejszą potrzebą do zrealizowania jest odbudowa nawierzchni dróg i chodników w Sepólnie. Tę potrzebę zgłosiło 28% mieszkańców. Ulepszenie stanu infrastruktury dróg i chodników przyczyni się do usprawnienia dojazdu do miejsc atrakcyjnych turystycznie i miejsc rekreacji na terenie Pojezierza Krajeńskiego oraz zapewnienia sprawnego dojazdu mieszkańców powiatu do ośrodka powiatowego.

I.3. Opis sposobu wyboru obszaru objętego programem rewitalizacji

Obszar opisany w Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Sępólno Krajeńskie wyznaczono na podstawie następującej metodologii.

Pierwszym krokiem w kierunku wyboru obszaru wymagającego rewitalizacji była dogłębna diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej i infrastrukturalnej w mieście. Diagnoza ta znajduje się w Załączniku 3 do Lokalnego Programu Rewitalizacji. Już na podstawie wspomnianej wielowymiarowej diagnozy można było wywnioskować, iż pewne obszary w Sępólnie cechują się, w różnych sferach, niekorzystnymi w stosunku do całego miasta warunkami.

Opierając się na zebranych informacjach z diagnozy oraz uwzględniając swoje doświadczenie i znajomość miasta, pracownicy Urzędu Miejskiego w Sępólnie Krajeńskim skonstruowali formularz ankiet skierowanych do mieszkańców miasta, którzy mieli się wypowiedzieć w kwestii wyboru obszaru do rewitalizacji.

W formularzu tym określono trzy obszary, które potencjalnie mogłyby zostać objęte programem, a mianowicie:

- „Stare Miasto” – obszar nr 1
- „Osiedle Leśne” – obszar nr 2
- „Tereny Przemysłowe” – obszar nr 3

Wskazane trzy obszary Sępólna Krajeńskiego są kluczowymi terenami miasta dlatego, że pełnią (lub powinny pełnić) odpowiednie funkcje.

Obszar nr 1, czyli „Stare Miasto” mogłoby być „wizytówką” Sępólna, a przez swoje funkcje centrotwórcze, stać się miejscem integracji społecznej, umożliwiając mieszkańcom identyfikację ze swoim miastem oraz zachęcając turystów do odwiedzania Sępólna. Funkcja ta jest jednak zakłócona ze względu na wielowymiarową sytuację kryzysową w obszarze.

Obszar nr 2, czyli „Osiedle Leśne” to obszar posiadający potencjał do rozwoju sportowo-rekreacyjnego miasta. W znacznej części rozciąga się on wzdłuż linii brzegowej Jeziora Sępoleńskiego. Warunkiem jego rozwoju jest podjęcie działań wykorzystujących walory przyrodnicze obszaru.

„Tereny Przemysłowe”, które stanowią obszar nr 3, to największy z wyznaczonych potencjalnych obszarów do rewitalizacji. Przypisana temu obszarowi została funkcja gospodarcza. Jednakże przez wzgląd na niekorzystną w wielu sferach sytuację w obszarze nr 3, nie może on właściwie pełnić swojej funkcji.

Poniżej przedstawiono mapę, z zaznaczonymi obszarami, potencjalnie objętymi programem rewitalizacji.

Mapa 1. Wskazanie obszarów kryzysowych na terenie Sepólno Krajeńskiego.

Analizując wyniki ankiet społecznych, w których mieszkańcy Sępólna mogli wypowiedzieć się, co do obszaru miasta, który powinien zostać poddany procesowi rewitalizacji, można stwierdzić, iż ponad połowa ankietowanych wybrała obszar nr 1, czyli „Stare Miasto”.

Zaistniały jeszcze inne czynniki, które przemawiały za wyborem do rewitalizacji właśnie tego obszaru. Mianowicie na obszarze nr 2 – „Tereny Leśne” zaplanowano realizację kluczowego projektu, zakładającego budowę hali widowiskowo-sportowej, budowę mola wraz z amfiteatrem i kawiarnią nad Jeziorem Sępoleńskim oraz budowę ścieżki rowerowej. Przedsięwzięcie to z pewnością wpłynie na rozwój obszaru oraz umożliwi mu wyjście z sytuacji kryzysowej. Właściwe zagospodarowanie terenu oraz wykorzystanie zasobów przyrodniczych pozwoli obszarowi pełnić przypisaną mu funkcję turystyczno-rekreacyjną.

Natomiast obszar nr 3, czyli „Tereny Przemysłowe”, mimo niekorzystnych czynników społecznych, jest obszarem rozwijającym się gospodarczo, gdzie systematycznie powstają nowe miejsca pracy. Należy się więc spodziewać, iż stopniowo obszar nr 3 będzie niwelował czynniki hamujące jego rozwój.

Z powyższego wynika, iż obszar nr 1, czyli „Stare Miasto”, powinien zostać objęty programem rewitalizacji.

Wybór tylko jednego obszaru wynika z ograniczonych środków finansowych, którymi dysponuje Gmina. W związku z tym zdecydowano się podjąć działania, które wymagają wykonania w pierwszej kolejności.

W punkcie następnym wskazano, iż wybór obszaru „Stare Miasto” ma nie tylko poparcie społeczne (ankiety), ale także charakteryzuje się niekorzystnymi, w stosunku do całego miasta, wskaźnikami społeczno-gospodarczo-przestrzennymi.

I.4. Opis sposobu wyznaczenia obszaru wsparcia

Z racji tego, iż Sępólno jest małym miastem, obszar objęty programem zakwalifikowano równocześnie jako obszar wsparcia. Nie ma, bowiem w Sępólnie dzielnic, a obszar wskazany do rewitalizacji, czyli obszar wsparcia, jest spójny przestrzennie i nie można w nim wyodrębnić jeszcze mniejszej jednostki. Stąd też w niniejszym Lokalnym Programie Rewitalizacji wyznaczony obszar wsparcia jest w całości obszarem objętym programem rewitalizacji.

Na podstawie analizy porównawczej (analizy ankietowej i wskaźnikowej) wyznaczono obszar objęty programem rewitalizacji – obszar wsparcia.

W celu wyznaczenia obszaru do rewitalizacji w Sępólnie Krajeńskim, zastosowano pewne kryteria statystyczne odnoszące się do społeczno-gospodarczych i infrastrukturalnych wskaźników. Początkowo zebrano dane dotyczące obszaru „Stare Miasto” oraz dane odnoszące się do całego miasta, niezbędne do wyliczenia wskaźników bazowych. Zawarto je w poniższej tabeli.

Tab. 3. Zebrane dane dotyczące obszaru „Stare Miasto” oraz całego miasta.

Wyszczególnienie	Miasto ogółem	Obszar „Stare Miasto”
Liczba mieszkańców ogółem	9 207	1 401
Osoby w wieku przedprodukcyjnym	1 781	310
Osoby w wieku produkcyjnym	6 027	887
Osoby w wieku poprodukcyjnym	1 399	204
Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	712	64
Liczba bezrobotnych ogółem	666	151
Liczba bezrobotnych poszukujących pracy 13 m-cy i dłużej	194	24
Liczba bezrobotnych z wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym	140	44

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Sępólno Krajeńskie na lata 2009-2014

Liczba przestępstw i wykroczeń	265	75
Liczba podmiotów gospodarczych	1016	116
Powierzchnia ogółem [ha]	579	2,15
Powierzchnia przestrzeni publicznych zdegradowanych [ha]	4,635	1,635

Źródło: *Urząd Miejski w Sępólnie Kraj. oraz Główny Urząd Statystyczny.*

Zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi przygotowania Lokalnego Programu Rewitalizacji, wyznaczenie obszaru wsparcia następuje na podstawie 3 wybranych wskaźników spośród zaproponowanych przez Ministra Rozwoju Regionalnego, które dla rewitalizowanego obszaru odbiegają negatywnie od średniej dla miasta.

Poniżej przedstawiono wskaźniki wybrane dla obszaru „Stare Miasto”.

Tab. 4. Zestawienie wskaźników, na podstawie których wyznaczono obszar do rewitalizacji.

L.p.	Kryterium	Wskaźnik	Wartość wskaźnika dla miasta	Wartość wskaźnika dla rewitalizowanego obszaru	Uwagi
1.	Niski poziom edukacji, znaczące braki w umiejętnościach i wysoki odsetek osób porzucających szkołę	Procentowy udział bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w ogólnej liczbie bezrobotnych obszaru.	21,02	29,14	Wskaźnik dla rewitalizowanego obszaru jest wyższy niż dla miasta – obszar spełnia kryterium niskiego poziomu edukacji i znaczących braków w umiejętnościach
2.	Wysoki poziom przestępczości i naruszeń prawa	Liczba przestępstw i wykroczeń stwierdzonych (poza zdarzeniami drogowymi i przestępstwami gospodarczymi) w tym czyny karalne nieletnich na 1000 mieszkańców obszaru.	28,78	53,53	Wskaźnik dla rewitalizowanego obszaru jest wyższy niż dla miasta – obszar spełnia kryterium wysokiego poziomu przestępczości i naruszeń prawa
3.	Niski poziom aktywności gospodarczej	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców.	110,35	82,80	Wskaźnik dla rewitalizowanego obszaru jest niższy niż dla miasta – obszar spełnia kryterium niskiego poziomu aktywności gospodarczej

4.	Szczególnie zniszczone otoczenie	Obszary zdegradowanej struktury miejskiej [%]	1	76	Wskaźnik dla rewitalizowanego obszaru jest wyższy niż dla miasta – obszar spełnia kryterium szczególnie zniszczonego otoczenia
----	---	---	---	----	---

Powyżej zaprezentowano trzy wskaźniki ze sfery społeczno-gospodarczej oraz jeden ze sfery infrastrukturalnej. Na obszarze „Stare Miasto” głównymi problemami społeczno-gospodarczymi, przyjmującymi dużą skalę są:

- wysoki udział bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w ogólnej liczbie bezrobotnych obszaru,
- wysoki poziom przestępczości i naruszeń prawa,
- niski poziom aktywności gospodarczej.

Problemem infrastrukturalnym jest szczególnie zniszczone otoczenie definiowane, jako procentowy udział obszarów zdegradowanych struktury miejskiej. Aż 76% obszaru „Stare Miasto” to przestrzeń publiczna zniszczona, a jednocześnie niezbędna w danym obszarze (place, ciągi piesze, tereny rekreacyjno-wypoczynkowe oraz inne obiekty o funkcjach publicznych).

Obszar „Stare Miasto” wymaga rewitalizacji właśnie dlatego, iż zatracił przypisane mu funkcje centrowe, skupiające lokalną społeczność oraz przyciągające turystów, ponieważ właściwie w całości wymaga zabiegów służących ożywieniu tej zdegradowanej tkanki miejskiej

Powyzsza analiza uzasadnia wybór obszaru wsparcia oraz pokazuje, że obszar „Stare Miasto” faktycznie jest obszarem zdegradowanym, wymagającym reakcji na kryzys poprzez działania rewitalizujące. Wyznaczenie granic obszaru do rewitalizacji uzasadnione jest jego położeniem.

Z jednej strony granica obszaru „Stare Miasto” przebiega wzdłuż linii brzegowej Jeziora Sępoleńskiego i ciągnie się do końca ulicy Jeziornej. Następnie zawraca w kierunku obszaru „Stare Miasto”, obejmując jego cały obszar aż do rzeki Sępolenki. Obszar obejmuje również zdegradowane obszary zieleni po wschodniej stronie rzeki ciągnące się na północ wzdłuż ulicy Młyńskiej aż do drogi wojewódzkiej nr 241.

Przedstawiona poniżej mapa przedstawia zasięg terytorialny rewitalizowanego obszaru.

Mapa 2. Obszar wskazany do rewitalizacji – „Stare Miasto”

W skład obszaru „Stare Miasto” wchodzi następujące ulice:

- Młyńska,
- Kościelna,
- Farna,
- Przesmyk,
- Średnia,
- Studzienna,
- Boczna,
- Ratuszowa,
- Krzyżowa,
- Podgórna,
- Wodna,
- Jeziorna,
- Plac Wolności,
- Hallera od nr 1 do nr 29,
- Baczyńskiego od nr 1 do nr 8,
- Wojska Polskiego od nr 1 do nr 14.

Przedstawione w niniejszym punkcie zestawienie wskaźników, obrazujących problemy na obszarze wskazanym do rewitalizacji, jest sygnałem dla władz miasta, iż należy podjąć stosowne kroki, aby szczególnie w tych dziedzinach poprawić sytuację najsłabszej części Sępólna. Na podstawie analizy wskaźników oraz zdiagnozowanych problemów sprecyzowano jednoznacznie cele, które powinny zostać osiągnięte, aby wyprowadzić obszar „Starego Miasta” z kryzysowego położenia.

I.5. Cele programu rewitalizacji

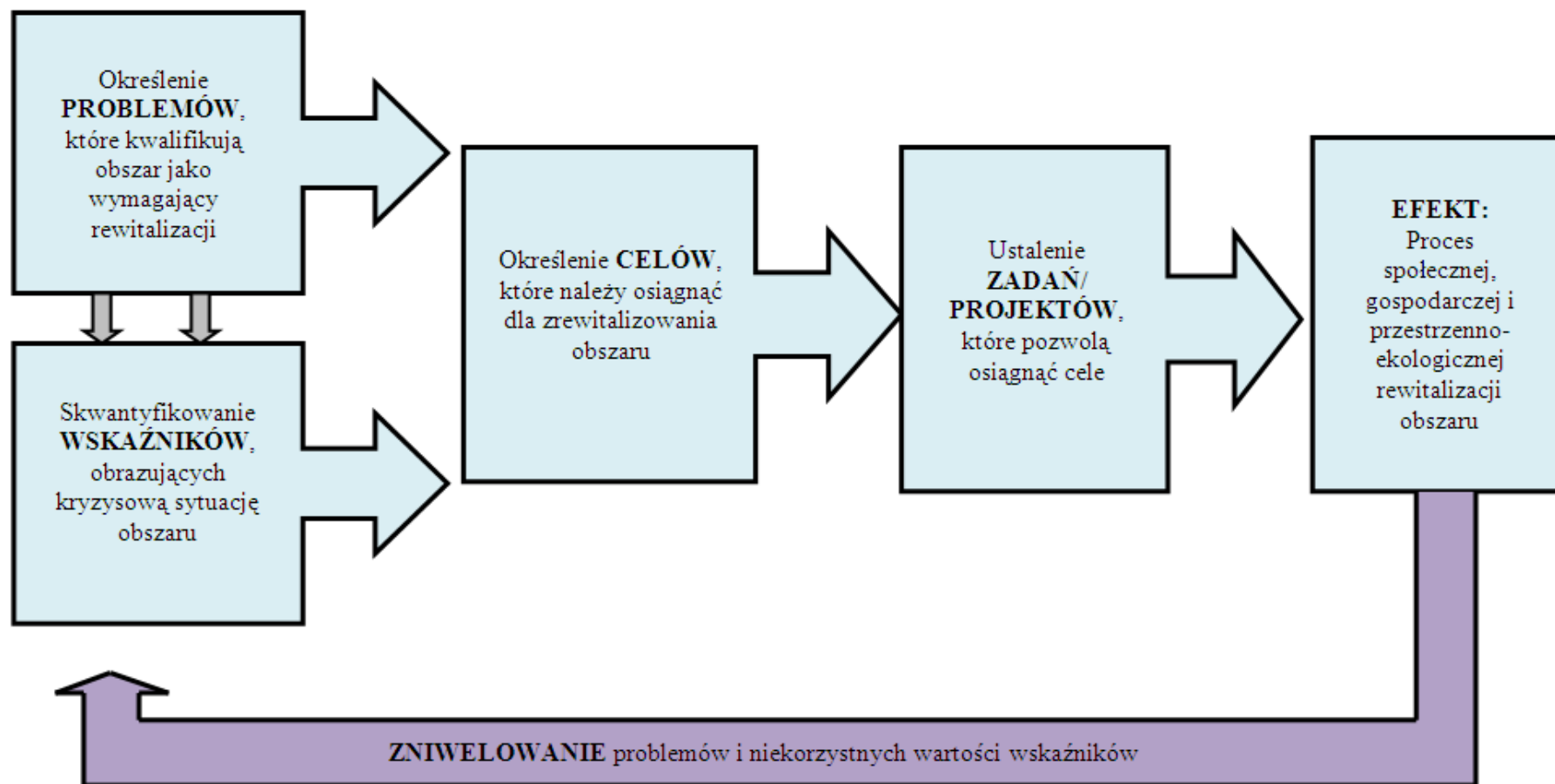
Cele Lokalnego Programu Rewitalizacji określone dla obszaru rewitalizowanego korespondują z ustalonymi problemami rozpoznanymi na etapie diagnozy. Wskazana poniżej tabela zawiera powiązanie pomiędzy ustalonymi problemami rozpoznanymi na etapie diagnozy, opisanymi skwantyfikowanymi wskaźnikami a określonymi celami. Cele będą osiągnięte poprzez wskazane zadania (projekty).

Definiując planowane na wskazanym obszarze działania, wzięto pod uwagę potrzeby w sferach: społeczno-gospodarczej, środowiskowo-przestrzennej, infrastrukturalnej. Zdefiniowano je w punkcie I.2 niniejszego dokumentu. Cele przedstawione poniżej są osadzone we wskazanych sferach. Nie rozdzielono ich jednak, ponieważ zająłby się, jako że rewitalizacja ma charakter kompleksowy i jest z założenia planem wielowątkowym, wzajemnie wzmocniających się działań, zmierzających do wywołania jakościowej zmiany na całym wyznaczonym obszarze. Taki też synergiczny charakter mają poniżej wskazane zadania, które poprzez realizację celów mają zniwelować problemy oraz poprawić wskaźniki obrazujące niekorzystną sytuację obszaru.

Władze Miasta planują, bowiem rewitalizację obszaru „Stare Miasto”, która bez względu na charakter (czy to infrastrukturalno-urbanistyczny, czy też tzw. „miękki”), promieniować będzie na wszystkie sfery: społeczną, gospodarczą, infrastrukturalną i przestrzenną.

Poniżej przedstawiono schemat działania zmierzającego do rewitalizacji obszaru „Stare Miasto”:

Wykres 1. Schemat działania zmierzającego do rewitalizacji obszaru wsparcia.

Tab. 5. Powiązanie problemów, celów i projektów LPR.

L.p.	Cele i projekty rewitalizacji		
	Problem lub wskaźnik	Cel LPR	Projekt realizujący cel
	<p style="text-align: center;">Problemy:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Zdegradowanie przestrzeni publicznych w centrum miasta (m.in. trakty spacerowe, budynek po byłej szkole zawodowej), które powinny być wizytówką miasta, – Brak spójnej przestrzennie siedziby organizacji pozarządowych i innych podmiotów działających w celu zaspokajania potrzeb i rozwiązywania problemów społecznych, – Nieatrakcyjność centralnej części miasta, hamująca rozwój turystyki, – Brak małej architektury służącej wypoczynkowi i rekreacji, – Brak punktu informacji turystycznej, – Brak punktu wspierania przedsiębiorczości, – Wysoki poziom przestępczości, – Niski poziom integracji społecznej, <p style="text-align: center;">Wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Obszary zdegradowanej struktury miejskiej; – Liczba przestępstw i wykroczeń stwierdzonych (poza zdarzeniami drogowymi i przestępstwami gospodarczymi), w tym czyny karalne nieletnich na 1000 mieszkańców obszaru. 	<p>Celem jest ożywienie obszaru „Stare Miasto” oraz przywrócenie mu funkcji turystycznych i integrujących społeczność lokalną. Cel zamierza się osiągnąć do końca 2014 r., poprzez przebudowę budynku po byłej szkole zawodowej i utworzenie w nim: centrum organizacji pozarządowych i innych podmiotów działających w celu zaspokajania potrzeb i rozwiązywania problemów społecznych, centrum wspierania przedsiębiorczości, punktu informacji turystycznej oraz Izby Ziemi Krajeńskiej oraz multimedialnego punktu informacji turystycznej na Placu Wolności. Planowana jest także przebudowa otoczenia budynku w celu stworzenia traktu łączącego Plac Wolności z Jeziorem Sępoleńskim, wykonanie miejsc do wypoczynku. Celem jest również poprawa bezpieczeństwa na terenie obszaru i zwiększenie poczucia bezpieczeństwa u mieszkańców poprzez zainstalowanie punktów oświetlenia. Osiągnięcie powyższych celów będzie możliwe również dzięki realizacji projektu kluczowego pn. „Rozwój turystyki, rekreacji i sportu na terenie Pojezierza Krajeńskiego”, gdyż tereny do rewitalizacji zlokalizowane są w obszarze oddziaływania ww. projektu kluczowego, np. przy rzece Sępolence i przy ulicy Jeziornej.</p>	<p>Stare Miasto, jako sprzyjające integracji społecznej centrum turystyczne Sępólna Krajeńskiego – kompleksowa rewitalizacja przestrzeni śródmiejskiej.</p>

2.	<p style="text-align: center;">Problemy:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Zdegradowanie przestrzeni publicznych w centrum miasta (place, tereny rekreacyjne), które powinny być wizytówką miasta, – Zdegradowane parki, trawniki, korty tenisowe, – Brak miejsc służących aktywnemu wypoczynkowi dzieci i dorosłych, – Brak placów zabaw dla dzieci i młodzieży, – Nieumiejętność mądrego wykorzystania czasu przez młodzież, – Brak zainteresowania sportem wśród dzieci i młodzieży, – Wysoki poziom przestępczości, – Niski poziom integracji społecznej, <p style="text-align: center;">Wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Obszary zdegradowanej struktury miejskiej; – Liczba przestępstw i wykroczeń stwierdzonych (poza zdarzeniami drogowymi i przestępstwami gospodarczymi), w tym czyny karalne nieletnich na 1000 mieszkańców obszaru. 	<p>Celem jest zachęcenie do zdrowego, bezpiecznego spędzania wolnego czasu na świeżym powietrzu całych rodzin, służącej zdrowiu i integracji mieszkańców. Cel zamierza się osiągnąć poprzez stworzenie do końca 2013 roku centrum sportowo-rekreacyjnego dla dzieci i dorosłych o powierzchni ok. 1 ha w miejscu zdegradowanej przestrzeni parkowej na obszarze „Stare Miasto”</p>	<p>Budowa ogródka jordanowskiego nad rzeką Sępoleńką - rodzinnego centrum sportowo-rekreacyjnego dla dzieci i dorosłych.</p>
----	--	--	--

<p>3.</p>	<p>Problemy:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Zdegradowanie przestrzeni publicznych w centrum miasta (place, tereny rekreacyjne), które powinny być wizytówką miasta, – Brak miejsc służących aktywnemu wypoczynkowi, – Brak placów zabaw dla dzieci i młodzieży, – Nieumiejętność mądrego wykorzystania czasu przez młodzież, – Brak zainteresowania sportem wśród dzieci i młodzieży, – Wysoki poziom przestępczości. <p>Wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Obszary zdegradowanej struktury miejskiej; – Liczba przestępstw i wykroczeń stwierdzonych (poza zdarzeniami drogowymi i przestępstwami gospodarczymi), w tym czyny karalne nieletnich na 1000 mieszkańców obszaru. 	<p>Celem jest promowanie bezpiecznego i zdrowego sportu, jako alternatywa dla wynikającej z nudy przestępczości wśród dzieci i młodzieży. Cel ten zamierza się osiągnąć do końca 2013 roku poprzez budowę miasteczka rowerowego wraz ze skateparkiem o powierzchni ok. 800 m².</p>	<p>Promocja bezpiecznego i zdrowego spędzania wolnego czasu poprzez budowę miasteczka rowerowego wraz ze skateparkiem.</p>
<p>4.</p>	<p>Problemy:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Zdegradowane ciągi piesze na obszarze „Stare Miasto”, – Zły stan techniczny dróg gminnych na obszarze „Stare Miasto”, – Niezadowalająca dostępność komunikacyjna do miejsc pracy i wypoczynku. – Wysoka przestępczość. <p>Wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Obszary zdegradowanej struktury miejskiej. – Liczba przestępstw i wykroczeń stwierdzonych (poza zdarzeniami drogowymi i przestępstwami gospodarczymi), w tym czyny karalne nieletnich na 1000 mieszkańców obszaru. 	<p>Celem jest podniesienie jakości życia mieszkańców na obszarze „Stare Miasto” poprzez poprawę bezpieczeństwa ruchu samochodowego oraz zwiększenie dostępności komunikacyjnej obszaru. Cel ten zamierza się osiągnąć do końca 2014 roku poprzez przebudowę ok. 1000 m² dróg gminnych i chodników oraz zainstalowanie punktów monitoringu ulicznego.</p>	<p>Przebudowa i podnoszenie standardu dróg gminnych oraz chodników w obszarze „Stare Miasto”.</p>

<p>5.</p>	<p>Problemy:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Brak możliwości uzyskania dostępu do Internetu przez osoby w trudnej sytuacji materialnej lub zdrowotnej; – Brak niezbędnej wiedzy związanej z obsługą komputera wśród osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym bezrobotnych. – Brak znajomości zasad Internetu, uniemożliwiający rozwój zawodowy. <p>Wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Procentowy udział bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w ogólnej liczbie bezrobotnych obszaru; – Liczba przestępstw i wykroczeń stwierdzonych (poza zdarzeniami drogowymi i przestępstwami gospodarczymi), w tym czyny karalne nieletnich na 1000 mieszkańców obszaru. 	<p>Celem jest zwiększenie szans rozwojowych osób zagrożonych wykluczeniem cyfrowym, zwiększenie szans na podjęcie telepracy, kształcenia na odległość polepszania warunków integracji społeczności lokalnej, rozwijania pasji i zainteresowań. Cel zamierza się osiągać poprzez budowę sieci internetowych do końca 2010 r., która dotrze do ok. 700 osób.</p>	<p>Zapewnienie powszechnego dostępu do Internetu, poprzez budowę szerokopasmowych sieci internetowych.</p>
<p>6.</p>	<p>Problemy:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Brak odpowiednio wyposażonych placówek przedszkolnych, – Niewystarczająca ilość miejsc przedszkolnych, hamująca aktywizację zawodową mieszkańców. <p>Wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Procentowy udział bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w ogólnej liczbie bezrobotnych obszaru; – Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców. 	<p>Celem jest umożliwianie rozwoju zawodowego rodziców małych dzieci poprzez zwiększanie ilości miejsc przedszkolnych oraz podnoszenie standardu już istniejących placówek. Cel zamierza się osiągać poprzez stopniowe działania. Pierwsze z nich to rozbudowa Przedszkola nr 1 na obszarze „Stare Miasto” do końca 2010 r.</p>	<p>Rozbudowa i doposażenie istniejących placówek przedszkolnych.</p>

7.	<p style="text-align: center;">Problemy:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Niski poziom edukacji, – Znaczące braki w umiejętnościach zawodowych, – Wysoki poziom bezrobotnych z wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym, – Poziom wykształcenia mieszkańców nieodpowiedni do potrzeb rynku pracy, – Brak kwalifikacji zawodowych wśród osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. <p style="text-align: center;">Wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Procentowy udział bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w ogólnej liczbie bezrobotnych obszaru; – Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców. 	<p>Celem jest rozszerzania świadomości znaczenia edukacji w życiu zawodowym oraz uruchomienie procesu aktywizacji zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz bezrobotnych z wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym.</p> <p>Działania te planuje się podejmować w latach 2009-2013. Przewiduje się, iż spadnie procent młodzieży niekontynuującej nauki, a także wzrośnie poziom wykształcenia mieszkańców obszaru „Stare Miasto”, co poprawi wskaźnik <i>Niski poziom edukacji, znaczące braki w umiejętnościach i wysoki odsetek osób porzucających szkołę</i>; Działania te skierowane będą w pierwszej kolejności do mieszkańców obszaru rewitalizowanego.</p>	<p>„Twoja wiedza – drogą do sukcesu!!!”</p>
----	--	---	---

<p>8.</p>	<p>Problemy:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Niski poziom edukacji, – Brak znajomości innych kultur, – Brak możliwości poznawania Europy przez młodzież zagrożoną wykluczeniem społecznym. <p>Wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Procentowy udział bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w ogólnej liczbie bezrobotnych obszaru; – Liczba przestępstw i wykroczeń stwierdzonych (poza zdarzeniami drogowymi i przestępstwami gospodarczymi), w tym czyny karalne nieletnich na 1000 mieszkańców obszaru. 	<p>Celem jest umożliwieniem osobom niepełnosprawnym, z rodzin zagrożonych patologią, młodzieży bez perspektyw życiowych kontaktu z wolontariuszami z zagranicy, którzy przyjeżdżają do Polki ucząc się, pracując i przedstawiając swoją kulturę. Działania prowadzone będą do końca 2010 r.</p>	<p>„YES to EVS” „Europa jest tu” „Następny rozdział: EVS w Sepólnie”</p>
<p>9.</p>	<p>Problemy:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Nieświadomość potrzeb rozwojowych małych dzieci, – Brak świadomości znaczenia edukacyjno-rozwojowego dzieci, – Niewystarczające kompetencje rodzicielskie wśród młodych rodziców, – Nieumiejętność pogodzenia życia zawodowego z rodzicielskim. <p>Wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Procentowy udział bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w ogólnej liczbie bezrobotnych obszaru; – Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców. 	<p>Celem jest pobudzenie aktywności społecznej w środowisku na rzecz małych dzieci oraz szkolenia z zakresu właściwego toku rozwojowego dzieci, zarówno wśród osób aktywnych zawodowo, jak i nieumiejących powrócić na rynek pracy z powodu natłoku obowiązków. Działania prowadzone będą do końca 2014 roku.</p>	<p>Stworzenie Centrum Małego Dziecka i Rodziny.</p>

<p>10.</p>	<p style="text-align: center;">Problemy:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Niski poziom edukacji, – Wysoki poziom bezrobotnych z wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym, – Poziom wykształcenia mieszkańców nieodpowiedni do potrzeb rynku pracy, – Brak kwalifikacji zawodowych wśród osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, – Brak przedsięwzięć integrujących lokalną młodzież, – Brak perspektyw oraz umiejętności przyszłościowego myślenia wśród młodych ludzi. <p style="text-align: center;">Wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Procentowy udział bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w ogólnej liczbie bezrobotnych obszaru; – Liczba przestępstw i wykroczeń stwierdzonych (poza zdarzeniami drogowymi i przestępstwami gospodarczymi), w tym czyny karalne nieletnich na 1000 mieszkańców obszaru. 	<p>Celem jest wyrównywanie szans edukacyjnych młodzieży oraz podnoszenie świadomości odpowiedzialności młodych za własne życie, w tym zawodowe. Cel zamierza się osiągnąć poprzez spotkania, przedsięwzięcia i projekty integrujące lokalną młodzież, rozwijające umiejętność twórczego myślenia, komunikację społeczną i pracę w zespole. Działania prowadzone będą do końca 2009 roku.</p>	<p>Centrum Aktywizacji Gimnazjalisty.</p>
-------------------	---	--	---

<p>11.</p>	<p style="text-align: center;">Problemy:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Niski poziom edukacji, – Znaczące braki w umiejętnościach zawodowych, – Wysoki poziom bezrobotnych z wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym, – Poziom wykształcenia mieszkańców nieodpowiedni do potrzeb rynku pracy, – Brak kwalifikacji zawodowych wśród osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. <p style="text-align: center;">Wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Procentowy udział bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w ogólnej liczbie bezrobotnych obszaru; – Liczba przestępstw i wykroczeń stwierdzonych (poza zdarzeniami drogowymi i przestępstwami gospodarczymi), w tym czyny karalne nieletnich na 1000 mieszkańców obszaru; – Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców. 	<p>Celem jest aktywizacja zawodowa młodzieży bezrobotnej, nieświadomej znaczenia edukacji w życiu zawodowym. Cel zamierza się osiągnąć poprzez przeprowadzane do końca 2010 roku spotkania, indywidualne konsultacje, porady.</p>	<p>Coaching skutecznym sposobem aktywizacji zawodowej młodzieży.</p>
-------------------	---	---	--

<p>12.</p>	<p>Problemy:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Brak rozwiązań umożliwiających dostęp do informacji poprzez wykorzystanie nowych technologii – Niska atrakcyjność bezrobotnych na rynku pracy, wynikająca z braku umiejętności komputerowych, – Brak dostatecznej promocji regionu i punktów informacji turystycznej. <p>Wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Procentowy udział bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w ogólnej liczbie bezrobotnych obszaru, – Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców. 	<p>Do celów należą: zwiększenie dostępu mieszkańców do informacji poprzez wykorzystanie nowych technologii, budowę społeczeństwa informacyjnego, zwiększenie dostępu do informacji dotyczących prowadzenia własnej działalności gospodarczej, zwiększenie świadomości o korzyściach płynących z pracy wolontaryjnej, zwiększenie promocji regionu poprzez informację turystyczną.</p>	<p>Stworzenie Gminnego Centrum Informacji i Punktu Informacji Turystycznej.</p>
<p>13.</p>	<p>Problem:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Niski poziom zainteresowania kulturą wśród młodzieży, – Niski poziom integracji społecznej, – Brak pomysłów na ciekawe wykorzystanie czasu wolnego. <p>Wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Liczba przestępstw i wykroczeń stwierdzonych (poza zdarzeniami drogowymi i przestępstwami gospodarczymi), w tym czyny karalne nieletnich na 1000 mieszkańców obszaru. 	<p>Celem jest rozpowszechnianie kontaktu z wyższą kulturą poprzez zorganizowanie koncertu, będącego, szczególnie dla młodzieży, doskonałą lekcją sztuki i historii Ojczyzny. Projekt ma na celu niwelowanie patologii wśród młodzieży Sępólna. Działanie planuje się zrealizować w 2010</p>	<p>„Chopin przyjechał”</p>

Źródło: Opracowanie własne.

I.6. Okres realizacji LPR i jego ewentualne etapy

Lokalny Program Rewitalizacji dla Miasta Sępólno Krajeńskie został przygotowany na lata 2009-2014. Zaplanowane projekty rozłożone w perspektywie kilku lat będą realizowane zgodnie z założeniami Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia 2007-2013, Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego i Strategii Rozwoju Województwa.

Lokalny Program Rewitalizacji ma charakter strategiczno-operacyjny i obejmuje określone typy projektów.

II. Planowane działania na obszarze wskazanym do rewitalizacji

II.1. Kryteria wyboru projektów

Przy wyborze projektów kierowano się przede wszystkim wyznaczonymi w wyniku przeprowadzonych analiz potrzebami, zdiagnozowanymi na obszarze wsparcia, a także możliwością dyfuzji uzyskanych efektów na pozostałe obszary Sępólna.

Przy wyborze projektów przewidzianych do realizacji na terenie Miasta kierowano się przede wszystkim:

- celowością działania, wynikającą z analizy sytuacji społeczno – gospodarczej Sępólna,
- potencjałem oddziaływania planowanych działań na cały obszar miasta. Przyjęto zasadę stworzenia lepszych warunków, lepszej dostępności do rewitalizowanego obszaru nie tylko mieszkańcom Miasta, a także osobom je odwiedzającym,
- możliwością poprawy ładu i estetyki przestrzeni publicznej oraz jakości życia mieszkańców,
- możliwością stworzenia zasady partnerstwa społecznego.

W ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Sępólno Krajeńskie zaplanowano do realizacji kilka projektów, które szczegółowo opisane są w załączniku 1 i 2 do Lokalnego Programu Rewitalizacji.

Dokonując wyboru projektów inwestycyjnych brano pod uwagę następujące kwestie:

- Czy projekt jest odpowiedzią na zgłaszane zapotrzebowanie społeczne, wynikające z analiz przeprowadzonych w Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Sępólno Krajeńskie?
- Czy projekt jest zgodny z wytycznymi dotyczącymi przygotowania Lokalnego Programu Rewitalizacji stanowiącymi załącznik do Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2007 – 2013?

- Czy projekt jest komplementarny względem innych?
- Czy projekt znajduje się w granicach wyznaczonego obszaru rewitalizacji?
- Czy projekt można prowadzić równoległe z pozostałymi projektami?

W Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Sepólno zostały ujęte projekty, które spełniają wskazane kryteria wyboru. Tym samym uznano za celowe preferowanie tych projektów, które dają największe szanse do wprowadzenia na zdegradowany obszar nowych oraz podniesienia rangi już istniejących funkcji. Dotyczy to w szczególności funkcji przestrzennych, społecznych, gospodarczych oraz rekreacyjnych.

Podejmowane działania mają na celu przede wszystkim poprawę jakości życia mieszkańców, w tym zagospodarowanie przestrzeni publicznych oraz zwiększenie atrakcyjności rekreacyjno - turystycznej Miasta.

W wyniku realizacji projektów rewitalizacyjnych wzrośnie znaczenie społeczno-gospodarcze Miasta.

II.2. Oczekiwane wskaźniki efektów realizacji działań.

Realizacja każdego planowanego działania wiąże się z założeniem osiągnięcia określonych wskaźników efektów, mierzonych wskaźnikami produktu i rezultatu.

Poniżej przedstawiono zestaw oczekiwanych wskaźników osiągnięć dla każdego z zadań, planowanych do realizacji na rewitalizowanym obszarze.

W związku z faktem, iż realizacja części zadań wskazanych poniżej nie została rozpoczęta w momencie konstruowania Lokalnego Programu Rewitalizacji, nie określono dokładnych wielkości wskaźników, jakie planuje się osiągnąć. Część z nich zostanie określona na etapie konstruowania dokumentacji projektowej, a część dopiero po przeanalizowaniu przedmiotu projektu i określeniu wymiernych wartości.

Tab.6. Zestawienie zadań do realizacji wraz z planowanymi wskaźnikami osiągnięć.

Zadanie	Planowane wskaźniki osiągnięć
Sfera przestrzenno-infrastrukturalna	
<p>7.1 RPO WK-P</p> <p>Stare Miasto jako sprzyjające integracji społecznej centrum turystyczne Sepólno Krajeńskie – kompleksowa rewitalizacja przestrzeni śródmiejskiej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba niszczących budynków, poddanych rewitalizacji; – Liczba utworzonych punktów muzealnych, – Liczba utworzonych punktów informacji turystycznej; – Powierzchnia wybudowanych parkingów;
<p>Budowa ogródka jordanowskiego nad rzeką Sepólenką - rodzinnego centrum sportowo-rekreacyjnego dla dzieci i dorosłych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Powierzchnia przebudowanych placów miejskich; – Powierzchnia zrewitalizowanych obszarów zdegradowanej struktury miejskiej; – Liczba obiektów małej architektury, wybudowanych w ramach projektu; – Powierzchnia odnowionych przestrzeni zielonych.
<p>Promocja bezpiecznego i zdrowego spędzania wolnego czasu poprzez budowę miasteczka rowerowego wraz z skateparkiem.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Długość wybudowanych ścieżek rowerowych; – Powierzchnia przebudowanych placów miejskich; – Liczba wybudowanych obiektów sportowych; – Powierzchnia wybudowanych obiektów sportowych.
<p>Przebudowa i podnoszenie standardu dróg gminnych oraz chodników w obszarze „Stare Miasto”.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Długość przebudowanych/ zmodernizowanych dróg gminnych; – Powierzchnia przebudowanej infrastruktury towarzyszącej; – Oszczędność czasu na drogach zmodernizowanych w przewozach pasażerskich; – Oszczędność czasu na drogach zmodernizowanych w przewozach towarowych; – Liczba zainstalowanych punktów monitoringu ulicznego.
<p>Zapewnienie powszechnego dostępu do Internetu, poprzez budowę szerokopasmowych sieci internetowych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba gospodarstw domowych korzystających z szerokopasmowej sieci internetowej; – Długość wybudowanej sieci internetowej;

Rozbudowa i doposażenie istniejących placówek przedszkolnych.	<ul style="list-style-type: none">– Liczba rozbudowanych placówek przedszkolnych;– Liczba doposażonych placówek przedszkolnych;– Liczba nowoutworzonych miejsc w placówkach przedszkolnych.
Sfera społeczno-gospodarcza	
„Twoja wiedza – drogą do sukcesu!!!”	<ul style="list-style-type: none">– Liczba osób objętych projektem;– Liczba osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, poddanych procesowi aktywizacji;– Liczba nowozatrudnionych pracowników;– Liczba osób, które podniosły swoje kwalifikacje;– Liczba osób, które dzięki projektowi znalazły pracę.
<ul style="list-style-type: none">• „YES to EVS”• „Europa jest tu”• „Następny rozdział: EVS w Sepólnie”	<ul style="list-style-type: none">– Liczba osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, objętych projektem;– Liczba osób uczestniczących w projekcie.
Stworzenie Centrum Małego Dziecka i Rodziny.	<ul style="list-style-type: none">– Liczba rodziców objętych projektem;– Liczba godzin udzielonych konsultacji;– Liczba godzin warsztatów rozwojowych;– Liczba godzin szkoleń dla rodziców, zwiększających kompetencje rodzicielskie;– Liczba szkoleń dla osób pracujących z małymi dziećmi.
Centrum Aktywizacji Gimnazjalisty.	<ul style="list-style-type: none">– Liczba gimnazjalistów objętych projektem;– Liczba godzin szkoleń dla osób pracujących z gimnazjalistami;– Liczba godzin zajęć tematycznych z gimnazjalistami.
Coaching skutecznym sposobem aktywizacji zawodowej młodzieży.	<ul style="list-style-type: none">– Liczba młodzieży korzystającej ze szkoleń;– Liczba osób korzystających z doradztwa indywidualnego (coaching);– Liczba osób, które znalazły zatrudnienie.
Stworzenie Gminnego Centrum Informacji i Punktu Informacji Turystycznej.	<ul style="list-style-type: none">– Liczba bezrobotnych poddanych aktywizacji;– Liczba młodzieży zaangażowanej w wolontariat;– Liczba utworzonych centrów informacji;

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Sępólno Krajeńskie na lata 2009-2014

	<ul style="list-style-type: none">– Liczba godzin szkoleń komputerowych.
„Chopin przyjechał”	<ul style="list-style-type: none">– Liczba koncertów zorganizowanych w ramach projektu;– Liczba osób słuchających koncertu.

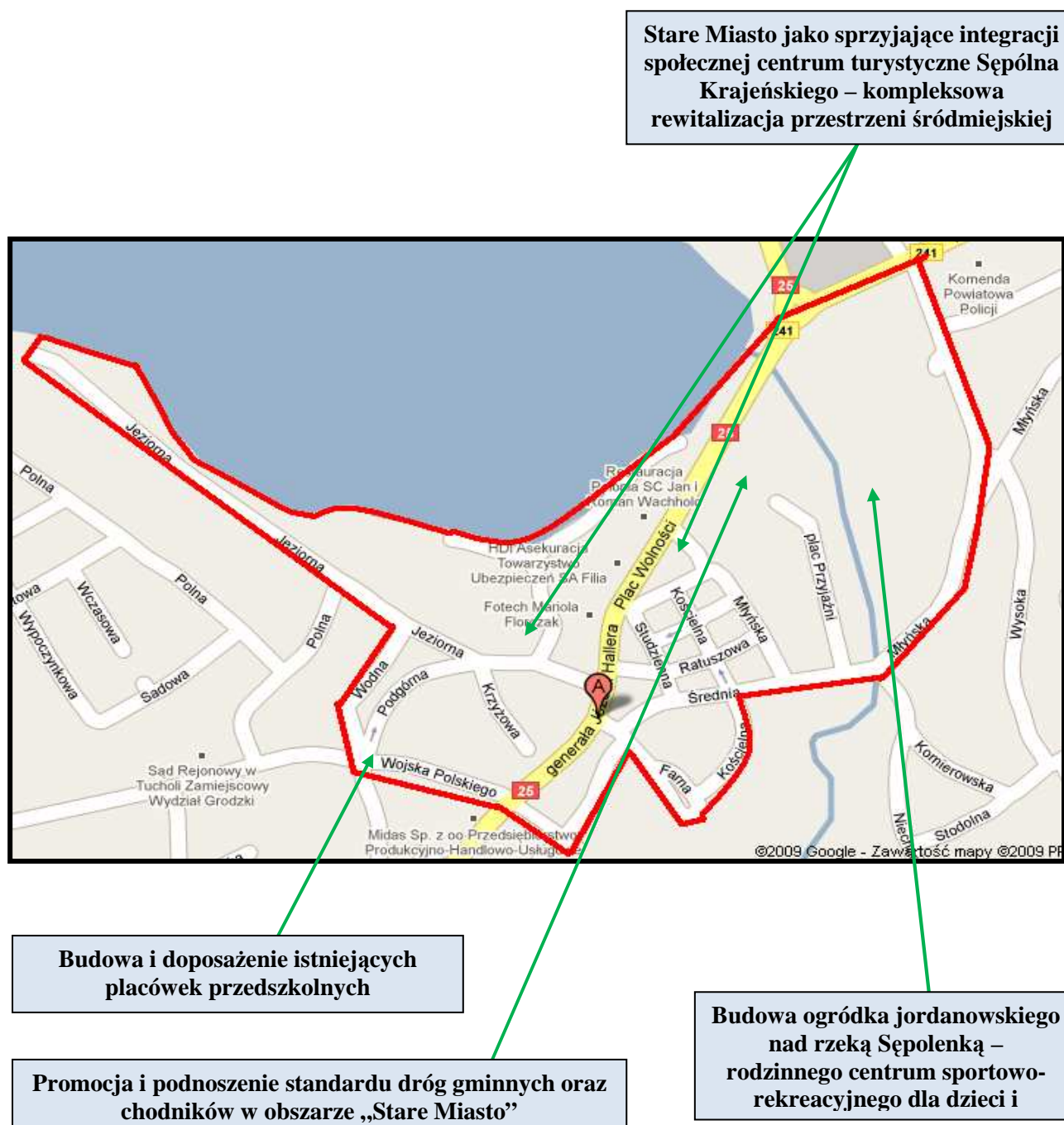

II.3. Lokalizacja planowanych działań rewitalizacyjnych.

Wszystkie projekty sfery przestrzennej będą realizowane na obszarze wskazanym do rewitalizacji, czyli na obszarze „Stare Miasto”. Natomiast projekty sfery społeczno-gospodarczej, z racji ich „miękkiego” charakteru, będą przede wszystkim skierowane do mieszkańców obszaru wsparcia, jednakże w przypadku małego zainteresowania projektami ze strony społeczności obszaru, będą one kierowane również do mieszkańców pozostałej części miasta. Należy pamiętać, iż obszar „Stare Miasto” jest stosunkowo niedużą przestrzenią, więc nierozsądnym byłoby zamykać się na pozostałe części Sepólna i nie wykorzystać w pełni szans, jakie dają projekty społeczne.

Poniższa mapa przedstawia lokalizację planowanych działań w ramach procesu rewitalizacji.

Mapa 3. Lokalizacja planowanych działań.

Wszystkie pozostałe projekty dotyczą całego obszaru „Stare Miasto”, dlatego nie umieszczono ich na powyższej mapie poglądowej. Do projektów tych należą 2 projekty

infrastrukturalne (*Przebudowa i podnoszenie standardu dróg gminnych oraz chodników w obszarze „Stare Miasto” oraz Zapewnienie powszechnego dostępu do Internetu, poprzez budowę szerokopasmowych sieci internetowych*), a także wszystkie przedsięwzięcia społeczne, skierowane do ogółu mieszkańców obszaru.

II.4. Inicjatywy społeczne i zasada empowerment

Inicjatywy zaplanowane w LPR Sępólno Krajeńskiego wpisują się w realizację zasady empowerment. Grupy, których dotyczą problemy społeczne, brały udział w działaniach i decyzjach podejmowanych w ramach realizowanych na ich rzecz projektów. Grupy te, uczestnicząc m.in. w konsultacjach społecznych, wpływały na sprawy, które ich dotyczą i zwiększyły w ten sposób efektywność projektów.

Dla osiągnięcia rzeczywistego wpływu Lokalnego Programu Rewitalizacji na sytuację społeczno-gospodarczą obszaru wsparcia, przedsięwzięciom infrastrukturalnym będą towarzyszyły zaplanowane działania społeczne, współfinansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach komponentu Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w formie konkursowej. Projekty społeczne zostały opisane w Załączniku II *Opisy projektów*. Projekty społeczne zostały wypracowane i zgłoszone w trakcie sporządzania projektu dokumentu przez następujących beneficjentów: Ośrodek Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim, Stowarzyszenie „Dorośli – Dzieciom” w Sępólnie Krajeńskim, Centrum Kultury i Sztuki w Sępólnie Krajeńskim.

Wybranie zakresu działań określony w planowanych projektach oraz grup docelowych wsparcia wynikają z dobrej znajomości środowiska w obszarze wskazanym do rewitalizacji, z bieżącej pracy oraz z obecnie realizowanych projektów, których grupy docelowe inspirują do przygotowania dalszych działań.

III. Plan finansowy-źródła finansowania Lokalnego Program Rewitalizacji

Nazwa projektu	Wartość całkowita [zł]	Wartość w poszczególnych latach [zł]					
		2009	2010	2011	2012	2013	2014
Sfera przestrzenno-infrastrukturalna							
Stare Miasto jako sprzyjające integracji społecznej centrum turystyczne Sępólna Krajeńskiego – kompleksowa rewitalizacja przestrzeni śródmiejskiej. – Projekt realizowany w ramach Działania 7.1. RPO WK-P	2 548 387,82 zł		442 329,00 zł	452 686,86 zł	919 913,92 zł	448 404,84 zł	285 053,21 zł
Budżet JST	382 258,17 zł		66 349,35 zł	67 903,03 zł	137 987,09 zł	67 260,73 zł	42 757,98 zł
Budżet Państwa							
Środki UE	2 166 129,65 zł		375 979,65 zł	384 783,83 zł	781 926,83 zł	381 144,11 zł	242 295,23 zł
Środki prywatne							
Inne							
Budowa ogródka jordanowskiego nad rzeką Sępolenką - rodzinnego centrum sportowo-rekreacyjnego dla dzieci i dorosłych.	150 000,00 zł					150 000,00 zł	
Budżet JST	150 000,00 zł					150 000,00 zł	
Budżet Państwa							

Środki UE							
Środki prywatne							
Inne	W sytuacji pojawienia się możliwości aplikowania o dotację na realizację projektu, Gmina złoży wniosek.						
Promocja bezpiecznego i zdrowego spędzania wolnego czasu poprzez budowę miasteczka rowerowego wraz z skateparkiem.	200 000,00 zł					200 000,00 zł	
Budżet JST	200 000,00 zł					200 000,00 zł	
Budżet Państwa							
Środki UE							
Środki prywatne							
Inne	W sytuacji pojawienia się możliwości aplikowania o dotację na realizację projektu, Gmina złoży wniosek.						
Przebudowa i podnoszenie standardu dróg gminnych oraz chodników w obszarze „Stare Miasto”.	1 000 000,00 zł						1 000 000,00 zł
Budżet JST	1 000 000,00 zł						1 000 000,00 zł
Budżet Państwa							
Środki UE							
Środki prywatne							
Inne	W sytuacji pojawienia się możliwości aplikowania o dotację na realizację projektu, Gmina złoży wniosek.						
Zapewnienie powszechnego dostępu do Internetu, poprzez budowę szerokopasmowych sieci internetowych.	15 000,00 zł		15 000,00 zł				

Budżet JST	15 000,00 zł		15 000,00 zł				
Budżet Państwa							
Środki UE							
Środki prywatne							
Inne	W sytuacji pojawienia się możliwości aplikowania o dotację na realizację projektu, Gmina złoży wniosek.						
Rozbudowa i doposażenie istniejących placówek przedszkolnych.	501 156,21 zł	162 183,00 zł	338 973,21 zł				
Budżet JST	501 156,21 zł	162 183,00 zł	338 973,21 zł				
Budżet Państwa							
Środki UE							
Środki prywatne							
Inne	W sytuacji pojawienia się możliwości aplikowania o dotację na realizację projektu, Gmina złoży wniosek.						

Sfera społeczno-gospodarcza

„Twoja wiedza – drogą do sukcesu!!!”	207 734,00 zł	207 734,00 zł	Umowa obejmuje okres od 01.06.2009 r. do 31.12.2013 r. W każdym roku podpisywany jest aneks do umowy ramowej				
Budżet JST	21 812,07 zł	21 812,07 zł					
Budżet Państwa							
Środki UE	185 921,93 zł	185 921,93 zł					
Środki prywatne							
<ul style="list-style-type: none"> • „YES to EVS” • „Europa jest tu” • „Następny rozdział: EVS w Sępólnie” 	221 995,61 zł	76 991,07 zł	145 004,54 zł				
Budżet JST							
Budżet Państwa							
Środki UE	221 995,61 zł	76 991,07 zł	145 004,54 zł				
Środki prywatne							
Stworzenie Centrum Małego Dziecka i Rodziny.	99 600,00 zł	16 000,00 zł	16 000,00 zł	16 000,00 zł	16 000,00 zł	16 000,00 zł	16 000,00 zł
Budżet JST	24 000,00 zł	4 000,00 zł	4 000,00 zł	4 000,00 zł	4 000,00 zł	4 000,00 zł	4 000,00 zł
Budżet Państwa							
Środki UE							
Środki prywatne	75 600,00 zł	12 600,00 zł	12 600,00 zł	12 600,00 zł	12 600,00 zł	12 600,00 zł	12 600,00 zł

Inne							
Centrum Aktywizacji Gimnazjalisty.	50 000,00 zł	50 000,00 zł					
Budżet JST							
Budżet Państwa							
Środki UE	Podjęto starania w celu uzyskania dofinansowania z EFS w ramach PO KL						
Środki prywatne							
Inne – Polska Fundacja Dzieci i Młodzieży	50 000,00 zł	50 000,00 zł					
Coaching skutecznym sposobem aktywizacji zawodowej młodzieży.	50 000,00 zł		50 000,00 zł				
Budżet JST							
Budżet Państwa	50 000,00 zł		50 000,00 zł				
Środki UE	Podjęto starania w celu uzyskania dofinansowania z EFS w ramach PO KL						
Środki prywatne							
Inne							
Stworzenie Gminnego Centrum Informacji i Punktu Informacji Turystycznej.	384 000,00 zł	64 000,00 zł	64 000,00 zł	64 000,00 zł	64 000,00 zł	64 000,00 zł	64 000,00 zł
Budżet JST	384 000,00 zł	64 000,00 zł	64 000,00 zł	64 000,00 zł	64 000,00 zł	64 000,00 zł	64 000,00 zł
Budżet Państwa							
Środki UE							
Środki prywatne							
Inne							

„Chopin przyjechał”	8 800,00 zł		8 800,00 zł				
Budżet JST	3 960,00 zł		3 960,00 zł				
Budżet Państwa							
Środki UE							
Środki prywatne							
Inne	4 840,00 zł		4 840,00 zł				

Źródło: Opracowanie własne.

IV. Zarządzanie (system wdrażania) realizacją Lokalnego Programu Rewitalizacji

System wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji został oparty o współfinansowanie projektów z budżetu gminy i środków europejskich.

Gmina, korzystając z funduszy strukturalnych, jest zobowiązana przestrzegać zasad i procedur wspólnotowych, które zostały określone w rozporządzeniu z dnia 21 czerwca 1999 r. Nr 1260/1999, wprowadzającym ogólne przepisy odnośnie funduszy strukturalnych oraz rozporządzeniach odnoszących się do poszczególnych funduszy strukturalnych.

Jednym z podstawowych elementów Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Sępólno jako programu operacyjnego jest system wdrażania zawierający następujące elementy:

- podstawę prawną dofinansowania projektów rewitalizacyjnych ze środków publicznych,
- zasady naboru projektów, za pomocą których LPR będzie realizowany,
- zasady finansowania projektów rewitalizacyjnych,
- zasady monitorowania realizacji projektów rewitalizacyjnych i całego Programu,
- zasady rozliczania finansowego i rzeczowego projektów rewitalizacyjnych.

Odpowiedzialnym za wdrażanie Lokalnego Programu Rewitalizacji będzie przede wszystkim Zespół ds. rewitalizacji, na czele którego stoi Pełnomocnik ds. rewitalizacji Pan Bartosz Łangowski (Kierownik Referatu Inwestycji, Rozwoju Gospodarczego, Turystyki i Sportu); Poniżej przedstawiono dane teleadresowe:

Bartosz Łangowski

Referat Inwestycji, Rozwoju Gospodarczego, Turystyki i Sportu

Urząd Miejski w Sępólnie Krajeńskim

Ul. T. Kościuszki 11

89-400 Sepólno Krajeńskie

Tel.: (0 52) 389 42 38

Członkowie Zespołu, w skład którego wchodzią poszczególni pracownicy Urzędu Miejskiego (w zależności od rodzaju projektu) zobowiązani są do współpracy z Pełnomocnikiem ds. rewitalizacji i odpowiadają za dostarczanie informacji oraz wypracowanie rozwiązań w zakresie poszczególnych specjalności w celu aktualizacji i wdrożenia Lokalnego Programu Rewitalizacji.

Do zadań Pełnomocnika ds. rewitalizacji należy:

- koordynacja realizacji Programu,
- inicjowanie działań zmierzających do realizacji zadań wskazanych w LPR,
- kreowanie i składanie wniosków aplikacyjnych o dofinansowanie z funduszy UE,
- poszukiwanie możliwości uzyskania pomocy finansowej z innych źródeł zewnętrznych,
- kontrola formalna składanych wniosków, ich zgodność z procedurami i zapisami LPR,
- monitorowanie realizacji poszczególnych zadań.

Proces wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji jest postępowaniem kilkietapowym. Wdrażanie rozpoczyna się od przygotowania kompletnych wniosków projektów umieszczonych w zatwierdzonym przez Radę Miejską Programie. Skompletowany wniosek składany jest do instytucji odpowiedzialnej za wybór projektów w danym programie.

Następnym etapem jest realizacja projektów zatwierdzonych do współfinansowania z funduszy strukturalnych zgodnie z harmonogramem rzeczowo-finansowym oraz pozostałych projektów. Końcowym etapem wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji będzie ocena zamierzonych rezultatów poszczególnych projektów.

W miarę potrzeb Lokalny Program Rewitalizacji będzie podlegał systemowi okresowej aktualizacji zgodnie z pojawiającymi się trendami społeczno – ekonomicznymi.

Projekty zgłoszone do Lokalnego Programu Rewitalizacji będą wdrażane według kolejności ustalonej w rankingu hierarchii zadań. Kolejność ta może zostać zmieniona

uwarunkowaniami budżetowymi lub terminami narzucanymi przez komitety sterujące programem RPO, itp. Zasadą jest maksymalizacja wykorzystania dotacji. Liczba projektów z Lokalnego Programu Rewitalizacji prowadzonych jednocześnie przez gminę uwarunkowana jest aktualną płynnością finansową. Z tego też warunku wynika, że nie jest możliwa jednoczesna realizacja kilku dużych przedsięwzięć.

Planując wdrożenie całego Lokalnego Programu Rewitalizacji, należy uwzględnić wąskie gardło procesu, związane z nadmiernym obciążeniem wybranych zasobów przy skoncentrowanych w czasie działaniach, a organizacją terminarza składania wniosków o finansowanie jednocześnie kilku projektów. W przeciwnym razie może to skutkować przeciążeniem zasobów gminy i w konsekwencji blokadą czasową wdrożenia.

Wdrożenie projektów zakwalifikowanych do realizacji w ramach programu rewitalizacji może być prowadzone przez jednostkę samorządu terytorialnego na podstawie i w granicach prawa. Jednostki samorządu terytorialnego są związane zasadą legalności oraz jawności finansów publicznych, dlatego podstawą każdego wydatku musi być określony przepis prawa, a nie tylko program rewitalizacji.

V. System monitorowania i oceny realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji i komunikacji społecznej

System monitorowania realizacji Lokalnego programu Rewitalizacji Miasta Sępólno Krajeńskie będzie źródłem przesłanek do jego aktualizacji i wynikających z niej działań naprawczych, w przypadku braku osiągnięcia zakładanych celów.

Środki, w ramach konkursów, przeznaczone będą na projekty zarówno inwestycyjne, jak i tzw. miękkie czy też aktywizujące dany obszar gospodarczo. Wszystkie projekty zgłaszane do konkursów będą musiały formalnie być zgodne z celami i zakresem wsparcia oraz podlegać innym kryteriom opisanym w Lokalnym Programie Rewitalizacji i ogłoszeniu konkursowym. Brak zgodności zgłaszanych projektów z powyższymi założeniami dyskwalifikuje je na etapie oceny.

System monitoringu musi opierać się na efektywnej sprawozdawczości. Proponuje się więc, aby w oparciu o zaproponowane wskaźniki osiągnięć celu przygotowywane były roczne sprawozdania dotyczące stopnia realizacji podstawowych zadań Lokalnego Programu Rewitalizacji. Materiał ten byłby dla władz miasta podstawą do okresowej oceny i ewentualnej aktualizacji priorytetów i celów rewitalizacji. Ponadto zachodzić będzie obowiązek sporządzania raz do roku raportu z realizacji założeń przewidzianych w Lokalnym Planie Rewitalizacji do Instytucji Zarządzającej (Komisji ds. oceny LPR) w przypadku zadań współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej terminie do 30 maja za poprzedni rok kalendarzowy.

Za monitorowanie LPR będzie odpowiedzialny Burmistrz Sępólna Krajeńskiego:

Waldemar Stupałkowski

Burmistrz Sępólna Krajeńskiego

Urząd Miejski w Sępólnie Krajeńskim

Ul. T. Kościuszki 11

89-400 Sępólno Krajeńskie

tel.(052) 389-42-30

Monitorowanie będzie polegało na:

- analizie postępów w realizacji Programu;
- kontroli terminów wykonania poszczególnych zadań.

Raz na trzy lata, pod koniec kwietnia, Rada Miejska będzie dokonywała ww. analizy i kontroli. Rada ustali, jakie zadania zostały zrealizowane, co należy uaktualnić i o jakie zadania należałoby poszerzyć Lokalny Program Rewitalizacji. Poprawki do LPR przyjmowane będą Uchwałą Rady Miejskiej w Sępólnie Krajeńskim.

Monitoring Lokalnego Programu Rewitalizacji jest elementem koniecznym w celu aktywnej realizacji zapisów dokumentu. Umożliwia on stwierdzenie, czy program jest prawidłowo realizowany oraz czy założenia, na których go oparto, nie uległy zmianie. Pozwala poza tym na sprawne i elastyczne reagowanie na zmiany, ograniczając przy tym podejmowanie kroków intuicyjnych.

Monitoring bieżącej realizacji Programu umożliwi porównywanie – w określonym przedziale czasu – rzeczywistych efektów z planami, co pozwoli stwierdzić, czy procesy realizacji zmierzają w sposób optymalny do osiągnięcia założonych celów.

Bazą będą tutaj podstawowe informacje o każdym aktualnie realizowanym przedsięwzięciu, takie jak: stopień zaawansowania inwestycji, ilość wyremontowanych obiektów, liczba nowych podmiotów gospodarczych, turystów itp.

Lokalny Program Rewitalizacji jest dokumentem otwartym, tzn. będzie poddawany okresowej aktualizacji w miarę wdrażania kolejnych zadań i realizacji celów. Jednocześnie stworzona będzie możliwość ujmowania nowych zadań, w odpowiedzi na zmieniającą się sytuację społeczno – gospodarczą i przestrzenną miasta.

Załączniki

I. Wykaz projektów

Poniższa tabela przedstawia wykaz projektów realizowanych w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Sępólno Krajeńskie. Obszarem wsparcia dla wszystkich przedstawionych projektów jest obszar „Stare Miasto”.

Działanie rewitalizacyjne planowane do realizacji przy wsparciu w ramach działania 7.1. RPO WK-P							
Nazwa projektu	Beneficjent	Wartość całkowita projektu [zł]	Źródła finansowania [zł]			Okres realizacji projektu	Wskaźniki na jakie projekt oddziałuje
			Własne	EFRR	Inne		
Stare Miasto jako sprzyjające integracji społecznej centrum turystyczne Sępólno Krajeńskiego – kompleksowa rewitalizacja przestrzeni śródmiejskiej.	Gmina Miasto Sępólno Krajeńskie	2 548 387,82	382 258,17	2 166 129,65	-	2010 – 2014	<ul style="list-style-type: none"> – Obszary zdegradowanej struktury miejskiej; – Liczba przestępstw i wykroczeń stwierdzonych (poza zdarzeniami drogowymi i przestępstwami gospodarczymi), w tym czyny karalne nieletnich na 1000 mieszkańców obszaru; – Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców.
	Suma	2 548 387,82	382 258,17	2 166 129,65	-		

Działania rewitalizacyjne planowane do realizacji w ramach PO KL

Nazwa projektu	Beneficjent	Wartość całkowita projektu [zł]	Źródła finansowania [zł]			Okres realizacji projektu	Wskaźniki na jakie projekt oddziałuje
			Własne	EFS	Inne		
„Twoja wiedza – drogą do sukcesu!!!”	Ośrodek Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim	207 734,00	21 812,07	185 921,93		2009 – 2013	<ul style="list-style-type: none"> – Procentowy udział bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w ogólnej liczbie bezrobotnych obszaru; – Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców.
Centrum Aktywności Gimnazjalisty	Stowarzyszenie „Dorośli - Dzieciom” w Sępólnie Krajeńskim	50 000,00	Podjęto starania w celu uzyskania dofinansowania z EFS w ramach PO KL			2009	<ul style="list-style-type: none"> – Procentowy udział bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w ogólnej liczbie bezrobotnych obszaru; – Liczba przestępstw i wykroczeń stwierdzonych (poza zdarzeniami drogowymi i przestępstwami gospodarczymi), w tym czyny karalne nieletnich na 1000 mieszkańców obszaru.
Coaching skutecznym sposobem aktywizacji zawodowej młodzieży.	Stowarzyszenie „Dorośli - Dzieciom” w Sępólnie Krajeńskim	50 000,00	Podjęto starania w celu uzyskania dofinansowania z EFS w ramach PO KL			2010	<ul style="list-style-type: none"> – Procentowy udział bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w ogólnej liczbie bezrobotnych obszaru; – Liczba przestępstw i wykroczeń stwierdzonych (poza zdarzeniami drogowymi i

						przestępstwami gospodarczymi), w tym czyny karalne nieletnich na 1000 mieszkańców obszaru; – Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców.
	Suma	307 734,00	Podział środków znany będzie w momencie ogłoszenia wyników konkursów.			

Działania rewitalizacyjne planowane do realizacji w ramach innych środków (w tym własnych)

Nazwa projektu	Beneficjent	Wartość całkowita projektu [zł]	Źródła finansowania [zł]			Okres realizacji projektu	Wskaźniki na jakie projekt oddziałuje
			Własne	EFRR/EFSD	Inne		
Budowa ogródka jordanowskiego nad rzeką Sępólnką - rodzinnego centrum sportowo-rekreacyjnego dla dzieci i dorosłych.	Gmina Miasto Sępólno Krajeńskie	150 000,00	150 000,00			2013	<ul style="list-style-type: none"> - Obszary zdegradowanej struktury miejskiej; - Liczba przestępstw i wykroczeń stwierdzonych (poza zdarzeniami drogowymi i przestępstwami gospodarczymi), w tym czyny karalne nieletnich na 1000 mieszkańców obszaru.
Promocja bezpiecznego i zdrowego spędzania wolnego czasu poprzez budowę miasteczka rowerowego wraz z skateparkiem.	Gmina Miasto Sępólno Krajeńskie	200 000,00	200 000,00			2013	<ul style="list-style-type: none"> - Obszary zdegradowanej struktury miejskiej; - Liczba przestępstw i wykroczeń stwierdzonych (poza zdarzeniami drogowymi i przestępstwami gospodarczymi), w tym czyny karalne nieletnich na 1000 mieszkańców obszaru.
Przebudowa i podnoszenie standardu dróg gminnych oraz chodników w obszarze „Stare Miasto”.	Gmina Miasto Sępólno Krajeńskie	1 000 000,00	1 000 000,00			2014	<ul style="list-style-type: none"> - Obszary zdegradowanej struktury miejskiej. - Liczba przestępstw i wykroczeń stwierdzonych (poza zdarzeniami drogowymi i przestępstwami gospodarczymi), w tym czyny karalne nieletnich na 1000 mieszkańców

						obszaru	
Zapewnienie powszechnego dostępu do Internetu, poprzez budowę szerokopasmowych sieci internetowych.	Gmina Miasto Sępólno Krajeńskie	15 000,00	15 000,00	W przypadku ogłoszeniu konkursu Beneficjent będzie starał się o uzyskanie dofinansowania na realizację projektu		2010	<ul style="list-style-type: none"> – Procentowy udział bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w ogólnej liczbie bezrobotnych obszaru; – Liczba przestępstw i wykroczeń stwierdzonych (poza zdarzeniami drogowymi i przestępstwami gospodarczymi), w tym czyny karalne nieletnich na 1000 mieszkańców obszaru.
Rozbudowa i doposażenie istniejących placówek przedszkolnych.	Gmina Miasto Sępólno Krajeńskie	501 156,21	501 156,21	W przypadku ogłoszeniu konkursu Beneficjent będzie starał się o uzyskanie dofinansowania na realizację projektu		2009 – 2010	<ul style="list-style-type: none"> – Procentowy udział bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w ogólnej liczbie bezrobotnych obszaru; – Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców.
<ul style="list-style-type: none"> • „YES to EVS” • „Europa jest tu” • „Następny rozdział: EVS w Sępólnie” 	Stowarzyszenie „Dorośli - Dzieciom” w Sępólnie Krajeńskim	221 995,61			221 995,61	2009 – 2010	<ul style="list-style-type: none"> – Procentowy udział bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w ogólnej liczbie bezrobotnych obszaru; – Liczba przestępstw i wykroczeń stwierdzonych (poza zdarzeniami drogowymi i przestępstwami gospodarczymi), w tym czyny karalne nieletnich na 1000 mieszkańców obszaru.
Stworzenie Centrum Małego Dziecka i Rodziny.	Stowarzyszenie „Dorośli - Dzieciom” w Sępólnie Krajeńskim	99 600,00	24 000,00		75 600,00	2009 – 2014	<ul style="list-style-type: none"> – Procentowy udział bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w ogólnej liczbie bezrobotnych obszaru; – Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców.

Stworzenie Gminnego Centrum Informacji i Punktu Informacji Turystycznej.	Stowarzyszenie „Dorośli - Dzieciom” w Sępólnie Krajeńskim	384 000,00	384 000,00 W przypadku ogłoszeniu konkursu Beneficjent będzie starał się o uzyskanie dofinansowania na realizację projektu		2009 – 2014	<ul style="list-style-type: none"> – Procentowy udział bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w ogólnej liczbie bezrobotnych obszaru; – Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców. 	
„Chopin przyjechał”	Centrum Kultury i Sztuki w Sępólnie Krajeńskie	8 800,00	3 960,00		4 840,00	2010	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba przestępstw i wykroczeń stwierdzonych (poza zdarzeniami drogowymi i przestępstwami gospodarczymi), w tym czyny karalne nieletnich na 1000 mieszkańców obszaru.
	Suma	2 580 551,82	2 278 116,21 W przypadku ogłoszeniu konkursu Beneficjent będzie starał się o uzyskanie dofinansowania na realizację projektu		302 435,61		

Źródło: Opracowanie własne.

II. Opisy projektów

Stare Miasto jako sprzyjające integracji społecznej centrum turystyczne Sępólna Krajeńskiego – kompleksowa rewitalizacja przestrzeni śródmiejskiej
– projekt realizowany w ramach 7.1 RPO WK-P

1. Data sporządzenia opisu projektu:

Listopad 2009 r.

2. Podmiot zgłaszający projekt:

Gmina Sępólno Krajeńskie

3. Koszt całkowity projektu:

2 548 387,82 zł

4. Źródła finansowania projektu:

Środki własne: 382 258,17 zł

Środki RPO (EFRR): 2 166 129,65 zł

5. Zwięzły opis projektu:

Zakres projektu obejmuje następujące elementy:

Rewitalizację budynku byłej szkoły zawodowej na Centrum Aktywności Społecznej, (zarejestrowanej w rejestrze zabytków: Zabytki architektury i budownictwa w Polsce, województwo bydgoskie, 5 cz.2. ośrodek dokumentacji zabytków, poz. Nr 83 Zespół Szkoły Wydziałowej, o.b. ZSZ ul. Jeziorna, szkoła mur. 1925). W ramach rewitalizacji budynku zamierza się przebudować budynek, poprzez likwidację trzeciego piętra, wykonanie dachu spadzistego oraz wieżyczki, wykonanie nowych stropów, instalację systemu ogrzewania gazowego, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej oraz budowę szybu windowego. Budynek będzie dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych. Wewnątrz budynku planuje się stworzyć klimatyzowaną salę konferencyjną, ogólnodostępną salę komputerową, archiwum, pomieszczenie biurowe, toalety i szatnię). Przed budynkiem projektuje się budowę parkingów oraz elementów małej architektury (ławki, kosze, punkty świetlne itp.) Ponadto zapewniony

◆
◆
będzie bezpłatny bezprzewodowy dostęp do Internetu (hot-spot), obejmujący swym zasięgiem obszar przylegający do budynku oraz obszar molo z amfiteatrem na wodzie nad Jeziorem Sępoleńskim. Rewitalizowany budynek przeznaczony będzie dla:

- funkcjonowania organizacji pozarządowych i innych podmiotów działających w celu zaspokajania potrzeb i rozwiązywania problemów społecznych, działających w Sępólnie,
 - uruchomienia centrum wspierania przedsiębiorczości,
 - utworzenia Izby Ziemi Krajeńskiej,
 - utworzenie punktu informacji turystycznej
 - zagospodarowania pomieszczeń budynku na sale konferencyjne, szkoleniowe, do spotkań.
-
- Przebudowę zejścia, prowadzącego z Placu Wolności w stronę planowanych do budowy amfiteatru oraz mola spacerowego nad Jeziorem Sępoleńskim, „odwrócenie się” do jeziora Sępoleńskiego,
 - Budowę małej architektury (itp. ławki, kosze, punkty świetlne),
 - Budowę parkingów przy Centrum Aktywności Społecznej,
 - Zainstalowania multimedialnego Punkt Informacji Turystycznej na Placu Wolności.

Uzasadnienie realizacji projektu

Projekt przyczyni się do ożywienia obszaru „Stare Miasto” oraz przywrócenia mu funkcji turystycznych i integrujących społeczność lokalną. Poprzez przebudowę budynku byłej szkoły zawodowej i utworzenie Centrum Aktywności Społecznej, Miasto zrealizuje potrzeby, zgłaszane od kilku lat przez organizacje pozarządowe i inne podmioty działające w celu zaspokajania potrzeb i rozwiązywania problemów społecznych, funkcjonujące w Sępólnie. Organizacje te nie mogą się rozwijać, ponieważ nie mają pomieszczeń i sal, gdzie mogłyby działać. Taka sytuacja hamuje aktywizację społeczności lokalnej, dlatego postanowiono, że zrewitalizowany zostanie pusto stojący budynek w obszarze „Stare Miasto”. Ponadto w budynku tym utworzone zostanie centrum wspierania przedsiębiorczości, jako

odpowiedź na problem niskiej aktywności gospodarczej w mieście. W celu kompleksowego zagospodarowania zdegradowanego budynku, a także rozwijania funkcji turystycznych centrum miasta, utworzona zostanie Izba Ziemi Krajeńskiej, punkt informacji turystycznej w budynku. Ponadto multimedialny Punkt Informacji Turystycznej zostanie zainstalowany na Placu Wolności.

Poprzez przebudowę traktu łączącego Plac Wolności z jeziorem Sępoleńskim planuje się stworzyć przestrzenne centrum – wizytówkę miasta. Skierowanie społeczności lokalnej w stronę jeziora oraz budowa obiektów małej architektury i miejsc wypoczynku wpłynie na mieszkańców, którzy będą upatrywać w obszarze przestrzeń interesującą do rekreacji i spędzania wolnego czasu.

Odnowienie budynku i traktów komunikacyjnych oraz instalacja multimedialnego samoobsługowego punktu informacji turystycznej na Placu Wolności oraz uruchomienie punktu informacji turystycznej wewnątrz budynku wpłynie na wzrost atrakcyjności turystycznej miasta.

Projekt wpłynie również na zwiększenie bezpieczeństwa na terenie obszaru oraz poczucia bezpieczeństwa u jego mieszkańców poprzez zainstalowanie punktów świetlnych.

Powiązania z innymi projektami

Projekt jest powiązany z następującymi działaniami:

- Budowa ogródka jordanowskiego nad rzeką Sępolenką - rodzinnego centrum sportowo-rekreacyjnego dla dzieci i dorosłych.
- Promocja bezpiecznego i zdrowego spędzania wolnego czasu poprzez budowę miasteczka rowerowego wraz ze skateparkiem.
- Przebudowa i podnoszenie standardu dróg gminnych oraz chodników w obszarze „Stare Miasto”.
- Zapewnienie powszechnego dostępu do Internetu, poprzez budowę szerokopasmowych sieci internetowych.
- Projekt kluczowy „Rozwój turystyki, rekreacji i sportu na terenie Pojezierza Krajeńskiego”.

Uwzględnienie zasady empowerment

Wybór projektu oraz jego realizacja przeprowadzona będzie zgodnie z zasadą empowerment, czyli udziału grup, których dotyczą problemy społeczne w działaniach i decyzjach w ramach realizowanych na ich rzecz projektów. Projekt ten był bowiem szeroko konsultowany przez władze miasta z mieszkańcami Sępólna oraz z przedsiębiorcami i innymi podmiotami, których ma dotyczyć.

6. Podmiot zarządzający:

Gmina Sępólno Krajeńskie

7. Podmiot zarządzający projektowanym przedsięwzięciem po jego zrealizowaniu:

Gmina Sępólno Krajeńskie

8. Harmonogram działań:

- Rewitalizacja budynku byłej szkoły zawodowej:
 - III-IV kw. 2010 r.: usunięcie 3. piętra, likwidacja dobudówek;
 - II kw. 2011 r.: budowa szybu windowego;
 - III-IV kw. 2011 r.: przebudowa stropy;
 - III-IV kw. 2011 r.: instalacja ogrzewania gazowego;
 - III kw. 2011 r.: wymiana stolarki okiennej i drzwiowej;
 - IV kw. 2011 r.: zagospodarowanie terenu przy budynku;
 - I-II kw. 2012 r.: przebudowa wnętrza budynku na salę konferencyjną, salę komputerową, archiwum, utworzenie Izby Ziemi Krajeńskiej.
- Przebudowa zejścia: III-IV kw. 2012 r.
- Budowa małej architektury: II kw. 2013 r.
- Budowa parkingów przy Centrum Aktywności Społecznej: III-IV kw. 2013 r.
- Zainstalowania multimedialnego Punkt Informacji Turystycznej: I kw. 2014 r.

9. Przewidywany termin rozpoczęcia realizacji projektu:

III kwartał 2010 r.

10. Przewidywany termin zakończenia realizacji projektu:

I kwartał 2014 r.

11. Osoba mogąca udzielić informacji na temat projektu:

- **imię i nazwisko:** Bartosz Łangowski
- **stanowisko służbowe:** Kierownik Referatu Inwestycji, Rozwoju Gospodarczego, Turystyki i Sportu
- **telefon / fax:** (052) 389 42 38 / (052) 389-42-20
- **e-mail:** inwestor@gmina-sepolno.pl

„Twoja wiedza – drogą do sukcesu!!!”

1.Data sporządzenia opisu projektu:

Listopad 2009 r.

2. Podmiot zgłaszający projekt:

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sepólnie Krajeńskim

3.Koszt całkowity projektu:

207734,00 zł

4.Źródła finansowania projektu:

Środki własne: 21 812,07 zł

Środki RPO (EFS): 185 921,93 zł

5. Zwięzły opis projektu:

Projekt zakłada uruchomienie procesu aktywizacji zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz rozszerzanie świadomości znaczenia edukacji w życiu zawodowym.

Działaniami w projekcie są objęte osoby z wykształceniem podstawowym, gimnazjalnym, zawodowym i średnim, podzielone na 3 grupy:

- I grupa to osoby, które doświadczyły przemocy w rodzinie

- II grupa to osoby, które samotnie wychowują dzieci
- III grupa to osoby, które są bezrobotne

Głównymi działaniami w ramach I grupy są:

- wsparcie i terapia (psycholog, terapeuta od uzależnień i współuzależnień od alkoholu, policjant, pracownik socjalny)
- kurs komputerowy
- trening asertywności
- kurs z obsługi kasy fiskalnej

Głównymi działaniami w ramach II grupy są:

- kurs komputerowy
- przyuczenie do zawodu kucharza małej gastronomii
- szkolenie z zakresu umiejętności wychowawczych
- warsztaty aktywnego poszukiwania pracy

Głównymi działaniami w ramach III grupy są:

- przyuczenie do zawodu stolarza
- kurs komputerowy
- trening umiejętności psychospołecznych
- przyuczenie do zawodu szwaczki

Uzasadnienie realizacji projektu

Po pierwsze projekt powinien zachęcić młodzież, szczególnie zagrożoną wykluczeniem społecznym, do zdobywania wykształcenia, natomiast w stosunku do osób dorosłych i starszych należy kłaść nacisk na szkolenie, doksztalcanie i zmianę kwalifikacji zawodowych.

Ważnym elementem wsparcia jest eliminowanie różnego rodzaju barier (organizacyjnych, prawnych czy psychologicznych), na jakie napotykają osoby, które są w wieku aktywizacji zawodowej, zagrożone wykluczeniem społecznym. Problem ten dotyczy przede wszystkim osób niepełnosprawnych, długotrwale bezrobotnych, imigrantów, osób, które opuszczają placówki opieki zastępczej czy zakłady karne. Są one postrzegane w sposób

stereotypowy przez pracodawców i otoczenie jako pracownicy mniej dyspozycyjni oraz mobilni zawodowo.

Wobec tych osób zostaną zastosowane instrumenty aktywnej integracji, mające na celu przywrócenie osób wykluczonych na rynek pracy oraz ich integrację ze społeczeństwem, poprzez przywrócenie zdolności lub możliwości zatrudnienia.

Powiązania z innymi projektami

Projekt jest powiązany z następującymi działaniami:

- Centrum Aktywności Gimnazjalisty
- Coaching skutecznym sposobem aktywizacji zawodowej młodzieży.

Uwzględnienie zasady empowerment

Projekt tworzony był z uwzględnieniem zasady empowerment. Przejawiała się ona w konsultacjach i rozmowach, prowadzonych wśród osób, które mają skorzystać z wdrożenia projektu, a więc zagrożonych wykluczenia społecznego.

6. Podmiot zarządzający:

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sepólnie Krajeńskim

7. Podmiot zarządzający projektowanym przedsięwzięciem po jego zrealizowaniu:

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sepólnie Krajeńskim

8. Harmonogram działań:

Umowa obejmuje okres od 1.06.2009 r. do 31.12.2013 r. – w każdy roku podpisywany jest aneks do umowy ramowej.

Przewidywany harmonogram na każdy rok:

- II kwartał: zajęcia teoretyczne oraz praktyczne przyuczenie do zawodu
- III kwartał: warsztaty doskonalące kompetencje wychowawcze, treningi zachowań asertywnych, indywidualna terapia psychologiczna.

9. Przewidywany termin rozpoczęcia realizacji projektu:

II kwartał 2009 r.

10. Przewidywany termin zakończenia realizacji projektu:

IV kwartał 2013 r.

11. Osoba mogąca udzielić informacji na temat projektu:

- **imię i nazwisko:** Beata Rogowska
- **stanowisko służbowe:** Pracownik socjalny
- **telefon / fax:** (052) 388-84-69 / (052) 388-84-51
- **e-mail:** dws1@poczta.onet.pl

Centrum Aktywności Gimnazjalisty

1.Data sporządzenia opisu projektu:

Listopad 2009 r.

2.Podmiot zgłaszający projekt:

Stowarzyszenie „Dorośli – Dzieciom” w Sepólnie Krajeńskim

3.Koszt całkowity projektu:

50.000 zł

4.Źródła finansowania projektu:

Projekt finansowany przez Polską Fundację Dzieci i Młodzieży. Podjęto starania w celu uzyskania dofinansowania z EFS w ramach PO KL.

5.Zwięzły opis projektu:

Centrum Aktywności Gimnazjalisty to projekt modelowy na wyrównywanie szans edukacyjnych młodzieży realizowany przez Stowarzyszenie „Dorośli-Dzieciom” w Sepólnie Krajeńskim. Projekt upowszechniany jest w ramach Akademii Programu „Równać Szanse”. Rozwija u młodych ludzi umiejętności twórczego, elastycznego myślenia, wystąpień publicznych, planowania wspólnych przedsięwzięć, komunikacji i pracy w zespole. Młodzi ludzie spotykają się po lekcjach, realizują własne projekty i przedsięwzięcia. Działania w programie integrują również środowisko lokalne wokół spraw młodzieży, dają ciekawą propozycję na działania pozalekcyjne.

Uzasadnienie realizacji projektu

Projekt jest odpowiedzią na zidentyfikowane problemy społeczne, z którymi borykają się młodzi ludzie. Niski poziom edukacji pociąga za sobą wysoki poziom bezrobotnych z wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym, nieodpowiadającym potrzebom rynku pracy. Ponadto brakuje przedsięwzięć integrujących lokalną młodzież, która często nie myśli perspektywistycznie i nie umie brać odpowiedzialności za własne czyny.

Powiązania z innymi projektami

Projekt jest powiązany z następującymi działaniami:

- „Twoja wiedza – drogą do sukcesu!!!”
- Coaching skutecznym sposobem aktywizacji zawodowej młodzieży.

Uwzględnienie zasady empowerment

Projekt uwzględnia zasadę empowerment, co przejawia się tym, iż przeprowadzane są wywiady środowiskowe, badania wśród młodych ludzi i ich rodziców opiekunów, z których wynika konieczność podjęcia działań aktywizujących lokalną młodzież.

6. Podmiot zarządzający:

Stowarzyszenie „Dorośli – Dzieciom” w Sepólnie Krajeńskim

7. Podmiot zarządzający projektowanym przedsięwzięciem po jego zrealizowaniu:

Stowarzyszenie „Dorośli – Dzieciom” w Sepólnie Krajeńskim

8. Harmonogram działań:

Projekt realizowany między II a IV kwartałem roku 2009:

II kwartał: podział uczestników na tematyczne grupy projektowe

II kwartał: przeprowadzanie sondaży, badań, wywiadów dotyczących projektu

III kwartał: młodzież nawiązuje kontakt ze szkołą z innego kraju członkowskiego UE

IV kwartał: prezentacja na Regionalnych Targach Centrum Aktywności Gimnazjalisty.

9. Przewidywany termin rozpoczęcia realizacji projektu:

II kwartał 2009 r.

10. Przewidywany termin zakończenia realizacji projektu:

IV kwartał 2009 rok

10. Osoba mogąca udzielić informacji na temat projektu:

- **imię i nazwisko:** Danuta Daszkiewicz
- **stanowisko służbowe:** Stowarzyszenie „Dorośli – Dzieciom”
- **telefon / fax:** (052) 388-25-97
- **e-mail:** dorosli-dzieciom@wp.pl

Coaching skutecznym sposobem aktywizacji zawodowej młodzieży

1.Data sporządzenia opisu projektu:

Listopad 2009 r.

2.Podmiot zgłaszający projekt:

Stowarzyszenie „Dorośli – Dzieciom” w Sepólnie Krajeńskim

3.Koszt całkowity projektu:

50.000 zł

4.Źródła finansowania projektu:

Projekt finansowany przez Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu. Podjęto starania w celu uzyskania dofinansowania z EFS w ramach PO KL.

5.Zwięzły opis projektu:

Projekt opiera się na indywidualnym doradztwie osobom młodym, które nie mogą znaleźć pracy, ponieważ ich umiejętności interpersonalne oraz zawodowe są niedostosowane do potrzeb zmieniającego rynku pracy oraz zwiększających się wymagań pracodawców. Celem projektu jest zwiększenie zatrudnienia młodych ludzi, zmiana postaw wśród

młodzieży, poszerzenie ich kompetencji, zwiększenie integracji ze środowiskiem lokalnym, a w konsekwencji poprawa funkcjonowania społecznego (również w obszarze zawodowym).

Uzasadnienie realizacji projektu

Konieczność realizacji projektu wynika z trudności, na jakie napotykają ludzie młodzi, którzy nie radzą sobie z wymaganiami stawianymi przez współczesny rynek pracy. Przedsięwzięcie ma im pomóc odnaleźć właściwą drogę, przemyśleć konsekwencje stosunku do edukacji. Projekt szczególnie skierowany jest do osób zagrożonych wykluczeniem zawodowym oraz patologiami społecznymi.

Powiązania z innymi projektami

Projekt jest powiązany z następującymi działaniami:

- „Twoja wiedza – drogą do sukcesu!!!”
- Centrum Aktywności Gimnazjalisty

Uwzględnienie zasady empowerment

W projekcie uwzględniono zasadę empowerment. W tworzeniu projektu wzięli udział pracownicy instytucji Urzędu Pracy oraz Stowarzyszenia „Dorośli - Dzieciom” w Sępólnie, a także podopieczni tych instytucji.

6. Podmiot zarządzający:

Stowarzyszenie „Dorośli – Dzieciom” w Sępólnie Krajeńskim

7. Podmiot zarządzający projektowanym przedsięwzięciem po jego zrealizowaniu:

Stowarzyszenie „Dorośli – Dzieciom” w Sępólnie Krajeńskim

8. Harmonogram działań:

Projekt planuje się realizować w okresie od II do IV kwartału 2010 r. Na dzień sporządzenia LPR nie jest jeszcze znany dokładny harmonogram działań.

9. Przewidywany termin rozpoczęcia realizacji projektu:

II kwartał 2010 r.

10. Przewidywany termin zakończenia realizacji projektu:

IV kwartał 2010 r.

11. Osoba mogąca udzielić informacji na temat projektu:

- **imię i nazwisko:** Sławomir Jaskulski
- **stanowisko służbowe:** Wiceprezes Stowarzyszenia „Dorośli – Dzieciom”
- **telefon / fax:** (052) 388-25-97
- **e-mail:** dorosli-dzieciom@wp.pl

Budowa ogródka jordanowskiego nad rzeką Sępolenką - rodzinnego centrum sportowo-rekreacyjnego dla dzieci i dorosłych

1.Data sporządzenia opisu projektu:

Listopad 2009 r.

2.Podmiot zgłaszający projekt:

Gmina Sępólno Krajeńskie

3.Koszt całkowity projektu:

150 000 zł

4.Źródła finansowania projektu:

Środki własne: 150 000 zł

Środki RPO (EFRR): W sytuacji pojawienia się możliwości aplikowania o dotację na realizację projektu, Gmina złoży wniosek.

5.Zwięzły opis projektu:

Zakres projektu obejmuje następujące elementy:

- Budowę i zagospodarowanie placu fitness dla dorosłych (itp. linarium, ścianka wspinaczkowa, urządzenia sprawnościowe),

- Budowę i zagospodarowanie placu zabaw dla dzieci i młodzieży (itp. huśtawki, karuzele, piaskownice),
- Odnowę kortów tenisowych,
- Utworzenie terenu wypoczynku biernego – w tym trawniki do zabawy,
- Nasadzenie zieleni.

Uzasadnienie realizacji projektu

Na obszarze „Stare Miasto” dominują tereny zdegradowane – zaniedbane parki bez małej infrastruktury, zniszczone ciągi piesze, niewykorzystane trawniki, nieodnowione korty tenisowe. Wszystko to spowodowało, iż obszar nie tylko utracił swoje funkcje centro twórcze, ale i zainteresowanie społeczności lokalnej. W związku z powyższym postanowiono wykorzystać tereny po dwóch stronach rzeki Sępolenki i utworzyć tam ogródek jordanowski – miejsce, gdzie aktywnie i zdrowo będą mogły spędzać czas całe rodziny. Infrastruktura sportowa przyczyni się do promowania właściwego spędzania wolnego czasu, a także zwiększy integrację społeczną wśród mieszkańców.

Ogródek jordanowski jest również odpowiedzią na problem wysokiego poziomu przestępczości wśród młodzieży, który ma swoje podłoże w nudzie i braku możliwości ciekawego spędzania czasu. Władze mają nadzieję, iż projekt wpłynie na obniżenie zjawisk patologicznych w mieście.

Powiązania z innymi projektami

Projekt jest powiązany z następującymi działaniami:

- Stare Miasto jako sprzyjające integracji społecznej centrum turystyczne Sępólna Krajeńskiego – kompleksowa rewitalizacja przestrzeni śródmiejskiej.
- Promocja bezpiecznego i zdrowego spędzania wolnego czasu poprzez budowę miasteczka rowerowego wraz z skateparkiem.
- Przebudowa i podnoszenie standardu dróg gminnych oraz chodników w obszarze „Stare Miasto”.
- Zapewnienie powszechnego dostępu do Internetu, poprzez budowę szerokopasmowych sieci internetowych.

Uwzględnienie zasady empowerment

Wybór i zakres projektu jest odpowiedzią na zgłaszane przez mieszkańców miasta zapotrzebowanie na zagospodarowane i uporządkowane miejsca wypoczynku i rekreacji w Sępólnie. Projekt wychodzi więc naprzeciw oczekiwaniom społecznym. Ponadto konieczność inwestycji w bazę rekreacyjno – wypoczynkową wskazali mieszkańcy w ankietach, przeprowadzonych przed skonstruowaniem lokalnego programu Rewitalizacji.

6. Podmiot zarządzający:

Gmina Sępólno Krajeńskie

7. Podmiot zarządzający projektowanym przedsięwzięciem po jego zrealizowaniu:

Gmina Sępólno Krajeńskie

8. Harmonogram działań:

I kwartał 2013 r. – prace przygotowawcze: dokumentacja techniczna, pozwolenia prawne,

II – III kwartał 2013 r. – roboty budowlane,

IV kwartał 2013 r. – zakończenie realizacji projektu.

9. Przewidywany termin rozpoczęcia realizacji projektu:

I kwartał 2013 r.

10. Przewidywany termin zakończenia realizacji projektu:

IV kwartał 2013 r.

11. Osoba mogąca udzielić informacji na temat projektu:

- **imię i nazwisko:** Bartosz Łangowski
- **stanowisko służbowe:** Kierownik Referatu Inwestycji, Rozwoju Gospodarczego, Turystyki i Sportu
- **telefon / fax:** (052) 389 42 38 / (052) 389-42-20
- **e-mail:** inwestor@gmina-sepolno.pl

Promocja bezpiecznego i zdrowego spędzania wolnego czasu poprzez budowę miasteczka rowerowego wraz z skateparkiem

1.Data sporządzenia opisu projektu:

Listopad 2009 r.

2.Podmiot zgłaszający projekt:

Gmina Sępólno Krajeńskie

3.Koszt całkowity projektu:

200 000 zł

4.Źródła finansowania projektu:

Środki własne: 200 000 zł

Środki RPO (EFRR): W sytuacji pojawienia się możliwości aplikowania o dotację na realizację projektu, Gmina złoży wniosek.

5.Zwięzły opis projektu:

Zakres projektu obejmuje następujące elementy:

- Budowę placu manewrowego dla rowerów, połączonego ze ścieżką rowerową nad Jeziorem Sępoleńskim pomiędzy rzeką Sępolenką a ul. Baczyńskiego,
- Budowę skateparku.

Uzasadnienie realizacji projektu

Rewitalizacja Sępólna zmierza w kierunku zagospodarowania zdegradowanych przestrzeni miejskich celem utworzenia miejsc aktywnego i bezpiecznego wypoczynku i rekreacji, które integrują lokalną społeczność i przyciągają turystów. Jednym z tych miejsc będzie miasteczko rowerowe wraz ze skateparkiem. Zdecydowanie brakuje infrastruktury umożliwiającej dzieciom i młodzieży ciekawe spędzenie czasu wolnego.

Miasteczko rowerowe to wspaniałe miejsce, gdzie można uczyć się jeździć na rowerze, poznawać znaki drogowe i zasady bezpieczeństwa ruchu. Będzie ono połączone z

istniejącą ścieżką rowerową. Natomiast skateparki cieszą się dużym zainteresowaniem młodzieży w każdym mieście.

Projekt ma pokazać dzieciom i młodzieży z Sępólna, w jaki sposób bezpiecznie i zdrowo wykorzystać wolny czas, a także promować znaczenie sportu w rozwoju młodej osoby.

Powiązania z innymi projektami

Projekt jest powiązany z następującymi działaniami:

- Stare Miasto jako sprzyjające integracji społecznej centrum turystyczne Sępólna Krajeńskiego – kompleksowa rewitalizacja przestrzeni śródmiejskiej.
- Budowa ogródka jordanowskiego nad rzeką Sępolenką - rodzinnego centrum sportowo-rekreacyjnego dla dzieci i dorosłych.
- Przebudowa i podnoszenie standardu dróg gminnych oraz chodników w obszarze „Stare Miasto”.
- Zapewnienie powszechnego dostępu do Internetu, poprzez budowę szerokopasmowych sieci internetowych.

Uwzględnienie zasady empowerment

Mieszkańcom Sępólna szczególnie zależy na organizowaniu, budowaniu, planowaniu miejsc, gdzie młodzież będzie mogła bezpiecznie spędzać czas. W związku z tym władze zaplanowały budowę miasteczka rowerowego. Stanowi to realizację zasady empowerment.

6. Podmiot zarządzający:

Gmina Sępólno Krajeńskie

7. Podmiot zarządzający projektowanym przedsięwzięciem po jego zrealizowaniu:

Gmina Sępólno Krajeńskie

8. Harmonogram działań:

I kwartał 2013 r. – prace przygotowawcze: dokumentacja techniczna, pozwolenia prawne,

II kwartał 2013 r. – roboty budowlane,

III kwartał 2013 r. – zakończenie realizacji projektu.

9. Przewidywany termin rozpoczęcia realizacji projektu:

I kwartał 2013 r.

10. Przewidywany termin zakończenia realizacji projektu:

III kwartał 2013 r.

11. Osoba mogąca udzielić informacji na temat projektu:

- **imię i nazwisko:** Bartosz Łangowski
- **stanowisko służbowe:** Kierownik Referatu Inwestycji, Rozwoju Gospodarczego, Turystyki i Sportu
- **telefon / fax:** (052) 389 42 38 / (052) 389-42-20
- **e-mail:** inwestor@gmina-sepolno.pl

**Przebudowa i podnoszenie standardu dróg gminnych oraz chodników
w obszarze „Stare Miasto”**

1.Data sporządzenia opisu projektu:

Listopad 2009 r.

2.Podmiot zgłaszający projekt:

Gmina Sępólno Krajeńskie

3.Koszt całkowity projektu:

1 000 000 zł

4.Źródła finansowania projektu:

Środki własne: 1 000 000 zł

Środki RPO (EFRR): W sytuacji pojawienia się możliwości aplikowania o dotację na realizację projektu, Gmina złoży wniosek.

5.Zwięzły opis projektu:

Zakres projektu obejmował będzie przebudowę i modernizację dróg gminnych oraz ciągów pieszych w obszarze „Stare Miasto” oraz zainstalowanie monitoringu. Planuje się rozebranie nawierzchni dróg niespełniających wymaganych parametrów technicznych, wyrównanie, budowę nowych nawierzchni, oznakowanie dróg. W zakresie chodników przewiduje się rozebranie kostki ciągów pieszych o złym stanie technicznym oraz ułożenie nowej kostki brukowej.

Uzasadnienie realizacji projektu

Konieczność inwestowania w infrastrukturę techniczną jest bezsporna. Zmodernizowana sieć drogowa jest podstawą rozwoju regionu. Przebudowane drogi gminne i chodniki w obszarze poddanym rewitalizacji przyczynią się do zwiększenia jego atrakcyjności turystycznej i inwestorskiej.

Ponadto projekt wpłynie na zwiększenie dostępności komunikacyjnej obszaru, a także usprawnienie dojazdu do punktów strategicznych.

Najważniejszym punktem uzasadniającym konieczność realizacji projektu jest podniesienie bezpieczeństwa ruchu pieszego i samochodowego. Ponadto na poprawę bezpieczeństwa wpłynie zainstalowanie punktów monitoringu ulicznego.

Powiązania z innymi projektami

Projekt jest powiązany z następującymi działaniami:

- Stare Miasto jako sprzyjające integracji społecznej centrum turystyczne Sępólna Krajeńskiego – kompleksowa rewitalizacja przestrzeni śródmiejskiej.

Uwzględnienie zasady empowerment

Społeczność lokalna, rokrocznie na spotkaniach dotyczących planowania przedsięwzięć do realizacji w mieście, optuje za przebudową istniejącej infrastruktury drogowej. Dlatego władze miasta uwzględniły projekt polegający na przebudowie dróg w Lokalnym Programie Rewitalizacji.

6. Podmiot zarządzający:

Gmina Sepólno Krajeńskie

7. Podmiot zarządzający projektowanym przedsięwzięciem po jego zrealizowaniu:

Gmina Sepólno Krajeńskie

8. Harmonogram działań:

I kwartał 2014 r. – prace przygotowawcze: dokumentacja techniczna, pozwolenia prawne,

II – III kwartał 2014 r. – roboty budowlane związane z przebudową dróg oraz chodników,

IV kwartał 2014 r. – uporządkowanie zieleni i zakończenie realizacji projektu.

9. Przewidywany termin rozpoczęcia realizacji projektu:

I kwartał 2014 r.

10. Przewidywany termin zakończenia realizacji projektu:

IV kwartał 2014 r.

11. Osoba mogąca udzielić informacji na temat projektu:

- **imię i nazwisko:** Jarosław Dera
- **stanowisko służbowe:** Kierownik Referatu Gospodarki Komunalnej i Rolnictwa
- **telefon / fax:** (052) 389 42 11 / (052) 389-42-20
- **e-mail:** gkr@gmina-sepolno.pl

Zapewnienie powszechnego dostępu do Internetu, poprzez budowę szerokopasmowych sieci internetowych

1.Data sporządzenia opisu projektu:

Listopad 2009 r.

2.Podmiot zgłaszający projekt:

Gmina Sepólno Krajeńskie

3.Koszt całkowity projektu:

15 000 zł

4. Źródła finansowania projektu:

Środki własne: 15 000 zł

Środki RPO (EFRR): W sytuacji pojawienia się możliwości aplikowania o dotację na realizację projektu, Gmina złoży wniosek.

5. Zwięzły opis projektu:

Szerokopasmowe łącze internetowe to cyfrowe połączenie internetowe wykorzystujące istniejącą infrastrukturę kablową umożliwiające bardzo szybkie i bezpieczne przesyłanie danych.

Zakres projektu polegającego na budowie szerokopasmowej sieci internetowej obejmował będzie budowę węzła głównego, węzła dystrybucyjnego oraz punktów dostępowych (odbiorczych – abonenckich). W ramach projektu planuje się także utworzenie i uruchomienie na terenie miasta Publicznych Punktów Dostępu do Internetu (PIAP).

Uzasadnienie realizacji projektu

Pomysł realizacji projektu powstał z obserwacji sytuacji społeczno-gospodarczej w obszarze wskazanym do rewitalizacji. Dostęp do Internetu umożliwia rozwój osobisty i zawodowy, co jest szczególnie istotne dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Internet zwiększa szanse na znalezienie pracy, kształcenie, rozwijanie pasji i zainteresowań. Rozwija również wiedzę dotyczącą obsługi komputera.

Realizacja projektu umożliwi mieszkańcom dogodny dostęp do usług internetowych, także poprzez budowę ogólnie dostępnych Publicznych Punktów Dostępu do Internetu (PIAP).

Powiązania z innymi projektami

Projekt jest powiązany z następującymi działaniami:

- Stare Miasto jako sprzyjające integracji społecznej centrum turystyczne Sępólna Krajeńskiego – kompleksowa rewitalizacja przestrzeni śródmiejskiej.

- Stworzenie Gminnego Centrum Informacji i Punktu Informacji Turystycznej.

Uwzględnienie zasady empowerment

W dzisiejszych czasach brak dostępu do Internetu powoduje znaczne spowolnienie rozwoju społecznego. Mieszkańcom zależy na dostępie do sieci szerokopasmowych. Wpisanie tego projektu do Lokalnego programu Rewitalizacji ma na celu podniesienie rzeczywistej zdolności społeczeństwa do wpływania na sprawy, które ich dotyczą.

6. Podmiot zarządzający:

Gmina Sepólno Krajeńskie

7. Podmiot zarządzający projektowanym przedsięwzięciem po jego zrealizowaniu:

Gmina Sepólno Krajeńskie

8. Harmonogram działań:

II kwartał 2010 r. – prace przygotowawcze

III kwartał 2010 r. – roboty budowlane: budowa węzłów i punktów dostępowych

IV kwartał 2010 r. – zakończenie realizacji projektu.

9. Przewidywany termin rozpoczęcia realizacji projektu:

II kwartał 2010 r.

10. Przewidywany termin zakończenia realizacji projektu:

IV kwartał 2010 r.

11. Osoba mogąca udzielić informacji na temat projektu:

- **imię i nazwisko:** Marcin Jarski
- **stanowisko służbowe:** Informatyk Urzędu
- **telefon / fax:** (052) 389 42 16 / (052) 389-42-20
- **e-mail:** informatyk@gmina-sepolno.pl

Rozbudowa i doposażenie istniejących placówek przedszkolnych

1.Data sporządzenia opisu projektu:

Listopad 2009 r.

2.Podmiot zgłaszający projekt:

Gmina Sepólno Krajeńskie

3.Koszt całkowity projektu:

501 156,21 zł

4.Źródła finansowania projektu:

Środki własne: 501 156,21 zł

Środki RPO (EFRR): W sytuacji pojawienia się możliwości aplikowania o dotację na realizację projektu, Gmina złoży wniosek.

5.Zwięzły opis projektu:

Projekt polega na rozbudowie i doposażeniu placówek przedszkolnych. Jedną z nich jest Przedszkole nr 1 na obszarze „Stare Miasto”. Pierwszym działaniem w ramach przedsięwzięcia będzie budowa sali rehabilitacyjnej przy ww. przedszkolu, wraz z częścią socjalną oraz magazynem podręcznym dla potrzeb placówki.

W związku z faktem, iż Gmina stawia na inwestycje w przedszkola, stopniowo rozbudowywana będzie infrastruktura w tym zakresie.

Uzasadnienie realizacji projektu

Niewystarczająca ilość placówek przedszkolnych to problem pojawiający się właściwie w każdym mieście. Podobnie jest w Sepólnie, w tym na obszarze wskazanym do rewitalizacji. Brak miejsc w placówkach przyczynia się do zahamowania rozwoju zawodowego rodziców małych dzieci, którzy, nie mając alternatywy, muszą rezygnować z powrotu do pracy. Z reguły problem ten dotyczy kobiet, których pozycja na rynku pracy jest trudniejsza niż mężczyźn.

W szczególnie trudnej sytuacji, właściwie sytuacji bez wyjścia, są rodzice dzieci wymagających szczególnej opieki (niepełnosprawnych, o specjalnych potrzebach

edukacyjnych). Budowa Sali rehabilitacyjnej przy Przedszkolu nr 1 w Sępólnie to przedsięwzięcie, które umożliwi rozwój dzieciom niepełnosprawnym oraz pomoże rodzicom w wychowaniu i opiece nad dzieckiem.

Powiązania z innymi projektami

Projekt jest powiązany z następującymi działaniami:

- Stare Miasto jako sprzyjające integracji społecznej centrum turystyczne Sępólna Krajeńskiego – kompleksowa rewitalizacja przestrzeni śródmiejskiej.
- Stworzenie Centrum Małego Dziecka i Rodziny.

Uwzględnienie zasady empowerment

Zasada empowerment w projekcie przejawiała się w uwzględnianiu potrzeb rodziców małych dzieci, szczególnie tych wymagających specjalnej opieki, ponieważ brakuje w Sępólnie takich placówek.

6. Podmiot zarządzający:

Gmina Sępólno Krajeńskie

7. Podmiot zarządzający projektowanym przedsięwzięciem po jego zrealizowaniu:

Gmina Sępólno Krajeńskie

8. Harmonogram działań:

IV kwartał 2009 r. – prace przygotowawcze oraz rozpoczęcie prac budowlanych

I – II kwartał 2010 r. – budowa Sali rehabilitacyjnej wraz z częścią socjalną i magazynem

II kwartał 2010 r. – zakup wyposażenia i zakończenie projektu.

9. Przewidywany termin rozpoczęcia realizacji projektu:

IV kwartał 2009 r.

10. Przewidywany termin zakończenia realizacji projektu:

II kwartał 2010 r.

11. Osoba mogąca udzielić informacji na temat projektu:

- **imię i nazwisko:** Bartosz Łangowski
- **stanowisko służbowe:** Kierownik Referatu Inwestycji, Rozwoju Gospodarczego, Turystyki i Sportu
- **telefon / fax:** (052) 389 42 38 / (052) 389-42-20
- **e-mail:** inwestor@gmina-sepolno.pl

- „YES to EVS”
- „Europa jest tu”
- „Następny rozdział: EVS w Sępólnie”

1.Data sporządzenia opisu projektu:

Listopad 2009 r.

2.Podmiot zgłaszający projekt:

Stowarzyszenie „Dorośli – Dzieciom” w Sępólnie Krajeńskim

3.Koszt całkowity projektu

221 995,61 zł

4.Źródła finansowania projektu:

Projekt finansowany przez Wspólnotę Europejską w ramach Programu „Młodzież w działaniu”

5.Zwięzły opis projektu:

Projekt ma kształt Wolontariatu Europejskiego. Stowarzyszenie „Dorośli – Dzieciom” gości młodych wolontariuszy z zagranicy, którzy pracują w instytucjach, uczą się języka, poznają polską kulturę, a także sami przekazują wiedzę o kulturze kraju, z którego pochodzą. Organizowane są spotkania integracyjne, warsztaty, zabawy. Projekt skierowany jest do młodzieży i społeczności lokalnej, w szczególności osób niepełnosprawnych, z rodzin zagrożonych patologią.

Uzasadnienie realizacji projektu

Projekt jest odpowiedzią na zaobserwowany w Sępólnie proces degradacji społecznej młodzieży z rodzin patologicznych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym. Młodzi ludzie, często bez perspektyw życiowych, nie widzą sensu w samorozwoju i kulturalnej integracji. W związku z tym organizowany jest Wolontariat Europejski, aby umożliwić młodzieży, znajdującej się z różnych przyczyn w trudnej sytuacji życiowej, poznanie innych młodych ludzi z różnych krajów, poszerzenie horyzontów myślowych i zainteresowanie ciekawymi sposobami spędzania wolnego czasu.

Powiązania z innymi projektami

Projekt jest powiązany z następującymi działaniami:

- „Twoja wiedza – drogą do sukcesu!!!”
- Centrum Aktywności Gimnazjalisty
- Coaching skutecznym sposobem aktywizacji zawodowej młodzieży.

Uwzględnienie zasady empowerment

W ramach projektu uwzględniono zasadę empowerment. Przejawiła się ona w szerokich konsultacjach z grupami najbardziej zainteresowanymi jego realizacją, a więc młodzieżą Sępólna.

6. Podmiot zarządzający:

Stowarzyszenie „Dorośli – Dzieciom” w Sępólnie Krajeńskim

7. Podmiot zarządzający projektowanym przedsięwzięciem po jego zrealizowaniu:

Stowarzyszenie „Dorośli – Dzieciom” w Sępólnie Krajeńskim

8. Harmonogram działań:

-, „YES to EVS!”: I kwartał 2009 – I kwartał 2010,

-, „Europa jest tu”: III kwartał 2009 – III kwartał 2010,

– „Następny rozdział: EVS w Sępólnie”: IV kwartał 2009 – IV kwartał 2010.

9. Przewidywany termin rozpoczęcia realizacji projektu:

I kwartał 2009 r.

10. Przewidywany termin zakończenia realizacji projektu:

IV kwartał 2010.

11. Osoba mogąca udzielić informacji na temat projektu:

- **imię i nazwisko:** Daniel Wargin
- **stanowisko służbowe:** Członek Stowarzyszenia „Dorośli – Dzieciom”
- **telefon / fax:** (052) 388-25-97
- **e-mail:** dorosli-dzieciom@wp.pl

Stworzenie Centrum Małego Dziecka i Rodziny

1. Data sporządzenia opisu projektu:

Listopad 2009 r.

2. Podmiot zgłaszający projekt:

Stowarzyszenie „Dorośli – Dzieciom” w Sępólnie Krajeńskim

3. Koszt całkowity projektu:

99 600 zł

4. Źródła finansowania projektu:

Środki własne: 24 000 zł

Środki prywatne: 75 600 zł

5. Zwięzły opis projektu:

W ramach projektu przewidziane są następujące działania:

- „Grupy zabawowe” Grupy zabawowe to oferta skierowana do małych dzieci i ich rodziców, opiekunów. Rodzice pod opieką konsultanta itp. małych dzieci bawią się ze swoimi dziećmi uwzględniając ich perspektywę oraz potrzeby rozwojowe. Konsultant

- modeluje zabawy oraz przestrzeń przyjazną i stymulującą dla małych dzieci, uaktywnia rodziców na rzecz swoich dzieci, uwrażliwia na ich potrzeby, nadaje znaczenie edukacyjno-rozwojowe zabawom oraz jest wsparciem dla rodziców i dzieci.
- Cykl spotkań „Kobiecość i Macierzyństwo”: Mamy małych dzieci biorą udział w warsztatach rozwojowych w poszukiwaniu, odkrywaniu siebie jako kobiet w okresie macierzyństwa, a także radzeniu sobie z pogodzeniem życia osobistego, zawodowego z macierzyństwem.
 - Rozwijanie kompetencji rodzicielskich. Na ten blok składają się szkolenia dla rodziców zwiększające kompetencje rodzicielskie. Spotkania poświęcone są między innymi roli rodziny w wychowywaniu szczęśliwego i społecznego Dziecka.
 - Wprowadzanie i promowanie zdrowych, stymulujących dziecko metod opieki i wychowania.
 - Akcja „Instytucje przyjazne małym dzieciom” prowadzona przez centrum ma na celu przystosowanie instytucji ogólnie dostępnych do potrzeb małych dzieci i ich rodziców po to, aby stały się dla nich przyjazne i bezpieczne.

Uzasadnienie realizacji projektu

Celem projektu jest pobudzenie aktywności społecznej w środowisku na rzecz małych dzieci oraz szkolenia z zakresu właściwego toku rozwojowego dzieci, zarówno wśród osób aktywnych zawodowo, jak i nieumiejących powrócić na rynek pracy z powodu natłoku obowiązków. Projekt ma zniwelować problemy, takie jak nieświadomość potrzeb rozwojowych dzieci, niewystarczające kompetencje rodzicielskie wśród młodych rodziców, szczególnie zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Powiązania z innymi projektami

Projekt jest powiązany z następującymi działaniami:

- Rozbudowa i doposażenie istniejących placówek przedszkolnych.
- Budowa ogródka jordanowskiego nad rzeką Sępolenką – rodzinnego centrum sportowo-rekreacyjnego dla dzieci i dorosłych.

Uwzględnienie zasady empowerment

Projekt jest odpowiedzią na zdiagnozowane problemy społeczne i zapotrzebowanie rodziców na przedsięwzięcia dotyczące świadomego i mądrego macierzyństwa. Konsultanci z odpowiednimi kwalifikacjami przeprowadzili bowiem cykl rozmów z osobami, które byłyby zainteresowane wzięciem udziału z projekcie.

6. Podmiot zarządzający:

Stowarzyszenie „Dorośli – Dzieciom” w Sepólnie Krajeńskim

7. Podmiot zarządzający projektowanym przedsięwzięciem po jego zrealizowaniu:

Stowarzyszenie „Dorośli – Dzieciom” w Sepólnie Krajeńskim

8. Harmonogram działań:

Umowa obejmuje okres od I kwartału 2009 r. do IV kwartału 2014 – w każdy roku podpisywany jest aneks do umowy ramowej.

Projekt ma charakter ciągły, w którym trudno jest wyszczególnić odrębne, powtarzalne działania.

9. Przewidywany termin rozpoczęcia realizacji projektu:

I kwartał 2009 r.

10. Przewidywany termin zakończenia realizacji projektu:

IV kwartał 2014 r.

11. Osoba mogąca udzielić informacji na temat projektu:

- **imię i nazwisko:** Danuta Daszkiewicz
- **stanowisko służbowe:** Stowarzyszenie „Dorośli – Dzieciom”
- **telefon / fax:** (052) 388-25-97
- **e-mail:** dorosli-dzieciom@wp.pl

Stworzenie Gminnego Centrum Informacji i Punktu Informacji Turystycznej

1. Data sporządzenia opisu projektu:

Listopad 2009 r.

2.Podmiot zgłaszający projekt:

Stowarzyszenie „Dorośli – Dzieciom” w Sępólnie Krajeńskim

3.Koszt całkowity projektu:

384000 zł

4.Źródła finansowania projektu:

Środki własne Gminy: 384 000 zł

5.Zwięzły opis projektu:

Stworzenie Gminnego Centrum Informacji to projekt pomagający budować społeczeństwo informacyjne, aktywować zawodowo bezrobotnych, a także zwiększać promocję regionu poprzez informację turystyczną.

W ramach projektu przewiduje się doradztwo z zakresu:

- rynku pracy,
- szkoleń,
- podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej,
- możliwości zaciągania pożyczek na rozpoczęcie i prowadzenie działalności gospodarczej,
- informacji o funduszach poręczeń kredytowych,
- wolontariatu, w tym Wolontariat Europejski,
- informacji o kierunkach studiów wyższych, szkół policealnych i pomaturalnych,
- informacji o adresach Powiatowych i Wojewódzkich Urzędów Pracy,
- pisania CV, listu motywacyjnego.

Przewiduje się również szkolenia z zakresu:

- szukania pracy poprzez Internet
- nauki obsługi komputera,
- nauki pisania na komputerze,
- e-praca – możliwości pracy na odległość.

Ponadto udostępniana będzie sala komputerowa, urządzenia biurowe (itp. ksero, skaner, fax).

Uzasadnienie realizacji projektu

Realizacja projektu jest konieczna przez wzgląd na zaobserwowane problemy w Sepólnie, takie jak: brak rozwiązań umożliwiających dostęp do informacji poprzez wykorzystanie nowych technologii, niska atrakcyjność bezrobotnych na rynku pracy, wynikająca z braku umiejętności komputerowych. Konieczna jest również szersza promocja regionu oraz tworzenie punktów informacji turystycznej.

Projekt przyczyni się do:

- Zwiększenie dostępu do informacji poprzez wykorzystanie nowych technologii,
- Budowanie społeczeństwa informacyjnego,
- Zwiększenie dostępu do informacji dotyczących prowadzenia własnej działalności gospodarczej,
- Zwiększenie świadomości o korzyściach płynących z pracy wolontaryjnej.

Powiązania z innymi projektami

Projekt jest powiązany z następującymi działaniami:

- Stare Miasto jako sprzyjające integracji społecznej centrum turystyczne Sepólno Krajeńskiego – kompleksowa rewitalizacja przestrzeni śródmiejskiej.
- Zapewnienie powszechnego dostępu do Internetu, poprzez budowę szerokopasmowych sieci internetowych.
- „Twoja wiedza – drogą do sukcesu!!!”
- Centrum Aktywności Gimnazjalisty

Uwzględnienie zasady empowerment

Projekt czyni zadość zasadzie empowerment, poprzez odpowiadanie na zdiagnozowany wśród mieszkańców miasta, szczególnie tych o niskim statusie społecznym, problemu nieodnajdywania się w nowym, skomputeryzowanym świecie.

6. Podmiot zarządzający:

Stowarzyszenie „Dorośli – Dzieciom” w Sepólnie Krajeńskim

7. Podmiot zarządzający projektowanym przedsięwzięciem po jego zrealizowaniu:

Stowarzyszenie „Dorośli – Dzieciom” w Sepólnie Krajeńskim

8. Harmonogram działań:

Umowa obejmuje okres od I kwartału 2009 r. do IV kwartału 2014 – w każdy roku podpisywany jest aneks do umowy ramowej.

Projekt ma charakter ciągły, w którym trudno jest wyszczególnić odrębne, powtarzalne działania.

9. Przewidywany termin rozpoczęcia realizacji projektu:

I kwartał 2009 r.

10. Przewidywany termin zakończenia realizacji projektu:

IV kwartał 2014 r.

11. Osoba mogąca udzielić informacji na temat projektu:

- **imię i nazwisko:** Sławomir Jaskulski
- **stanowisko służbowe:** Wiceprezes Stowarzyszenia „Dorośli – Dzieciom”
- **telefon / fax:** (052) 388-25-97
- **e-mail:** dorosli-dzieciom@wp.pl

„Chopin przyjechał”

1.Data sporządzenia opisu projektu:

Listopad 2009 r.

2.Podmiot zgłaszający projekt:

Centrum Kultury i Sztuki w Sępólnie Krajeńskim

3.Koszt całkowity projektu:

8800 zł

4.Źródła finansowania projektu:

Środki własne Gminy: 3 960 zł

Środki Centrum Kultury i Sztuki: 4 840 zł

5. Zwięzły opis projektu:

Zorganizowany z okazji 200. Rocznicy urodzin Fryderyka Chopina projekt jubileuszowy i artystyczny „Chopin przyjechał” ma na celu popularyzację muzyki klasycznej w gminach i mniejszych miastach Polski.

Uzasadnienie realizacji projektu

Jest on skierowany szczególnie do osób młodych, dla których kontakt z twórczością Chopina jest doskonałą lekcją historii i sztuki. Z tego względu zorganizowanie tego rodzaju przedsięwzięcia w Sępólnie Krajeńskim, będzie miało pozytywny wpływ na problemy występujące w sferze społecznej zidentyfikowane na obszarze miasta.

Koncert będzie alternatywną formą spędzenia czasu wolnego dla wszystkich młodych ludzi, którzy decydując się na tę formę rozrywki powstrzymają się od działalności przestępczej, a jednocześnie będą poszerzać swoją wiedzę i rozwijać zmysł estetyczny w kontakcie z twórczością Chopina.

Dobra organizacja i promocja przedsięwzięcia będą miały duży wpływ na wzrost zainteresowania kulturą wśród społeczności Sępólna Krajeńskiego. W dzisiejszych czasach dostęp do tzw. „kultury wysokiej” ograniczony jest poprzez miejsca jej udostępniania, a mianowicie centrami kultury i sztuki stały się duże ośrodki miejskie. Z tego względu plenerowa i bezpłatna forma organizacji koncertu „Chopin przyjechał” jest korzystna i atrakcyjna dla całej społeczności lokalnej.

Powiązania z innymi projektami

Projekt jest powiązany z następującymi działaniami:

- Stare Miasto jako sprzyjające integracji społecznej centrum turystyczne Sępólna Krajeńskiego – kompleksowa rewitalizacja przestrzeni śródmiejskiej.
- „YES to EVS”, „Europa jest tu”, „Następny rozdział: EVS w Sępólnie”

Uwzględnienie zasady empowerment

Zasada empowerment przejawia się we współtworzeniu projektu przez Centrum Kultury i Sztuki w Sępólnie Krajeńskim.

6. Podmiot zarządzający:

Centrum Kultury i Sztuki w Sępólnie Krajeńskim

7. Podmiot zarządzający projektowanym przedsięwzięciem po jego zrealizowaniu:

Centrum Kultury i Sztuki w Sepólnie Krajeńskim

8. Harmonogram działań:

II kwartał 2010 r. – przygotowania do realizacji przedsięwzięcia

II kwartał 2010 r. – koncert.

9. Przewidywany termin rozpoczęcia realizacji projektu:

II kwartał 2010 r.

10. Przewidywany termin zakończenia realizacji projektu:

II kwartał 2010 r.

11. Osoba mogąca udzielić informacji na temat projektu:

- **imię i nazwisko:** Julita Maciaszek
- **stanowisko służbowe:** Centrum Kultury i Sztuki w Sepólnie Krajeńskim
- **telefon / fax:** (052) 388-01-60
- **e-mail:** ckissepolno@op.pl

III. Raport z konsultacji społecznych

Dla osiągnięcia rzeczywistego wpływu Lokalnego Programu Rewitalizacji na sytuację społeczno-gospodarczą obszaru wsparcia podejmowanym przedsięwzięciom muszą towarzyszyć inicjatywy społeczne, które powinny wpisywać się w zasadę empowerment, która polega na udziale grup społecznych w decyzjach i działaniach podejmowanych na ich rzecz. Metodą jej wprowadzenia są konsultacje społeczne będące jednym z kluczowych elementów tworzenia bądź aktualizacji strategicznych dokumentów jednostek samorządowych. Ich celem jest zapoznanie społeczności lokalnej na terenie objętym danym opracowaniem o planowanych zamierzeniach i przedsięwzięciach. Dzięki konsultacjom wszyscy zainteresowani mogą zgłosić swoje uwagi i wnioski dotyczące dokumentu strategicznego oraz wypowiedzieć się na temat celowości, zasadności przeprowadzenia konkretnych zadań, a także obszaru, na którym mają one być realizowane. Wynikiem przeprowadzonych konsultacji jest pozyskanie dodatkowej wiedzy na temat potrzeb społeczności lokalnej, która może stanowić podstawę decyzji organów gminy, co do uwzględnienia ich w dokumentach planistycznych gminy oraz co do kolejności realizacji poszczególnych zadań. Uczestnictwo w procesie konsultacji społecznych powoduje także większe zaangażowanie już na etapie realizacji inwestycji wchodzących w zakres danego opracowania.

W związku z pracami nad Lokalnym Programem Rewitalizacji Miasta Sępólno Krajeńskie pracownicy Urzędu Miejskiego w Sępólnie Krajeńskim zorganizowali szeroko zakrojone konsultacje tworzenia Programu, które swoim zakresem objęły:

- Przeprowadzenie ankiet poprzedzających sporządzenie Lokalnego Programu Rewitalizacji.
- Konsultacje z udziałem Burmistrza, pracowników Urzędu Miejskiego oraz przedstawicieli jednostek pomocniczych Gminy.
- Konsultacje z udziałem przedstawicieli Urzędu Miejskiego oraz mieszkańców miasta.
- Przeprowadzenie ankiet dotyczących projektu Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Sępólno Krajeńskie na lata 2009 – 2014.

Informację o rozpoczętych konsultacjach zamieszczono na stronie internetowej www.gmina-sepolno.pl oraz w lokalnej prasie. W październiku 2009r. przeprowadzone zostały badania kwestionariuszowe w formie ankiet, które dotyczyły potrzeby opracowania Lokalnego Programu Rewitalizacji, określenia obszaru wsparcia, występujących problemów oraz planowanych projektów. Wśród mieszkańców Sepólna Krajeńskiego rozproszono 41 ankiet dostępnych na stronie internetowej www.gmina-sepolno.pl oraz w Urzędzie Miejskim, które następnie zostały poddane szczegółowej analizie w Załączniku V Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Sepólno Krajeńskie. Opracowanie ankiet pozwoliło sformułować następujące wnioski mające znaczenie dla opracowania LPR:

- 98% ankietowanych opowiedziało się za koniecznością przeprowadzenia działań rewitalizacyjnych w Sepólnie Krajeńskim,
- 52% ankietowanych wskazało obszar „Stare Miasto”, jako obszar, który powinien zostać poddany procesowi rewitalizacji,
- 51% ankietowanych wskazało obszar „Stare Miasto”, jako obszar, który powinien zostać poddany rewitalizacji w pierwszej kolejności,
- według ankietowanych do najważniejszych problemów miasta należą: niska estetyka otoczenia, niewystarczająca baza kulturalno-edukacyjna, zły stan infrastruktury otaczającej budynki, bezrobocie, niska aktywność społeczna mieszkańców Sepólna Krajeńskiego, brak wystarczającej liczby miejsc pracy, zły stan infrastruktury drogowej, niewykorzystanie potencjału turystycznego i słaba promocja miasta.
- do najpilniejszych przedsięwzięć według ankietowanych należą: inwestycje w bazę rekreacyjno-wypoczynkową oraz kulturalno-edukacyjną (36% wskazań) i odbudowa nawierzchni dróg i chodników (28% wskazań).

Ponadto w dniu 13 stycznia 2010 r. w Sali Sesyjnej im. L. Prądyńskiego odbyło się spotkanie Burmistrza Sepólna Krajeńskiego Waldemara Stupałkowskiego z Sołtysami i Przewodniczącymi Zarządów Osiedli. Na spotkaniu byli także obecni Skarbnik Gminy – Urszula Lange, Sekretarza Gminy – Dariusz Wojtania, dyrektorzy jednostek organizacyjnych gminy oraz kierownicy referatów Urzędu Miejskiego. Na powyższym spotkaniu w swoim

wystąpieniu Kierownik Referatu Inwestycji, Rozwoju Gospodarczego, Turystyki i Sportu Bartosz Łangowski zwrócił się do wszystkich zebranych z prośbą o zapoznanie się z opracowanym Lokalnym Programem Rewitalizacji, który zamieszczony jest na stronie internetowej www.gmina-sepolno.pl oraz jest do wglądu w Referacie Inwestycji, Rozwoju Gospodarczego, Turystyki i Sportu Urzędu Miejskiego. Poinformował również, iż pracownicy referatu mogą każdej zainteresowanej osobie przybliżyć zakres opracowanego LPR.

Kolejnym krokiem były konsultacje z mieszkańcami miasta. 2 lutego 2010 r. odbyło się zebranie mieszkańców osiedla nr 1 w Sępólnie Krajeńskim (wybrany obszar do rewitalizacji położony jest w granicach osiedla nr 1), podczas którego przedstawiony został projekt LPR Miasta Sępólno Krajeńskie. Na zebraniu obecni byli m.in. Marcin Kociszewski – Podinspektor Referatu Rozwoju Gospodarczego Turystyki i Sportu Urzędu Miejskiego w Sępólnie Krajeńskim, Kazimierz Drogowski - przewodniczący Zarządu Osiedla, Anna Miczko - zastępca Przewodniczącego Rady Miejskiej Sępólnie Krajeńskim, Robert Grochowski, Marian Herder, Dariusz Jałocha, Edward Maziarz – członkowie zarządu osiedla,

Mieszkańcy osiedla zadawali pytania dotyczące terminów realizacji i zakresów projektów. Mieszkańcy oraz Zarząd Osiedla wyrazili się pozytywnie na temat projektu LPR.

W celu pełnej implementacji zasady empowerment przeprowadzono również badania kwestionariuszowe w formie ankiet wśród grup społecznych bezpośrednio zainteresowanych rezultatem zaplanowanych prac. Pracownicy Urzędu Miejskiego w Sępólnie Krajeńskim przeprowadzili 38 ankiet, w których zadali pytania dotyczące projektu Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Sępólno Krajeńskie na lata 2009 – 2014, z treścią którego można było zapoznać się na stronie internetowej www.gmina-sepolno.pl oraz w Referacie Inwestycji, Rozwoju Gospodarczego, Turystyki i Sportu Urzędu Miejskiego w Sępólnie Krajeńskim. Dokładna analiza ankiet zamieszczona została w Załączniku V Lokalnego Programu Rewitalizacji. Najważniejsze wnioski wynikające z przeprowadzonego badania są następujące:

- 69% ankietowanych wskazało, że miastu potrzebny jest Lokalny Program Rewitalizacji,

- 44% ankietowanych wskazało, że zaproponowane w dokumencie projekty przyczynią się do zrewitalizowania obszaru „Stare Miasto”,
- 53% ankietowanych wskazało, że działania rewitalizacyjne zwiększą atrakcyjność miasta dla mieszkańców, turystów, inwestorów oraz stworzą nowe możliwości spędzania wolnego czasu (53%),
- 55% ankietowanych wyraziło zdanie, że działania rewitalizacyjne przyczynią się do aktywizacji społeczności lokalnej,
- za projekty, które w największym stopniu przyczynią się do procesu rewitalizacji, mieszkańcy uważają:
 - „Stare Miasto jako sprzyjające integracji społecznej centrum turystyczne Sepólna Krajeńskiego – kompleksowa rewitalizacja przestrzeni śródmiejskiej”,
 - „Budowa ogródka jordanowskiego nad rzeką Sepolenką – rodzinnego centrum sportowo - rekreacyjnego dla dzieci i dorosłych”,
 - „Promocja bezpiecznego i zdrowego spędzania wolnego czasu poprzez budowę miasteczka rowerowego wraz z skateparkiem”,
 - „Przebudowa i podnoszenie standardu dróg gminnych oraz chodników w obszarze „Stare Miasto”,
 - „Rozbudowa i doposażenie istniejących placówek przedszkolnych,”
 - „Stworzenie Gminnego Centrum Informacji i Punktu Informacji Turystycznej”.

Na tej podstawie można stwierdzić, iż projekt Lokalnego Programu Rewitalizacji znajduje poparcie społeczne wśród grup bezpośrednio zainteresowanych, jak również odpowiada na ich potrzeby.

Jak powyżej wskazano, konsultacje społeczne przeprowadzone zostały z zastosowaniem zróżnicowanych narzędzi badawczych, co dało pewność ich prawidłowego wyniku i zapewniło możliwość zapoznania się z Programem jak najszerszej rzeszy mieszkańców Sepólna Krajeńskiego. Na istotne znaczenie i prawidłowy przebieg opisanych powyżej procesów konsultacyjnych, wskazuje duże zainteresowanie mieszkańców,

organizacji społecznych oraz instytucji publicznych opracowaniem Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Sępólno Krajeńskie.

Jak wskazano powyżej zasada empowerment, pozwala zaktywizować lokalną społeczność, która posiadając kompleksową wiedzę o planowanych projektach oraz możliwości wpływu na nie, ma poczucie odpowiedzialności za ich prawidłowy i sprawny przebieg.

IV. Diagnoza stanu wyjściowego

IV.1. Zwięzła informacja o sytuacji społeczno-gospodarczej miasta na tle otoczenia

Miasto Sępólno Krajeńskie położone jest w północno-zachodniej części województwa kujawsko-pomorskiego, w powiecie sępoleńskim, na obszarze mezoregionu Pojezierza Krajeńskiego, wchodzącego w skład makroregionu Pojezierzy Południowo Pomorskich. Zlokalizowane centralnie do gminy i powiatu stanowi jednocześnie siedzibę obu jednostek samorządu terytorialnego. Sępólno zajmuje 579 ha i należy do grupy mniejszych miast województwa będąc jednocześnie jednym z najmniejszych miast powiatowych w Polsce. Położone jest nad Jeziorem Sępoleńskim, w dolinie rzeki Sępolenki, na północny zachód od Bydgoszczy (64 km).

Mapa.1. Położenie miasta na tle kraju.

Źródło: www.bip.gmina-sepolno.pl/bip_fotka.php?id=303

Fot.1. Sepólno Krajeńskie z lotu ptaka

Źródło: <http://www.gmina-sepolno.pl/index.php?id=26>

Struktura demograficzna i społeczna/trendy

Struktura demograficzna ludności i jej analiza stanowi podstawę w budowie prognozy potrzeb społecznych. Procesy demograficzne decydują o skali rozwoju miasta, dynamice przemian, jak również o potrzebach jego mieszkańców.

Miasto Sepólno Krajeńskie zgodnie z danymi z 31.12.2008 r. zamieszkiwało 9207 osób. Przedstawione dane ujęto na tle kraju i województwa kujawsko-pomorskiego, co pozwoliło wykazać specyfikę miasta i kierunki jego rozwoju. Stan ludności przedstawia poniżej zamieszczona tabela.

Ludność miasta Sepólno Krajeńskie charakteryzuje nierównowaga między liczbą kobiet a mężczyzn. Współczynnik feminizacji wynosi 108,7 tzn., że na 100 mężczyzn przypada 108,7 kobiet. Jest on, zatem zbliżony do współczynnika feminizacji obliczanego dla obszaru Polski (107).

Liczba ludności Sepólna Krajeńskiego na przestrzeni lat 2005-2008 przyjęła tendencję malejącą. Jedynie w roku 2006 zanotowany niewielki wzrost. W porównaniu z rokiem 2006 liczba ludności w 2008r. spadła o 64 osoby. Dla kraju i regionu przemiany ukształtowały się odmiennie, a mianowicie w roku 2008 zanotowano wzrost liczby ludności na wskazanych obszarach.

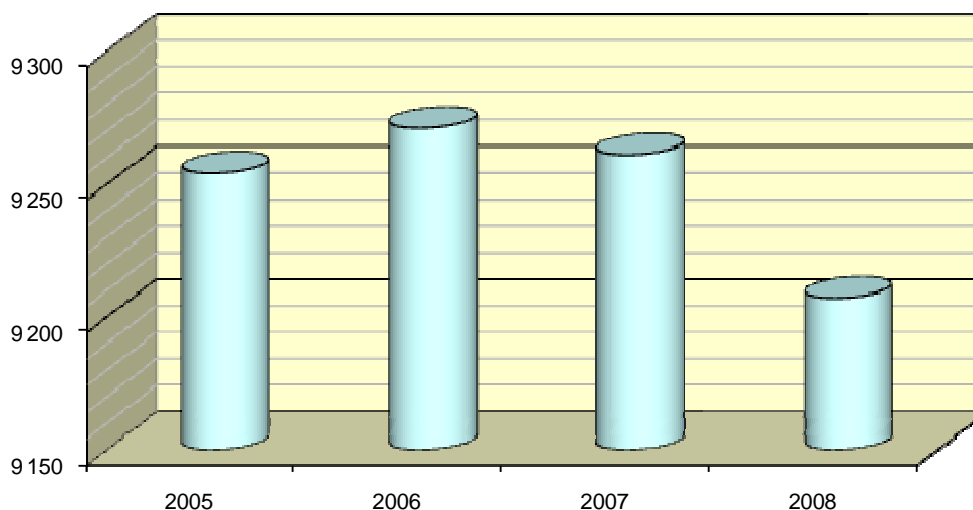
Tab.1. Liczba ludności Sepólna Krajeńskiego w latach 2005-2008 na tle kraju i województwa.

Stan na 31.12.

Obszar	2005	2006	2007	2008
Polska	38 157 055	38 125 479	38 115 641	38 135 876
Itp. Kujawsko-pomorskie	2 068 253	2 066 371	2 066 136	2 067 918
Sepólno Krajeńskie	9 254	9271	9261	9 207

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Urząd Miejski w Sepólnie Krajeńskim

Wykres 1. Liczba ludności miasta Sepólno Krajeńskie w latach 2005-2008.

Udział poszczególnych grup wiekowych w strukturze społeczeństwa na tle województwa kujawsko pomorskiego i powiatu sepoleńskiego przedstawia poniżej zamieszczona tabela.

Tab.2. Ludność Sepólna Krajeńskiego według grup wiekowych na tle województwa i powiatu.

Stan na 31.12.2008

JEDNOSTKA PODZIAŁU TERYTORIALNEGO	LATA	WIEK			Liczba osób w wieku nieprodukcyjnym na 100 w wieku produkcyjnym
		Przedprodukcyjny	Produkcyjny	Poprodukcyjny	
Województwo Kujawsko-pomorskie	2002	23,4%	62,5%	14,1%	60,1
	2005	21,4%	64,3%	14,4%	55,6
	2008	20,0%	64,7%	15,3%	54,7
Powiat sepoleński	2002	26,7%	59,8%	13,4%	67,1
	2005	24,0%	62,5%	13,5%	60,0
	2008	22,4%	63,4%	14,2%	57,8
Miasto Sepólno	2002	24,2%	62,5%	13,4%	60,0
	2005	22,0%	64,2%	13,8%	55,8
	2008	19,3%	65,5%	15,2%	52,8

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Urząd Miejski w Sepólnie Krajeńskim

Analiza struktury ekonomicznej mieszkańców Sepólna Krajeńskiego podobnie jak w całym regionie wskazuje na wzrost liczby osób w wieku produkcyjnym (w latach 2002-2008 o 3%), które stanowią 65,5% mieszkańców Sepólna. W wieku przedprodukcyjnym według danych na koniec 2008 roku pozostaje 19,3%, a w wieku poprodukcyjnym 15,2% mieszkańców. Niekorzystnym zjawiskiem w sferze struktury wiekowej jest znaczący spadek liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym – o 4,9% w latach 2002-2008.

Z kolei wskaźnik obciążenia demograficznego ogółem tj. liczby osób w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym wynosi 55 i z roku na rok ulega

nieznacznemu obniżeniu. Jest to spowodowane w dużej mierze spadkiem liczby dzieci i młodzieży do lat 17. W powiecie i w województwie wskaźnik ten również wykazuje tendencję spadkową, a pod koniec 2008 roku wynosił 67,8 dla powiatu i 54,7 dla województwa.

W zestawieniu z powyższymi danymi struktura ludności w Sepólnie Krajeńskim kształtuje się podobnie jak w całym kraju. Zauważa się tendencję starzenia się społeczeństwa, czyli wzrostu udziału liczby osób w wieku poprodukcyjnym. Skutki tego trendu demograficznego zaczynają już teraz negatywnie wpływać na system emerytalno-rentowy w całej Europie.

Na terenie Miasta Sepólno Krajeńskie nie zamieszkują obecnie imigranci, mniejszości narodowe i etniczne oraz uchodźcy.

Kolejnym czynnikiem wpływającym na strukturę demograficzną społeczeństwa są ruchy naturalne i migracje. Zostały one przedstawione w poniżej zamieszczonych tabelach.

Tab.3. Ruch naturalny ludności Sepólna Krajeńskiego na tle kraju i województwa.

Stan na 31.12.2008 r.

Obszar	Liczba zgonów	Liczba urodzeń	Przyrost naturalny
Polska	10,0	10,9	0,9
Itp. Kujawsko-pomorskie	11,3	9,7	1,6
Sepólno Krajeńskie	9,8	7,7	2,1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Z danych tabeli wynika, że zarówno w kraju, województwie kujawsko-pomorskim, jak i w Sepólnie Krajeńskim odnotowano dodatni przyrost naturalny.

Saldo migracji na rok 2008 przyjęło wartości ujemne zarówno w kraju, województwie kujawsko-pomorskim, jak i w Sepólnie Krajeńskim. Przyczyną tego stanu rzeczy może być odpływ wykształconej młodzieży na tereny bardziej rozwinięte. Ponadto część mieszkańców skorzystała z możliwości, jakie przyniosła Unia Europejska i wyjechała poza granice kraju w poszukiwaniu pracy.

Poziom bezrobocia

Istotnym problemem, dotyczącym mieszkańców Sępólna Krajeńskiego i mającym wpływ na rozwój miasta, jest wysoki poziom bezrobocia. Niekorzystne procesy społeczno-gospodarcze doprowadziły do pogorszenia się sytuacji na rynku pracy. Poziom bezrobocia i tendencje jego przemian zostały zobrazowane w poniższych tabelach.

Tab.4. Stopa bezrobocia w powiecie sępoleńskim na tle kraju, województwa i powiatu.

Stan na 30.09.2009r.

Obszar	Stopa bezrobocia
Polska	10,9 %
Województwo kujawsko-pomorskie	14,5 %
Powiat sępoleński	20,2 %

Źródło: WUP Toruń

Stopa bezrobocia w powiecie sępoleńskim kształtuje się na poziomie 20,2%. Porównując te dane do sytuacji w województwie kujawsko-pomorskim i na obszarze całego kraju można stwierdzić, iż sytuacja w powiecie znacznie odbiega od normy. Stopa bezrobocia kształtuje się w województwie na poziomie 14,5% a na obszarze kraju wynosi 10,9%.

W Sępólnie Krajeńskim zamieszkuje 666 osób bezrobotnych, z czego ponad 58% stanowią kobiety. Wśród bezrobotnych aż 37,79% to osoby krótkotrwale bezrobotne, czyli pozostające bez pracy mniej niż 3 miesiące. Natomiast prawie 1/3 bezrobotnych (29,13%) to bezrobotni długotrwale pozostający bez pracy (ponad 12 miesięcy).

W Sępólnie Krajeńskim w 2008 roku problem bezrobocia w największym stopniu osiągnął osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i niższym. Stąd tak duża potrzeba zachęcania młodzieży do zdobywania wykształcenia, zaś w przypadku osób starszych należy kłaść nacisk na szkolenia, doksztalcanie i zmianę kwalifikacji zawodowych.

Tab.5. Zbiorcze informacje o osobach bezrobotnych w Sepólnie Krajeńskim.

Stan na 31.12.2008 r.

Wyszczególnienie	Liczba osób	Udział w %
Ogółem bezrobotnych	666	100
<i>w tym:</i>		
- kobiety	392	58,86
- długotrwale bezrobotni	194	29,13
- krótkotrwale bezrobotni	245	36,79
- z wykształceniem zawodowym i niższym	399	59,91
- w grupie wiekowej od 45-54 lat	185	27,78

*Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS i Urzędu Miejskiego w Sepólnie Krajeńskim***Stan i zróżnicowanie dochodowości gospodarstw domowych**

Nie prowadzi się statystyk dotyczących dochodowości gospodarstw domowych w poszczególnych gminach. Dane dotyczące przeciętnego wynagrodzenia brutto można uzyskać jedynie dla województw i powiatów. Poniższa tabela zawiera dane dotyczące przeciętnego wynagrodzenia brutto na terenie powiatu sepoleńskiego oraz województwa kujawsko-pomorskiego w relacji do średniej krajowej.

Tab.6. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w województwie kujawsko-pomorskim i w powiecie sepoleńskim.

Stan na 31.12.2008 r.

Jednostka terytorialna	Ogółem	w relacji do średniej krajowej (%)
Itp. Kujawsko-pomorskie	2691,69	85,2
Powiat sepoleński	2296,09	72,7

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS.

Z danych przedstawionych w tabeli wynika, że średnie miesięczne wynagrodzenie w powiecie sepoleńskim odbiega od średniej krajowej, jak również od średniego miesięcznego wynagrodzenia w województwie kujawsko-pomorskim.

Gospodarka

Na terenie Sępólna Krajeńskiego działa 1016 podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w rejestrze REGON. Do sektora prywatnego zalicza się 971 z nich, zaś do sektora publicznego 45. Najwięcej podmiotów to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, stanowią 81% ogółu.

Poniższa tabela wskazuje strukturę branż według sekcji PKD na przestrzeni ostatnich lat. Liczba podmiotów sukcesywnie wzrasta. Największy przyrost notowany jest w branży budowlanej (o około 23 % wzrosła liczba podmiotów ciągu ostatnich 4 lat). Najwięcej przedsiębiorstw działa w sekcji Handel i naprawy – 315 podmiotów, co stanowi ponad 30% w stosunku do ogółu. Ważną gałęzią gospodarki jest także przetwórstwo przemysłowe – stanowi 11,5%.

Tab.7. Struktura podstawowych branż gospodarki według PKD.

Stan na 31.12.

Wyszczególnienie	2004	2006	2008
Ogółem	900	960	1016
Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo	15	17	17
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę.	1	1	1
Przetwórstwo przemysłowe	112	118	117
Budownictwo	95	102	132
Handel i naprawy	298	309	315
Hotele i restauracje	34	32	30
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	70	73	71
Pośrednictwo finansowe	30	31	32

Obsługa nieruchomości i firm	85	97	96
Administracja publiczna i obrona narodowa	11	11	10
Edukacja	26	32	32
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	58	72	84
Działalność usługowa, komunalna, społeczna i indywidualna	65	65	79

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Zestawiając wartość wskaźnika przedsiębiorczości, mierzonego liczbą zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców, dla Sępólna Krajeńskiego oraz sąsiednich miast w powiecie sępoleńskim, widać, iż dane dla Sępólna przyjmują najmniej korzystne wartości.

Tab.8. Wskaźnik przedsiębiorczości miast powiatu sępoleńskiego.

Miasto	Liczba podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w rejestrze REGON	Wskaźnik przedsiębiorczości mierzony liczbą zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców
Sępólno Krajeńskie	1016	110
Więcbork	649	112
Kamień Krajeński	294	126

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Biorąc pod uwagę liczbę mieszkańców miasta, jak i jego powiatowy charakter, można stwierdzić, że liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych jest niewielka.

Powyższe analizy w niniejszym rozdziale miały na celu ukazanie sytuacji społeczno-gospodarczej miasta na tle otoczenia (powiatu, województwa i kraju). W kolejnym rozdziale zawarta będzie analiza zróżnicowania miasta ze względu na trzy obszary, na których występuje sytuacja kryzysowa.

IV.2. Analiza zróżnicowania miasta z punktu widzenia natężenia występowania zjawisk kryzysowych

W przeprowadzonej poniżej analizie miasto podzielone zostało na 3 obszary – „Stare Miasto”, „Osiedle Leśne” i „Tereny Przemysłowe”. Podział został dokonany w celu wyłonienia obszaru w stanie kryzysu, który zostanie następnie poddany procesowi rewitalizacji. Wskazano trzy obszary Sepólna Krajeńskiego, które są kluczowymi terenami miasta, dlatego, że pełnią (lub powinny pełnić) odpowiednie funkcje, gdyż posiadają potencjał i zasoby mogące przyczynić się do rozwoju dzięki działaniom rewitalizacyjnym.

Obszar nr 1, czyli „Stare Miasto” mogłoby być „wizytówką” Sepólna, a przez swoje funkcje □centro twórcze, stać się miejscem integracji społecznej, umożliwiając mieszkańcom identyfikację ze swoim miastem oraz zachęcając turystów do odwiedzania Sepólna. Funkcja ta jest jednak zakłócona ze względu na wielowymiarową sytuację kryzysową w obszarze.

Obszar nr 2, czyli „Osiedle Leśne” to obszar posiadający potencjał do rozwoju sportowo-rekreacyjnego miasta. W znacznej części rozciąga się on wzdłuż linii brzegowej Jeziora Sepoleńskiego. Warunkiem jego rozwoju jest podjęcie działań wykorzystujących walory przyrodnicze obszaru.

„Tereny Przemysłowe”, które stanowią obszar nr 3, to największy z wyznaczonych potencjalnych obszarów do rewitalizacji. Przypisano temu obszarowi funkcję gospodarczą. Jednakże przez wzgląd na niekorzystną pod wieloma względami sytuację w obszarze nr 3, nie może on właściwie pełnić swojej funkcji.

IV.2.1. Zjawiska kryzysowe w sferze społeczno-gospodarczej

Sepólno Krajeńskie, według danych z 31.12.2008 r., zamieszkiwało 9 207 osób, z czego 15% ogółu zamieszkiwało obszar „Stare Miasto”, „Tereny Przemysłowe” – 3%, a tylko 2% ogółu stanowili mieszkańcy terenu „Osiedle Leśne”. Dane te zostały przedstawione w zamieszczonej poniżej tabeli.

Tab. 9. Liczba ludności w Sepólnie Krajeńskim.

Stan na 31.12.2008 r.

Obszar	Liczba ludności	Udział
Sepólno Krajeńskie	9 207	100%
„Stare Miasto”	1 401	15%
„Osiedle Leśne”	145	2%
„Tereny przemysłowe”	261	3%

Źródło: *Urząd Miejski w Sepólnie Krajeńskim*

Udział poszczególnych grup wiekowych w strukturze społeczeństwa Sepólna Krajeńskiego przedstawia poniżej zamieszczona tabela.

Tab.10. Ludność Sepólna Krajeńskiego według grup wiekowych.

Stan na 31.12.2008 r.

Jednostka terytorialna	Wiek przedprodukcyjny	Wiek produkcyjny	Wiek poprodukcyjny	Wskaźnik obciążenia demograficznego
Sepólno Krajeńskie	1781	6027	1399	52,8%
	19,34%	65,46%	15,19%	
„Stare Miasto”	310	887	204	57,9%
	22,13%	63,31%	14,56%	

„Osiedle Leśne”	34	84	27	72,6%
	23,45%	57,93%	18,62%	
„Tereny Przemysłowe”	46	161	54	62,1%
	17,62%	61,69%	20,69%	

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Urząd Miejski w Sępólnie Krajeńskim

Analizując wskaźnik obciążenia demograficznego, obliczonego jako liczba ludności w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym, widać iż we wszystkich obszarach sytuacja jest mniej korzystna niż w całym mieście. Znaczna przewaga osób w wieku nieprodukcyjnych nad osobami w wieku produkcyjnym może przyczynić się do zaostrzenia problemów ekonomicznych.

Pomoc społeczna

Kwestia pomocy społecznej stanowi poważny problem na terenie miasta. Z danych wynika, iż niemal ¼ mieszkańców korzysta z pomocy społecznej. Na wybranych obszarach najwięcej rodzin korzystających ze świadczeń społecznych zamieszkuje teren „Stare Miasto”. O sytuacji społeczno-gospodarczej miasta świadczy również liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej. Informacje te przedstawione zostały w zamieszczonej poniżej tabeli.

Tab.11. Liczba rodzin i osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej w Sępólnie Krajeńskim.

Stan na 31.12.2008r.

Obszar	Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	Liczba osób w rodzinach
Sępólno Krajeńskie	712	2251
„Stare Miasto”	64	198
„Osiedle Leśne”	7	26
„Tereny Przemysłowe”	2	10

Źródło: Urząd Miejski w Sępólnie Krajeńskim

Bezrobocie

Problem bezrobocia dotyczy mieszkańców całego miasta. Niemal 60% osób bezrobotnych nie posiada wykształcenia średniego. Ponadto, biorąc pod uwagę liczbę bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych i doświadczenia zawodowego można stwierdzić, że w Sepólnie Krajeńskim istnieje zapotrzebowanie na pracowników wykwalifikowanych i posiadających wykształcenie, co najmniej średnie.

Kolejnym problemem, który dotyka miasto Sepólno Krajeńskie jest duża liczba osób pozostających długotrwale bez pracy, bezrobotni w tej grupie stanowią 44% ogółu. Potwierdzeniem tego, jest również liczba kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka, wynosi ona 12% wszystkich bezrobotnych kobiet.

Należy również zwrócić uwagę na liczbę osób korzystających z prawa do zasiłku, stanowią one 29% ogółu bezrobotnych.

Poniższa analiza dotyczy problemu bezrobocia na trzech wybranych obszarach w Sepólnie Krajeńskim.

Tab.12. Liczba osób bezrobotnych w Sepólnie Krajeńskim

Stan na 31.12.2008r.

Obszar	Liczba bezrobotnych
Sepólno Krajeńskie	666
„Stare Miasto”	151
„Osiedle Leśne”	12
„Tereny Przemysłowe”	10

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Urząd Miejski w Sepólnie Krajeńskim

Z powyższej tabeli wynika, że problem bezrobocia przede wszystkim dotyczy mieszkańców obszaru „Stare Miasto”, którzy stanowią niemal 23% ogółu bezrobotnych w mieście. Na pozostałych dwóch terenach, itp. ze względu na małą liczbę mieszkańców, kwestia bezrobocia nie jest przyczyną kryzysowej sytuacji.

Tab.13. Liczba bezrobotnych pozostających bez pracy 13 miesięcy i dłużej w Sepólnie Krajeńskim i na wskazanych obszarach

Stan na 31.12.2008r.

Obszar	Liczba bezrobotnych pozostających bez pracy 13 miesięcy i dłużej
Sepólno Krajeńskie	194
„Stare Miasto”	24
„Osiedle Leśne”	7
„Tereny Przemysłowe”	6

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Urząd Miejski w Sepólnie Krajeńskim

Dane w poniższej tabeli wskazują, że osoby pozostające bez pracy dłużej niż 13 miesięcy w stosunku do liczby bezrobotnych stanowią największy odsetek na obszarze „Osiedle Leśne” (58%) i „Tereny Przemysłowe” (60%). Na obszarze „Stare Miasto” odsetek bezrobotnych powyżej 13 miesięcy wynosi 15,8.

Tab.14. Liczba bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w Sepólnie Krajeńskim i na wskazanych obszarach.

Stan na 31.12.2008 r.

Obszar	Liczba bezrobotnych z podstawowym
Sepólno Krajeńskie	140
„Stare Miasto”	44
„Osiedle Leśne”	4
„Tereny Przemysłowe”	5

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Urząd Miejski w Sepólnie Krajeńskim

Poważnym problemem na obszarze „Stare Miasto” jest niskie wykształcenie osób bezrobotnych. Prawie 1/3 osób bezrobotnych na tym obszarze to bezrobotni z wykształceniem podstawowym. Na pozostałych obszarach ze względu na niską liczbę mieszkańców problem nie przyjmuje tak dużych rozmiarów.

Przestępczość

Kolejnym istotnym problemem miasta Sepólno Krajeńskie jest poziom przestępczości. Został on zobrazowany w poniższych tabelach.

Tab. 15. Liczba przestępstw i wykroczeń na obszarze Sepólno Krajeńskiego

Stan na 31.12.2008r.

Obszar	Liczba przestępstw i wykroczeń
Sepólno Krajeńskie	265
„Stare Miasto”	75
„Osiedle Leśne”	18
„Tereny Przemysłowe”	61

Źródło: Urząd Miejski w Sepólnie Krajeńskim

Z powyższych danych wynika, że liczba przestępstw popełnionych na obszarze „Stare Miasto” wynosi 28% ogółu popełnionych przestępstw i wykroczeń. Wysokim poziomem przestępczości odznacza się również obszar „Tereny przemysłowe”.

Gospodarka

Biorąc pod uwagę liczbę mieszkańców miasta, jak i jego powiatowy charakter, można stwierdzić, że liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych jest niewielka. Najmniej podmiotów gospodarczych zarejestrowanych jest na obszarze „Osiedle Leśne”, wynika to jednak z faktu, że ma ono charakter typowo mieszkalny. Dużym problemem jest mała liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na obszarze „Stare Miasto”. Obszar ten jest centralnym punktem miasta, w którym powinna się skupiać działalność gospodarcza.

Tab. 16. Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w REGON

Stan na 31.12.2008

Obszar	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych
Miasto Sepólno Krajeńskie	1016
„Stare Miasto”	116
„Osiedle Leśne”	4
„Tereny Przemysłowe”	24

Źródło: Urząd Miejski w Sepólnie Krajeńskim

IV.2.2. Zjawiska kryzysowe w sferze środowiskowo-przestrzennej

Sepólno Krajeńskie, jako siedziba powiatu, powinno pełnić funkcje reprezentacyjne. Znajdując się na obszarze kulturowym Krajny posiada duży potencjał turystyczny. Niestety w ciągu ostatnich lat obserwuje się zmiany preferencji turystów, dla których wysoka jeziorność i duże zalesienie przestały być wystarczającym motywem dla spędzania urlopu na Pojezierzu Krajeńskim.

Miasto obecnie nie jest w stanie spełnić wymagań turystów ze względu na zły stan zagospodarowania przestrzeni miejskiej, szczególnie centralnej części miasta, która nie wypełnia roli przestrzeni publicznej integrującej społeczność lokalną. Obecne zagospodarowanie centrum nie przyciąga turystów i inwestorów. W centralnej części miasta zlokalizowanej po drugiej stronie rzeki Sepolenki znajdują się zdegradowane place, trawniki oraz niewykorzystane tereny, które należałoby wykorzystać jako tereny rekreacji i wypoczynku dla rodzin.

IV.2.3. Zjawiska kryzysowe w sferze infrastruktury społecznej i technicznej

Infrastruktura społeczna

W Sepólnie Krajeńskim działa wiele organizacji pozarządowych, które podejmują inicjatywy na rzecz integracji mieszkańców, pomocy dzieciom, aktywizacji osób bezrobotnych i niepełnosprawnych. Na przestrzeni ostatnich lat widać znaczny wzrost liczby organizacji pozarządowych działających w mieście.

Tab. 17. Liczba stowarzyszeń i organizacji społecznych działających w Sepólnie Krajeńskim na przestrzeni lat.

Stan na 31.12.

Wyszczególnienie	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	16	19	22	22	23	26

Źródło: GUS

W porównaniu z danymi z 2003 roku widać, że znacznie zwiększyła się liczba organizacji. W ciągu 5 lat nastąpił wzrost aż o 38%. Świadczy to o dużym potencjale miasta w zakresie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego.

Istotnym problem w działalności organizacji stanowi brak zaplecza lokalowego umożliwiającego realizowanie nowych pomysłów i projektów na rzecz aktywizacji społeczności miejskiej. Aby podejmować działania na rzecz aktywizacji mieszkańców potrzebne są pomieszczenia i sale. Utworzenie centrum, w którym mogłyby działać organizacje NGO, przyczyniłoby się do poprawy efektywności ich działania. Poniżej zamieszczono wykaz wybranych organizacji, które prężnie działają na terenie miasta.

Tab. 18. Wykaz oraz opis wybranych stowarzyszeń rejestrowych działających na terenie miasta Sępólna Krajeńskiego

NAZWA ORGANIZACJI	SIEDZIBA	CELE
1.Stowarzyszenie „Hospicjum – Sępólno Krajeńskie” pod wezwaniem Świętego Wawrzyńca	ul. Szkolna 4 Sępólno Krajeńskie	<ul style="list-style-type: none"> -pomoc społeczna, w tym pomoc osobom i rodzinom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin i osób -ochrona i promocja zdrowia
2.Stowarzyszenie „Dorośli Dzieciom”	ul. Szkolna 8 Sępólno Krajeńskie	<ul style="list-style-type: none"> - podejmowanie działań zmierzających do poprawy warunków wszechstronnego rozwoju dzieci i młodzieży, w tym niepełnosprawnych, - inicjowanie, rozwijanie form integrowania dzieci i młodzieży ze środowisk patologicznych ze społecznością lokalną - przeciwdziałanie alienacji społecznej osób starszych i niepełnosprawnych poprzez wspieranie amatorskiego ruchu artystycznego, - prowadzenie szeroko rozumianego wolontariatu, - prowadzenie szeroko rozumianej profilaktyki w zakresie zapobiegania wypadkom drogowym i przemocy w rodzinie, - prowadzenie szeroko rozumianej pomocy społecznej, prawnej, profilaktycznej i psychologicznej dla środowisk zagrożonych (niepełnosprawni; patologie, itp. narkomania, agresja i alkoholizm; zaburzenia psychiczne; wykluczenie społecznie), - prowadzenie działań w zakresie ekologii, ochrony środowiska naturalnego, - prowadzenie działań wspierających i propagujących turystykę i zdrowy styl życia, - rozwój i promocja usług doradczych dla osób niepełnosprawnych, dla organizacji pozarządowych i innych usługodawców dla działań zmierzających do integracji osób niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy oraz innych usług zwiększających aktywność zawodową tych osób, - tworzenie społeczeństwa obywatelskiego

3.Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Gminy Sępólno Krajeńskie „Wawrzyniec”	ul Hallera 8 Sępólno Krajeńskie	<ul style="list-style-type: none"> - wykorzystywanie możliwości, jakie stwarzają atrakcyjne warunki krajobrazowe Sępólno Krajeńskiego i okolic dla dobra mieszkańców Gminy - Pozyskiwanie środków finansowych z funduszy z Unii Europejskiej - Organizowanie szkoleń, kursów dla bezrobotnych z terenu gminy - Współpraca ze szkołami, innymi lokalnymi organizacjami pozarządowymi - Pomoc w wydawaniu informatorów turystycznych, map, folderów
4.Stowarzyszenie Klub Abstynenta „Jantar”	ul. Szkolna 8 Sępólno Krajeńskie	<ul style="list-style-type: none"> --pomoc społeczna, w tym pomoc osobom i rodzinom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin i osób -ochrona i promocja zdrowia
5.Stowarzyszenie „Razem w przyszłość”	Os. Słowackiego 15/7 Sępólno Krajeńskie	<ul style="list-style-type: none"> -upowszechnianie kultury fizycznej i sportu oraz turystyki -wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży
6.Ochotnicza Straż Pożarna	ul. Sienkiewicza 54 Sępólno Krajeńskie	<ul style="list-style-type: none"> -ratownictwo i ochrona ludności -pomoc ofiarom katastrof, klęsk żywiołowych w kraju i za granicą
7.Miejski Ludowy Klub Sportowy „Krajna”	Chojnicka 19 Sępólno Krajeńskie	<ul style="list-style-type: none"> -upowszechnianie kultury fizycznej i sportu
8.Gminne Zrzeszenie „Ludowe Zespoły Sportowe”	ul. Kościuszki 11 Sępólno Krajeńskie	<ul style="list-style-type: none"> - upowszechnianie i rozwijanie kultury fizycznej i sportu - rozwój krajoznawstwa oraz wypoczynku dzieci i młodzieży - działanie w zakresie kultury fizycznej i sportu na rzecz osób niepełnosprawnych - działanie poprzez kontakty sportowe na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijanie kontaktów i współpracy między społeczeństwami

		<ul style="list-style-type: none"> - promocji i organizacji wolontariatu wokół zadań kultury fizycznej i sportu - działalności wspomagającej organizacje członkowskie Zrzeszenia LZS - rozwijanie poprzez sport nauki, edukacji, oświaty, wychowania, kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji - propagowanie bezpieczeństwa i porządku oraz przeciwdziałania patologiom przy realizacji zadań w zakresie kultury fizycznej i sportu.
9.Ognisko Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej	ul. Kościelna 2 Sępólno Krajeńskie	<ul style="list-style-type: none"> - Organizacja różnego rodzaju sekcji i zespołów o charakterze sportowym, rekreacyjnym, turystycznym i kulturalno rozrywkowym. - Organizacja zlotów, festynów, turniejów, konkursów, spartakiad oraz innych masowych imprez w sferze kultury fizycznej. - Propagowanie i ułatwianie uprawiania indywidualnych form rekreacji ruchowej, organizację i prowadzenie obozów sportowo – rekreacyjnych. - Rozwijanie propagandy i udzielanie informacji w zakresie swojej działalności statutowej, współdziałanie z instytucjami i organizacjami działającymi w tym zakresie, prowadzenie działalności wydawniczej. - Organizowanie i prowadzenie ośrodków rekreacji fizycznej i sportu, szkoleniowych, wypoczynkowych, wypożyczalni sprzętu sportowo – turystycznego. - Organizację kursów, konferencji, seminariów i obozów dla działaczy i organizatorów w zakresie działalności statutowej Towarzystwa. - Podejmowanie innych zgodnych z prawem przedsięwzięć, jakie okażą się celowe dla realizacji statutowej działalności itp.. wynajmowanie obiektu Ogniska, nauka gry w tenisa, pływania itp.. Drobne naprawy sprzętu

10.Kurkowe Bractwo Strzeleckie	ul. Kościuszki 2 Sępólno Krajeńskie	<ul style="list-style-type: none"> - budzenia świadomości poczucia obowiązków obywatelskich, patriotycznych i państwowych względem Państwa Polskiego, - kontynuowania tradycyjnego strzelania obywatelskiego celem pielęgnowania gotowości bojowej do obrony Państwa, - pielęgnowania tradycji i obyczajów Kurkowych Bractw Strzeleckich wynikających z tysiącletniej historii Państwa Polskiego i jego chrześcijańskich korzeni, - szerzenia idei Kurkowych Bractw Strzeleckich przejawiających się działaniem na rzecz umacniania braterstwa i przyjaźni ludzi szczególnie w społecznościach lokalnych;
11.Krajeńskie Stowarzyszenie Kupców i Przedsiębiorców	ul. Baczyńskiego 4 Sępólno Krajeńskie	<ul style="list-style-type: none"> - propagowanie i wspieranie przedsiębiorczości obywateli jako podstawy rozwoju gospodarczego - kształtowanie opinii i ocen dotyczących rozwoju gospodarczego regionów, z których pochodzą członkowie stowarzyszenia - informowanie członków stowarzyszenia o wszelkich formach funkcjonowania małej i średniej przedsiębiorczości w UE i procesie integracji z nią - rozpowszechnianie wiedzy o bieżących zagadnieniach gospodarczych - popularyzacja zasad uczciwej praktyki handlowej i gospodarczej - prowadzenie działalności kulturalnej, oświatowej, wychowawczej, sportowej, służącej integracji członków stowarzyszenia
12.Stowarzyszenie „Bądź z Nami”	ul Szkolna 1 Sępólno Krajeńskie	<ul style="list-style-type: none"> -organizacja działająca na polu pomocy społecznej, na rzecz chorych i niepełnosprawnych - działalność charytatywna -pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin i osób -nauka, edukacja, oświata i wychowanie

<p>13.Stowarzyszenie na rzecz rozwoju demokracji lokalnych oraz inicjatyw pozarządowych ” BEZ GRANIC”</p>	<p>ul. Zielona 10 Sępólno Krajeńskie</p>	<ul style="list-style-type: none"> -organizacja pozarządowa wspierająca inne organizacje pozarządowe - działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych -nauka, edukacja, oświata i wychowanie
<p>14.Stowarzyszenie „DUŻE RÓŻOWE SŁOŃCE”</p>	<p>ul. Szkolna 8 Sępólno Krajeńskie</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Stworzenie warunków wychowawczych, opiekuńczych i edukacyjnych zapewniających wspomaganie i ukierunkowywanie rozwoju dzieci zdrowych i niepełnosprawnych zgodnie z ich wrodzonym potencjałem i możliwościami rozwojowymi na terenie miast i wsi. -Współdziałanie z rodzicami, wspieranie ich w działaniach wychowawczych w formie poradnictwa specjalistycznego. -Stworzenie warunków do korzystania z opieki psychologicznej, logopedycznej, oligofrenopedagogicznej i specjalnych form pomocy dydaktyczno – terapeutycznej. -Zorganizowanie na terenie placówki wolontariatu. -Upowszechnianie wychowania przedszkolnego poprzez tworzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych na terenach miejskich, wiejskich, popegeerowskich z uwzględnieniem dzieci z rodzin zaniedbanych środowiskowo, patologicznych, dysfunkcyjnych, biednych, rozbitych, wielodzietnych oraz pozbawionych domu rodzinnego. -Pozyskiwanie środków na działalność statutową na poziomie lokalnym, narodowym i europejskim. -Organizowanie imprez kulturalnych, rekreacyjnych, sportowych, turystycznych dla dzieci, młodzieży i dorosłych w tym niepełnosprawnych. -Ochrona praw i interesów dziecka. Prowadzenie działalności interwencyjnej, kontrolnej i profilaktycznej.

		<ul style="list-style-type: none"> -Prowadzenie akcji informacyjno-uświadamiających, udział w akcjach dobroczynnych i gromadzenie środków na leczenie, rehabilitacje i wypoczynek. -Stworzenie płaszczyzny współpracy i wymiany doświadczeń z organizacjami pozarządowymi, samorządowymi, sponsorami, darczyńcami. -Promowanie wzajemnego zrozumienia i międzynarodowych kontaktów poprzez bezpośrednią wymianę osób, pomysłów i doświadczeń między ludźmi z różnych krajów i kultur. -Wspieranie dążeń do integracji z Unią Europejską. -Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży ze wsi i małych miejscowości. -Upowszechnianie czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży. -Wolontariat.
15.Stowarzyszenie „Jesteśmy Tacy Sami”	ul. Hallera 29 Sępólno Krajeńskie	Organizacja jest nastawiona na organizowanie zajęć, wyjazdów, projektów dla dzieci niepełnosprawnych i ich rodzin. Działa przy szkole specjalnej.
16.Stowarzyszenie „Zielona Krajna”	ul. E.Orzeszkowej 8 Sępólno Krajeńskie	<ul style="list-style-type: none"> - Wspieranie inicjatyw mających na celu rozwój przedsiębiorczości, ochronę środowiska i rozwój turystyki. - Integracja społeczności lokalnej i występowanie w jej imieniu. - Promocja zatrudnienia i aktywizacja zawodowa osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy. - Działalność wspomagająca rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości. - Promocja gospodarcza i turystyczna terenów na których działa Stowarzyszenie. - Działalność wspomagająca reklamę i marketing nowo uruchamianych oraz istniejących podmiotów gospodarczych. - Działalność w zakresie nauki, edukacji, oświaty, wychowania, kultury i sportu. - Działalność szkoleniowa mająca na celu podnoszenie kwalifikacji mieszkańców oraz pomoc w dostosowaniu kwalifikacji do wymogów rynku pracy.

		<ul style="list-style-type: none"> - Działalność na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społecznościami. - Wspieranie działalności mającej na celu rewitalizację i rozwój infrastruktury technicznej w dzielnicach przemysłowych. - Wspieranie działań w zakresie realizacji strategii rozwoju gminy, powiatu i województwa. - Poszerzanie wiedzy mieszkańców o możliwościach uruchomienia działalności gospodarczej. - Doradztwo dla nowo uruchamianych oraz istniejących podmiotów gospodarczych. - Kojarzenie partnerów zainteresowanych podejmowaniem wspólnych działań - Integracja środowisk lokalnych oraz przeciwdziałanie wykluczeniom społecznym oraz ubóstwu, a także marginalizacji społecznej. - Wspieranie oddolnych inicjatyw lokalnych oraz aktywności społeczności lokalnej.
17. Stowarzyszenie „Blżej Szkoły”	ul. Wojska Polskiego 34 Sępólno Krajeńskie	
18. Klub Jeździecki „GRODNO – DWÓR”	ul. Turystyczna 25 Sępólno Krajeńskie	- Organizowanie imprez kulturalnych, rekreacyjnych, sportowych, turystycznych dla dzieci, młodzieży i dorosłych
19. Stowarzyszenie Ziemi Krajeńskiej	ul. Odrodzenia 5/4. Sępólno Krajeńskie	<ul style="list-style-type: none"> - przeciwdziałanie korupcji i łamaniu prawa; - zrzeczanie ludzi o poglądach prawicowych i centroprawicowych; - popularyzowanie w życiu publicznym prawicowych poglądów politycznych i gospodarczych – ze szczególnym uwzględnieniem etyki chrześcijańskiej; - badanie i dokumentowanie zbrodni hitlerowskich i komunistycznych na terenie Powiatu Sępoleńskiego; - wspieranie instytucji rodziny jako podstawowej komórki społecznej i fundamentu istnienia narodu;

		<ul style="list-style-type: none"> - ochrona zabytków historycznych znajdujących się na terenie Powiatu Sępoleńskiego; - wnioskowanie o nadanie i zmianę nazw ulic na terenie całego powiatu; - wspieranie inicjatyw społecznych w zakresie gospodarki, kultury, edukacji, ochrony środowiska, sportu i turystyki; - organizowanie wykładów, paneli dyskusyjnych dla młodzieży i lokalnej społeczności z tematów historycznych, politycznych, kulturowych; - pomoc prawna dla mieszkańców Powiatu Sępoleńskiego; - ochrona środowiska na terenie Powiatu Sępoleńskiego i Gmin wchodzących w skład Powiatu Sępoleńskiego; - pomoc dla rolników w możliwości pozyskiwania środków z Unii Europejskiej; - dążenie do ograniczenia bezrobocia; - działanie na rzecz wsparcia rodzin ubogich, przeciwdziałanie patologiom w rodzinie; - wspieranie działań organizacji społecznych, pożytku publicznego i wolontariatu
<p>19. Lokalna Grupa Działania Stowarzyszenie „NASZA KRAJNA“</p>	<p>ul. Kościuszki 11 Sępólno Krajeńskie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - działanie na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich; - aktywizowanie ludności wiejskiej; - opracowanie i realizacja Lokalnej Strategii Rozwoju; - promocja obszarów wiejskich oraz gmin położonych na obszarze działania Stowarzyszenia NASZA KRAJNA; - upowszechnianie i wymiana informacji o inicjatywach związanych z aktywizacją ludności na obszarach wiejskich, miejsko-wiejskich i miejskich położonych na obszarze Stowarzyszenia NASZA KRAJNA; - podejmowanie inicjatyw i działań mających na celu pobudzenie aktywności społeczności lokalnych oraz ich czynny udział w opracowaniu i realizacji LSR oraz innych programów pomocowych i w ramach tego wspieranie oraz upowszechnianie idei samorządowej;

		<ul style="list-style-type: none"> - propagowanie działań na rzecz realizacji LSR w obszarze działania Stowarzyszenia NASZA KRAJNA; - pozyskiwanie partnerów - źródeł finansowania LSR, w tym z programów pomocowych; - udzielanie wsparcia mieszkańcom obszaru objętego LSR w zakresie przygotowania projektów i pozyskania środków na ich realizację, w tym z programów pomocowych oraz innych projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej; - podejmowanie inicjatyw i działań dla rozwoju obszaru działania Stowarzyszenia NASZA KRAJNA; - prowadzenie działalności szkoleniowej i wydawniczej; - ochrona praw kobiet oraz działalność na rzecz równych praw kobiet i mężczyzn; - współpraca międzynarodowa rozwijająca wymianę doświadczeń, dobrych praktyk, które przyczynią się do innowacyjności działań na obszarze Stowarzyszenia NASZA KRAJNA; - współpraca z organizacjami pozarządowymi krajowymi i zagranicznymi oraz ze społecznościami lokalnymi i regionalnymi innych państw.
--	--	---

Źródło: Opracowanie własne

Na terenie miasta działają dwie szkoły podstawowe. Przy obydwu szkołach w Sępólnie funkcjonują również gimnazja. W mieście znajdują się 2 przedszkola, do których uczęszczają dzieci z miasta i sąsiednich miejscowości. Liczba przedszkoli jest niewystarczająca, świadczy o tym chociażby liczba kobiet, które nie podejmują powrotu do pracy po urodzeniu dziecka. Przedszkola, obok oczywistej funkcji wychowawczo-edukacyjnej, są więc istotnym elementem wpływającym na rozwój społeczno-gospodarczy.

Sępólno Krajeńskie ze względu na pełnienie roli siedziby powiatu, pełni funkcję o charakterze ponadlokalnym. Stanowi ono bazę edukacyjną dla mieszkańców miasta i okolicznych miejscowości.

Warto zauważyć, że jak na miasto powiatowe i miasto tej wielkości, mała liczba szkół jest nietypowa i stanowi niewątpliwie czynnik ograniczający możliwości kształcenia młodzieży. Powyższą sytuację odzwierciedla Tabela nr 8, według której liczba bezrobotnych posiadających wykształcenie gimnazjalne i poniżej wynosi 21% ogółu. Czynnikiem ograniczającym dostęp do usług edukacyjnych jest również brak szkół wyższych na terenie miasta. Najbliższe szkoły wyższe znajdują się w Chojnicach, Bydgoszczy i Toruniu.

Infrastruktura techniczna

Miasto odznacza się dobrą dostępnością komunikacyjną. Przez centrum Sępólna prowadzi droga krajowa nr 25. Pomiar wykazały, że średni dobowy ruch pojazdów w centrum miasta na drodze krajowej nr 25 wynosi 12 900 pojazdów. Droga na odcinku przebiegającym przez miasto ma bardzo niskie parametry techniczne i nie jest przystosowana do prowadzenia ruchu tranzytowego, nie ma również możliwości jej przebudowania. Z badań hałasu komunikacyjnego mierzonego w Sępólnie Krajeńskim przy najruchliwszej drodze krajowej Nr 25 wynika, że jest ponadnormatywny (norma – 60 dB, odnotowano – 67,5 dB), ponadto kwalifikujący klimat akustyczny miasta jako uciążliwy dla mieszkańców. Dodatkową uciążliwość stanowi ciągłość jego występowania (zarówno w ciągu dnia, jak i w nocy).

Zagrożenie środowiska hałasem drogowym znacznie wzrasta, co spowodowane jest przede wszystkim wzrostem liczby pojazdów, a w nim udziału pojazdów ciężkich.

Szczególnie dotkliwie problem ten odczuwają mieszkańcy obszaru „Stare Miasto”, przez który bezpośrednio przebiega droga krajowa nr 25.

Przez Sepólno Krajeńskie biegnie sieć kolejowa, jednak ruch pasażerski został zawieszony, a budynek dworca zaadaptowany do innych celów. W najbliższym czasie brak jest perspektyw na reaktywację przewozów pasażerskich. Wynika to między innymi z małego zagęszczenia ludności na tym terenie. Funkcję połączeń kolejowych przejęło Przedsiębiorstwa Komunikacji Samochodowej – PKS.

Brak połączeń kolejowych w mieście powiatowym wpływa na jego marginalizację, utrudnia komunikację jego mieszkańcom, jak również obniża prestiż miasta, które aspiruje do głównego ośrodka miejskiego w powiecie.

W niniejszym podrozdziale wskazano kwestie problemowe występujących w całym mieście oraz w wybranych obszarach. Dzięki temu możliwe jest określenie potrzeb rewitalizacyjnych przedstawionych w rozdziale II.2. Lokalnego Programu Rewitalizacji.

IV.3. Identyfikacja i szczegółowa charakterystyka obszaru w stanie kryzysu, wskazanego do rewitalizacji

Do rewitalizacji został wyznaczony obszar „Stare Miasto”. Szczegółowa metodologia wyboru obszaru do rewitalizacji znajduje się w rozdziale II.2. i II.3. Lokalnego Programu Rewitalizacji. Niniejszy rozdział zawiera charakterystykę oraz identyfikację problemów występujących na tym obszarze.

Granice obszaru

Z jednej strony granica obszaru „Stare Miasto” przebiega wzdłuż linii brzegowej Jeziora Sepoleńskiego i ciągnie się do końca ulicy Jeziornej. Następnie zawraca w kierunku Starego Miasta, obejmując jego cały obszar aż do rzeki Sepolenki. Obszar obejmuje również zdegradowane obszary zieleni po wschodniej stronie rzeki ciągnące się na północ wzdłuż ulicy Młyńskiej aż do drogi wojewódzkiej nr 241.

Fot.2. Rzeka Sepolenka przepływająca przez obszar „Stare Miasto”.

Fot.3. Zdegradowane tereny rekreacyjne po drugiej stronie rzeki Sepolenki.

Fot.4. Budynek po byłej szkole zawodowej przeznaczony do rewitalizacji.

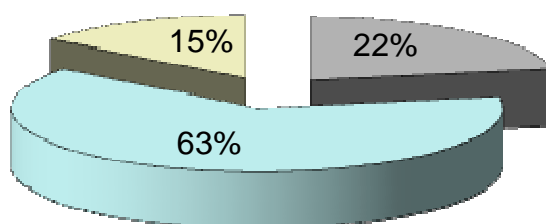

Liczba/struktura ludności

Liczba ludności analizowanego obszaru według danych z 31.12.2008r. wynosi 1401 osób. W stosunku do ogółu mieszkańców Sepólno Krajeńskiego stanowi 15% populacji.

Udział poszczególnych grup wiekowych w strukturze społeczeństwa obszaru „Stare Miasto” przedstawia poniżej zamieszczony wykres.

Wykres 2. Ludność obszaru „Stare Miasto” według grup wiekowych

- Wiek przedprodukcyjny
- Wiek produkcyjny
- Wiek poprodukcyjny

Z powyższych informacji wynika, że najliczniejszą grupę w strukturze społeczeństwa obszaru „Stare Miasto” stanowią osoby w wieku produkcyjnym. Kolejną grupą są osoby w wieku przedprodukcyjnym. Ludność w wieku poprodukcyjnym stanowi 15% ogółu.

Bezrobocie

Zła sytuacja na rynku pracy stanowi problem, którego skutki są najlepiej widoczne w społecznościach lokalnych. Wysoki poziom bezrobocia wpływa na wzrost przestępczości i pogłębiający się niedostatek.

Z problemem bezrobocia zmagają się również ludność obszaru „Stare Miasto”. Liczba bezrobotnych, według stanu na 31.12.2008r., wynosi 151 osób, co stanowi **23%** ogółu

mieszkańców obszaru. Spośród nich bez pracy powyżej 12 miesięcy pozostają 24 osoby, co stanowi **16%** wszystkich bezrobotnych analizowanego terenu.

Opisywany obszar cechuje również niskie wykształcenie osób bezrobotnych. Prawie 1/3 osób bezrobotnych posiada wykształcenie podstawowe.

Przestępczość

Z poziomem bezrobocia i liczbą osób korzystających z pomocy społecznej łączy się również problem przestępczości.

Liczba przestępstw i wykroczeń zarejestrowanych na obszarze „Stare Miasto” w 2008r. wynosi 75, co stanowi 23% ogółu popełnionych przestępstw.

Gospodarka

Jednym z czynników decydujących o poziomie rozwoju gospodarczego jest liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON. Na obszarze „Stare Miasto”, według danych z 31.12.2008 r. zarejestrowanych zostało **116** podmiotów gospodarczych. Biorąc pod uwagę fakt, że opisywany obszar stanowi centralny punkt miasta, w którym powinna skupiać się działalność gospodarcza jego mieszkańców, liczba ta jest niewielka.

Z małą liczbą podmiotów gospodarczych wiąże się również ich struktura, dominują małe i średnie przedsiębiorstwa o niskim potencjale.

Ponadto brak zagospodarowania centralnej części miasta wpływa negatywnie na rozwój przedsiębiorczości, handlu i pozyskiwanie inwestorów.

Środowisko i zagospodarowanie przestrzenne

Obszar „Stare Miasto” będąc centralnym punktem Sępólna Krajeńskiego powinien spełniać funkcje reprezentacyjne, przyciągać inwestorów i zachęcać turystów do wypoczynku na terenie miasta. Jednakże obecny stan zagospodarowania opisywanego obszaru wpływa negatywnie na rozwój i promocję Sępólna Krajeńskiego. W centralnej części miasta,

zlokalizowanej po drugiej stronie rzeki Sepolenki znajdują się zdegradowane place i zaniedbane tereny zieleni, które mogłyby pełnić funkcję integracyjną i reprezentacyjną.

Infrastruktura techniczna

Komunikacja drogowa

Przez obszar „Stare Miasto” przebiega droga krajowa nr 25 relacji Bobolice - Biały Bór - Człuchów - Kamień Krajeński - Sepólno Krajeńskie - Koronowo - Bydgoszcz - Inowrocław - Strzelno - Ślesin - Konin - Kalisz - Ostrów Wielkopolski - Antonin – Oleśnica. Na rewitalizowanym obszarze stanowi ona ulicę gen. Józefa Hallera. Droga na odcinku przebiegającym przez miasto ma bardzo niskie parametry techniczne i nie jest przystosowana do prowadzenia ruchu tranzytowego, nie ma również możliwości jej przebudowania. Pomiary wykazały, że średni dobowy ruch pojazdów w centrum miasta na drodze krajowej nr 25 wynosi 12 900 pojazdów. Jest to szczególnie uciążliwe, gdyż ruch komunikacyjny ma charakter ciągły, nasilający się w okresie wakacyjnym.

Resztę układu komunikacyjnego stanowi sieć dróg miejskich (gminnych). Charakteryzują się znacznie mniejszymi wymaganiami technicznymi oraz użytkowymi. Ich cechą jest mniejsza szerokość pasów ruchu i słabsza konstrukcja nawierzchni. Należą do nich m.in. ulice: Studzienna, Kościelna, Młyńska, Ratuszowa.

Podsumowując dotychczasowe diagnozy miasta oraz obszaru wyodrębniono trzy grupy problemów:

Identyfikacja problemów w sferze społecznej

- wysoki poziom bezrobocia
- wysoki poziom bezrobotnych z wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym
- niedostosowanie kwalifikacji mieszkańców do potrzeb rynku pracy
- brak kwalifikacji zawodowych wśród osób zagrożonych wykluczeniem społecznym
- duża liczba osób pozostających długotrwale bez pracy
- niski poziom edukacji
- wysoki poziom przestępczości

- niski poziom integracji społecznej

Identyfikacja problemów w sferze gospodarczej

- mała liczba podmiotów gospodarczych
- niski potencjał przedsiębiorstw
- nieatrakcyjność obszaru dla inwestorów
- nieprzystosowanie obszaru do potrzeb przedsiębiorców
- niska atrakcyjność centralnej części miasta, hamująca rozwój turystyki
- zły stan infrastruktury obniżający atrakcyjność inwestycyjną miasta

Identyfikacja problemów w sferze środowiskowo-przestrzennej

- zdegradowane przestrzenie publiczne w centrum miasta (place, tereny rekreacyjne), które powinny być wizytówką miasta
- zdegradowane parki, trawniki, korty tenisowe
- zły stan zagospodarowania przestrzeni miejskiej
- brak miejsc służących aktywnemu wypoczynkowi dzieci i dorosłych
- nieatrakcyjność centralnej części miasta, hamująca rozwój turystyki
- brak małej architektury służącej wypoczynkowi i rekreacji
- brak punktu informacji turystycznej
- ponadnormatywne natężenie hałasu komunikacyjnego
- niskie parametry techniczne drogi krajowej nr 25 i dróg gminnych
- zdegradowane ciągi piesze

IV.4. Podsumowanie diagnozy stanu wyjściowego i wnioski do Lokalnego Programu Rewitalizacji

Powyżej dokonano wnikliwej analizy sytuacji społeczno-gospodarczej Sepólna Krajeńskiego. Była to analiza zarówno zewnętrzna (w stosunku do kraju i województwa), jak i wewnętrzna obrazująca stan społeczno-gospodarczy obszarów, które na wielu płaszczyznach wypadają gorzej niż reszta miasta.

W Lokalnym Programie Rewitalizacji dokładnie opisano sposób wyboru tych obszarów jako miejsc wymagających wsparcia. Aby jednak udokumentować niekorzystną sytuację tych obszarów, należało przeprowadzić szczegółowe badania i ustalić wytyczne do przygotowania Lokalnego Programu Rewitalizacji. I tak:

- dane dostarczone przez Referat Inwestycji, Rozwoju Gospodarczego, Turystyki i Sportu Urzędu Miejskiego w Sepólnie Krajeńskim, Zakład Obsługi Oświaty Samorządowej w Sepólnie Krajeńskim, Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Sepólnie Krajeńskim, Komendę Powiatową Policji, Ośrodek Pomocy Społecznej, Zakład Gospodarki Komunalnej, Powiatowy Urząd Pracy posłużyły do obliczania wskaźników wyznaczania obszaru wsparcia;
- przedstawione poniżej nawiązanie do dokumentów strategicznych miasta i regionu pomogły ustalić główne cele Lokalnego Programu Rewitalizacji, tak aby wpisywały się one w realizację programów i planów już wyznaczonych;

IV.5. Wnioski z diagnozy stanu wyjściowego w kontekście ustaleń planów polityki rozwoju miasta przyjętych przez Radę Miejską

Wnioski z diagnozy stanu wyjściowego w kontekście ustaleń dokumentów planowania strategicznego posłużą skonstruowaniu celów Lokalnego Programu Rewitalizacji.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY SĘPÓLNO KRAJEŃSKIE

Nadrzędnym celem Strategii Rozwoju Gminy Sępólno Krajeńskie jest poprawa standardu życia jej mieszkańców, w stopniu realizującym aspiracje ludności i władz samorządowych i wzmocnienie pozycji miasta Sępólno Krajeńskie jako centrum społeczno-gospodarczego i turystycznego powiatu.

Mając na względzie realność celu nadrzędnego, wyznaczone zostały następujące cele strategiczne:

- I. Rozwój gospodarczy gminy
- II. Rozwój zasobów ludzkich
- III. Osiągnięcie wysokich standardów funkcjonowania infrastruktury społecznej
- IV. Rozwój turystyki na terenie gminy
- V. Rozwój infrastruktury komunikacyjnej i technicznej oraz ochrona przyrody

Problemy zidentyfikowane w diagnozie stanu wyjściowego i odpowiedź na nie w postaci celów wskazanych w Lokalnym Programie Rewitalizacji wpisują się w Strategię Rozwoju Gminy Sępólno Krajeńskie. Podniesienie atrakcyjności inwestorskiej i turystycznej poprzez poprawę stanu technicznego najważniejszego ciągu komunikacyjnego obszaru i miasta jest działaniem zgodnym z celem strategicznym I, IV i V. Natomiast umożliwianie rozwoju zawodowego rodziców małych dzieci poprzez stopniowe zwiększanie ilości miejsc przedszkolnych wpisuje się w cele II i III Strategii.

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA GMINY SĘPÓLNO KRAJEŃSKIE

Program Ochrony Środowiska Gminy Sępólno Krajeńskie na lata 2004-2011 jest podstawą dla działań Samorządu Gminy Sępólno Krajeńskie w zakresie polityki ekologicznej oraz tworzenia innych programów branżowych.

Cele Lokalnego Programu Rewitalizacji wytyczone na podstawie diagnozy stanu wyjściowego są zgodne z analizowanym dokumentem, w szczególności podniesienie atrakcyjności inwestorskiej i turystycznej poprzez poprawę stanu technicznego najważniejszego ciągu komunikacyjnego obszaru i miasta wpisuje się w cele strategiczne Programu Ochrony Środowiska:

- I. Ochrona zasobów przyrodniczych
- II. Ochrona powierzchni ziemi
- III. Ochrona powietrza atmosferycznego
- IV. Ochrona przed hałasem

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2009 określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu i narkotyków.

Podstawowe cele programu:

- I. Ograniczenie i zmniejszenie rozmiarów negatywnych następstw nadużywania alkoholu.
- II. Ograniczenie możliwości spożywania napojów alkoholowych przez dzieci i młodzież.

III. Promowanie postaw ograniczających spożycie napojów alkoholowych.

Odpowiadają one celom wytyczonym w Lokalnym Programie Rewitalizacji określonym jako: Zachęcanie do zdrowego, bezpiecznego spędzania wolnego czasu na świeżym powietrzu całych rodzin, służącego zdrowiu i integracji mieszkańców oraz Promowanie bezpiecznego i zdrowego sportu jako alternatywy dla, wynikającej z niewłaściwego zorganizowania czasu wolnego, przestępczości wśród dzieci i młodzieży.

STRATEGIA INTEGRACJI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY SĘPÓLNO KRAJEŃSKIE

Misją Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy na lata 2007-2013 jest ukształtowanie silnych rodzin i aktywnych mieszkańców solidaryzujących się z grupami zagrożonymi wykluczeniem i marginalizacją społeczną.

Cele strategiczne wskazane w dokumencie są spójne z Lokalnym Programem Rewitalizacji. Poprzez projekt budowy rodzinnego centrum sportowo-rekreacyjnego dla dzieci i młodzieży zachęcający do zdrowego, bezpiecznego spędzania wolnego czasu całych rodzin realizowany jest cel I. Bezpieczna socjalnie rodzina. Natomiast działania mające na celu zwiększenie szans rozwojowych osób zagrożonych wykluczeniem cyfrowym, zwiększenie szans na podjęcie telepracy, kształcenia na odległość, rozwijania pasji i zainteresowań wpisują się w cel II. Sprawny system pomocy w zaspokajaniu podstawowych potrzeb osób zagrożonych marginalizacją.

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE SĘPÓLNO KRAJEŃSKIE

Celem nadrzędnym programu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i skuteczne rozwiązywanie problemów z tym związanych. W tym zakresie jest on zgodny z celami wskazanymi w Lokalnym Programie Rewitalizacji, a mianowicie:

- Ożywienie obszaru „Stare Miasto” oraz przywrócenie mu funkcji turystycznych i integrujących społeczność lokalną, wpłynie między innymi na podniesienie się jakości spędzania czasu wolnego przez mieszkańców miasta
- Zachęcanie do zdrowego, bezpiecznego spędzania wolnego czasu na świeżym powietrzu całych rodzin, służącej zdrowiu i integracji mieszkańców
- Promowanie bezpiecznego i zdrowego sportu jako alternatywy dla wynikającej z nudów przestępczości wśród dzieci i młodzieży
- Umożliwienie osobom niepełnosprawnym, z rodzin zagrożonych patologią, młodzieży bez perspektyw życiowych kontaktu z wolontariuszami z zagranicy.

SYSTEM PROFILAKTYKI I OPIEKI NAD DZIECKIEM I RODZINĄ GMINY SĘPÓLNO KRAJEŃSKIE

Jako cele strategiczne Systemu Profilaktyki i Opieki Nad Dzieckiem i Rodziną Gminy Sępólno Krajeńskie wskazano:

- I. Wspieranie rodziny
- II. Poprawa sytuacji dziecka w środowisku szkolnym
- III. Promocja zdrowia oraz rozwój sportu i rekreacji
- IV. Poprawa stanu bezpieczeństwa rodziny, dzieci i młodzieży

Lokalny Program Rewitalizacji w pełni wpisuje się w wymienione powyżej cele poprzez działania mające na celu zachęcanie do zdrowego, bezpiecznego spędzania wolnego czasu na świeżym powietrzu całych rodzin, służącej zdrowiu i integracji mieszkańców, promowanie bezpiecznego i zdrowego sportu jako alternatywy dla wynikającej z nudy przestępczości wśród dzieci i młodzieży, umożliwienie osobom niepełnosprawnym, z rodzin zagrożonych patologią, młodzieży bez perspektyw życiowych kontaktu z wolontariuszami z zagranicy, pobudzanie aktywności społecznej w środowisku na rzecz małych dzieci oraz

szkolenia z zakresu właściwego toku rozwojowego dzieci, zarówno wśród osób aktywnych zawodowo, jak i nieumiejących powrócić na rynek pracy z powodu natłoku obowiązków.

STRATEGIA ROZWOJU EDUKACJI ELEMENTARNEJ W GMINIE SĘPÓLNO KRAJEŃSKIE

Misją Strategii Rozwoju Edukacji Elementarnej w Gminie Sępólno Krajeńskie na lata 2007-2013 jest rozwój małego dziecka przez tworzenie oferty edukacyjnej w mieście i na wsi. Lokalny Program Rewitalizacji w szczególności jest zgodny z powyższym dokumentem poprzez działania na rzecz pobudzania aktywności społecznej w środowisku na rzecz małych dzieci oraz szkolenia z zakresu właściwego toku rozwojowego dzieci, zarówno wśród osób aktywnych zawodowo, jak i nieumiejących powrócić na rynek pracy z powodu natłoku obowiązków.

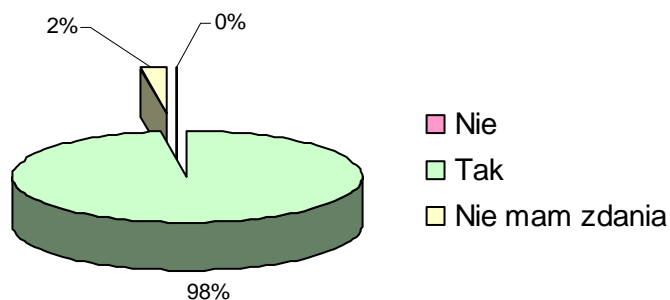
V. Analiza ankiet

Wybór obszaru „Stare Miasto” jako obszaru do rewitalizacji ma także poparcie społeczne, które wynika między innymi z przeprowadzonych ankiet.

Ankieta została opracowana na potrzeby Lokalnego Programu Rewitalizacji i rozprawiona w październiku 2009r. wśród mieszkańców Sepólna Krajeńskiego. Urząd Miejski otrzymał 41 wypełnionych ankiet, dzięki którym można poznać zdanie mieszkańców w kwestii rewitalizacji, które ma pozwolić na sformułowanie programu możliwie bliskiego ich oczekiwaniom. Wyniki ankiet są zaprezentowane poniżej, a odpowiedzi podane w procentach.

Należy jednak nadmienić, że poniżej zanalizowane ankiety są dość ogólne i trzeba brać pod uwagę subiektywny charakter odpowiedzi.

Wykres 1- Czy Pana(i) zdaniem miastu potrzebne jest stworzenie Lokalnego Planu Rewitalizacji?

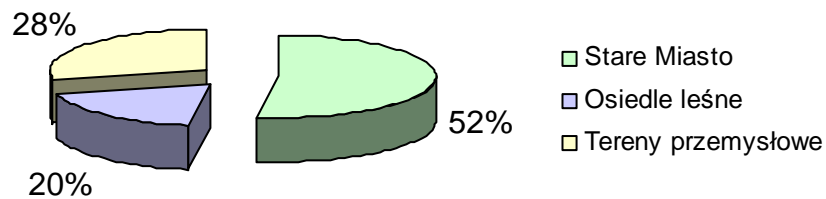

Z powyższych informacji wynika, że 98% ankietowanych opowiedziało się za koniecznością przeprowadzenia działań rewitalizacyjnych w Sepólnie Krajeńskim, 2% nie

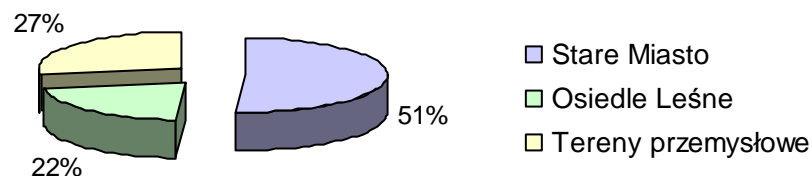
miało zdania na ten temat. Nikt natomiast nie wskazał, że nie ma potrzeby stworzenia Lokalnego Programu Rewitalizacji.

Wykres 2- Proszę wskazać, który obszar miasta Pana(i) zdaniem powinien być poddany procesowi rewitalizacji (można wskazać kilka terenów)

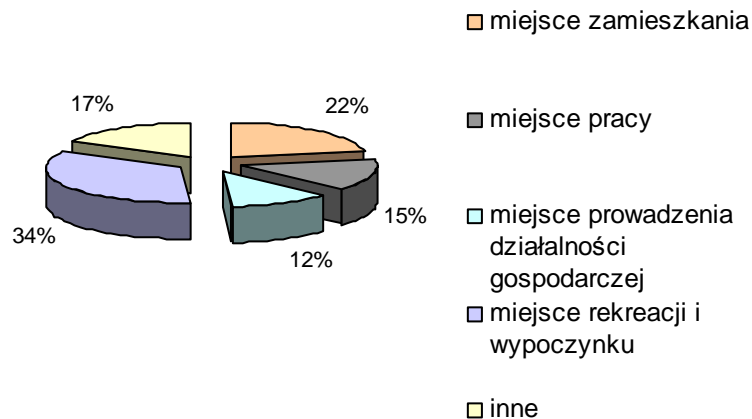
Ponad połowa ankietowanych wskazała obszar „Stare Miasto”, jako obszar, który powinien zostać poddany procesowi rewitalizacji. W drugiej kolejności wskazano obszar „Tereny Przemysłowe” (28%) a na końcu obszar „Osiedle Leśne” (20%).

Wykres 3- Proszę podać jeden obszar, który Pana/Pani zdaniem powinien być poddany rewitalizacji w pierwszej kolejności.

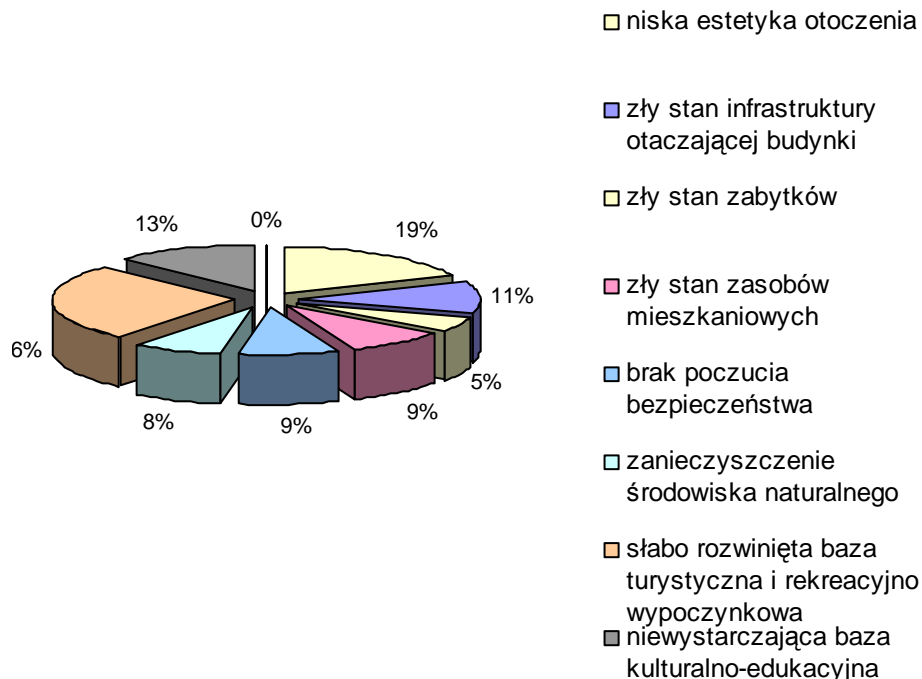
Według 51% ankietowanych obszar „Stare Miasto” powinien zostać poddany rewitalizacji w pierwszej kolejności. W drugiej kolejności wskazano „Tereny Przemysłowe”, a obszar „Osiedle Leśne” wskazało jedynie 22% ankietowanych.

Wykres 4- Jaki jest Pana/Pani związek ze wskazanym obszarem?

Wskazany obszar stanowi dla 34% ankietowanych miejsce rekreacji i wypoczynku, dla 22% jest to miejsce zamieszkania, dla pozostałych badanych jest to miejsce pracy lub prowadzenia działalności gospodarczej.

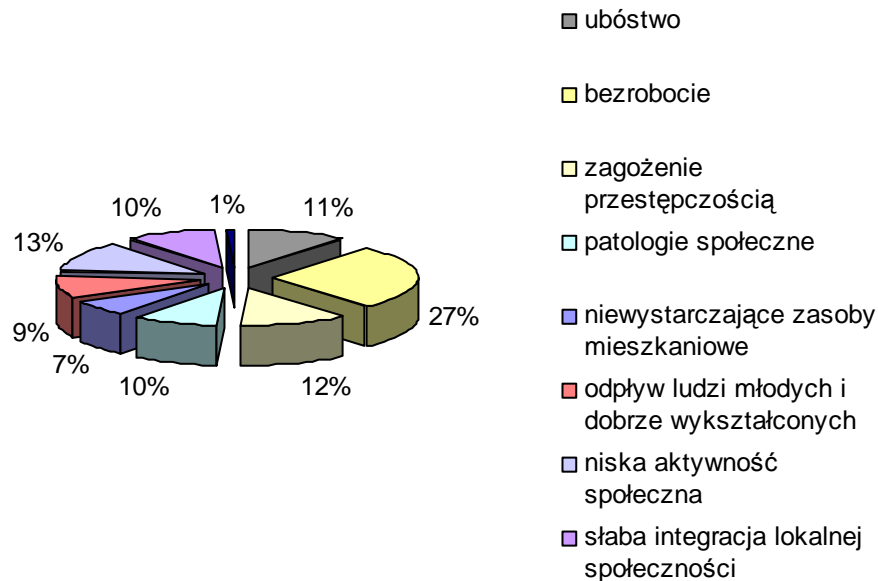
Wykres 5- Proszę wskazać najpoważniejsze problemy związane z jakością życia w mieście Sepólno Krajeńskie

Najpoważniejszymi problemami związanymi z jakością życia występującymi na obszarze miasta są według ankietowanych: niska estetyka otoczenia (19%), niewystarczająca baza kulturalno- edukacyjna (13%), zły stan infrastruktury otaczającej budynki (11%).

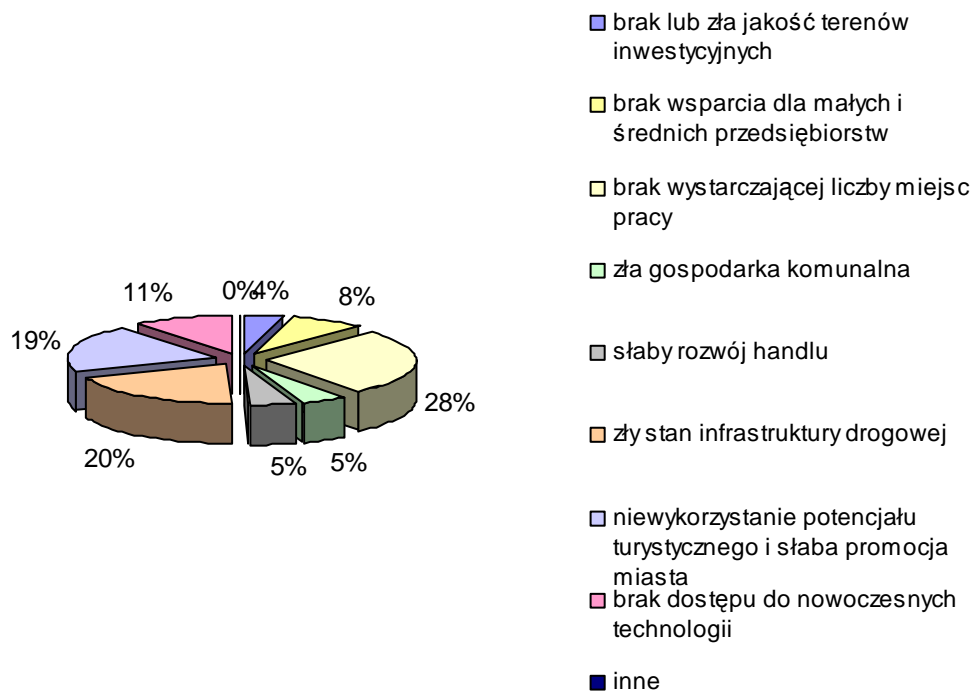

Wykres 6 - Proszę wskazać najpoważniejsze problemy społeczne miasta Sępólno Krajeńskie

Do najpoważniejszych problemów społecznych zaliczają się według ankietowanych: bezrobocie (27%) i niska aktywność społeczna mieszkańców Sępólna Krajeńskiego (13%).

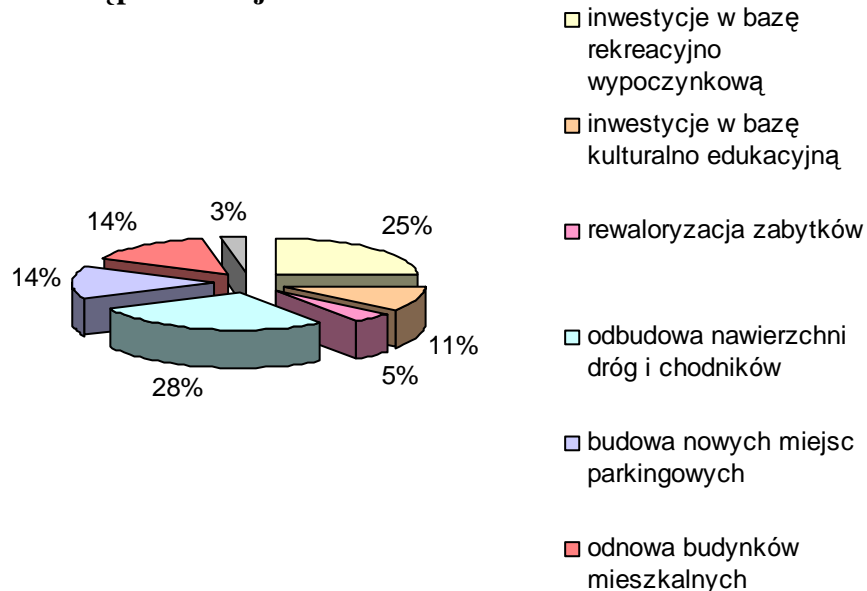
Wykres 7- Proszę wskazać najważniejsze problemy ekonomiczne miasta Sępólno Krajeńskie

Jako najpoważniejsze problemy ekonomiczne wskazali ankietowani: brak wystarczającej liczby miejsc pracy, zły stan infrastruktury drogowej, niewykorzystanie potencjału turystycznego i słaba promocja miasta.

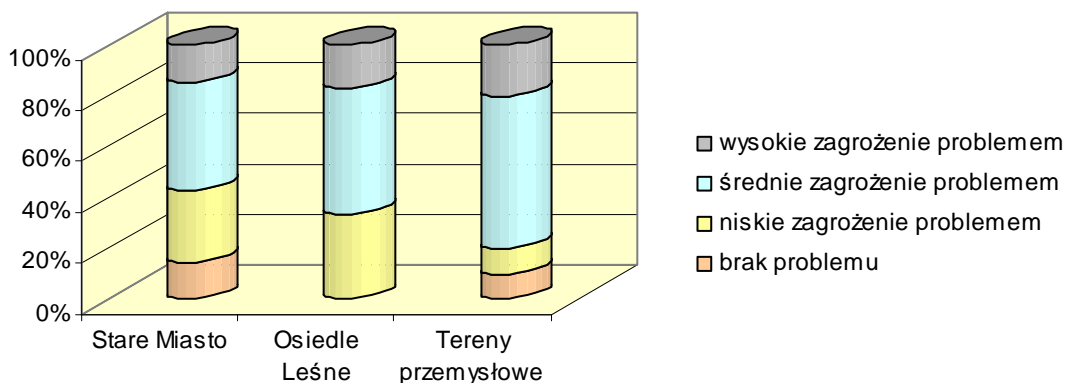
Wykres 8- Potrzebę realizacji jakiego rodzaju przedsięwzięć widzi Pan(i) najpilniej w mieście Sepólno Krajeńskie?

Do najpilniejszych przedsięwzięć według ankietowanych należą: inwestycje w bazę rekreacyjno wypoczynkową i odbudowa nawierzchni dróg i chodników. Obszary te wskazało ponad 50 % ankietowanych.

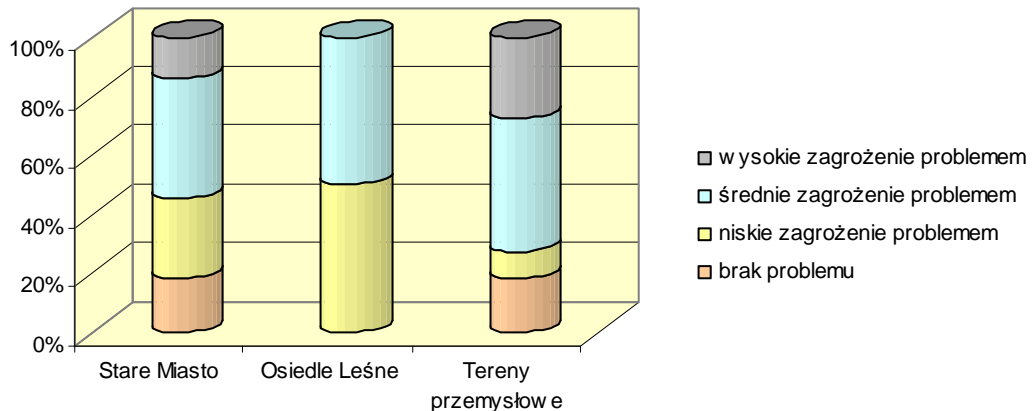
Wykres 9- Jakie problemy Pana(i) zdaniem występują na wskazanym obszarze?

Przestępczość

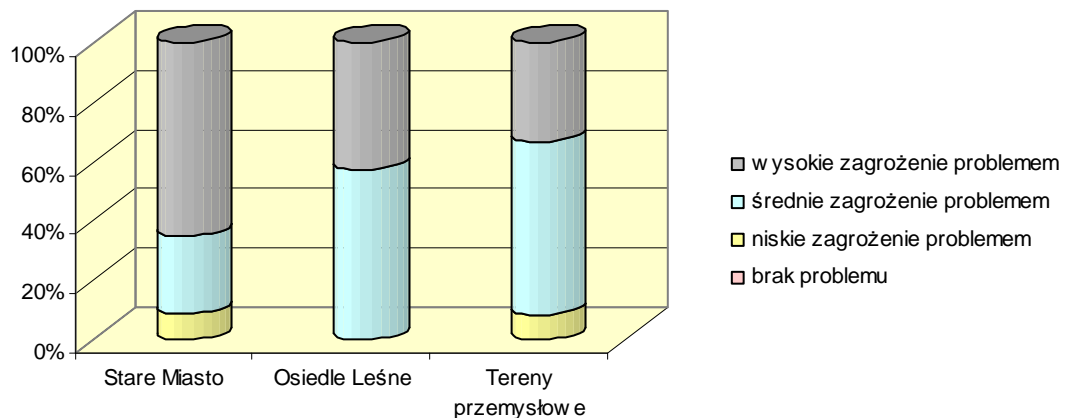
Ankietowani ocenili, że zagrożenie problemem przestępczości występuje w wysokim stopniu na wszystkich wskazanych obszarach.

Przestępczość nieletnich

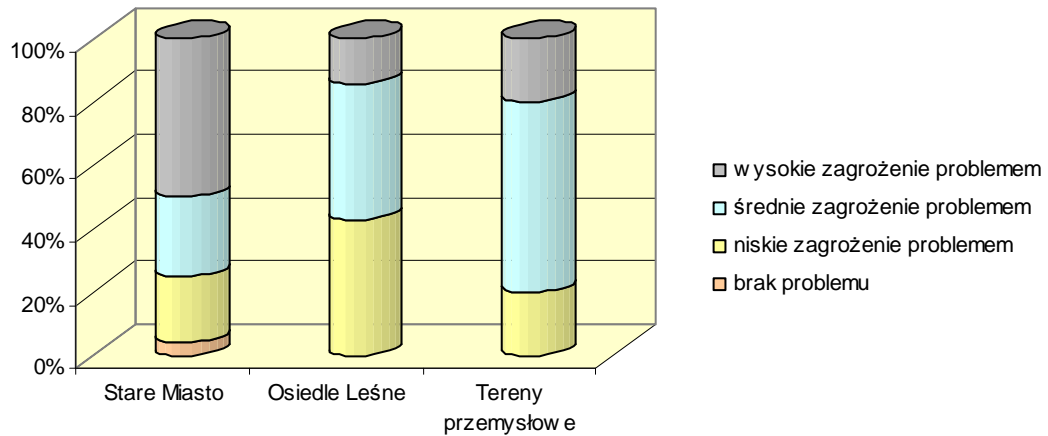
Ankietowani ocenili, iż obszary, na których zagrożenie problemem przestępczości nieletnich jest wysokie, to „Tereny Przemysłowe” i „Stare Miasto”. Na obszarze „Osiedle Leśne” zagrożenie przestępczością występuje w stopniu niskim i średnim.

Bezrobocie

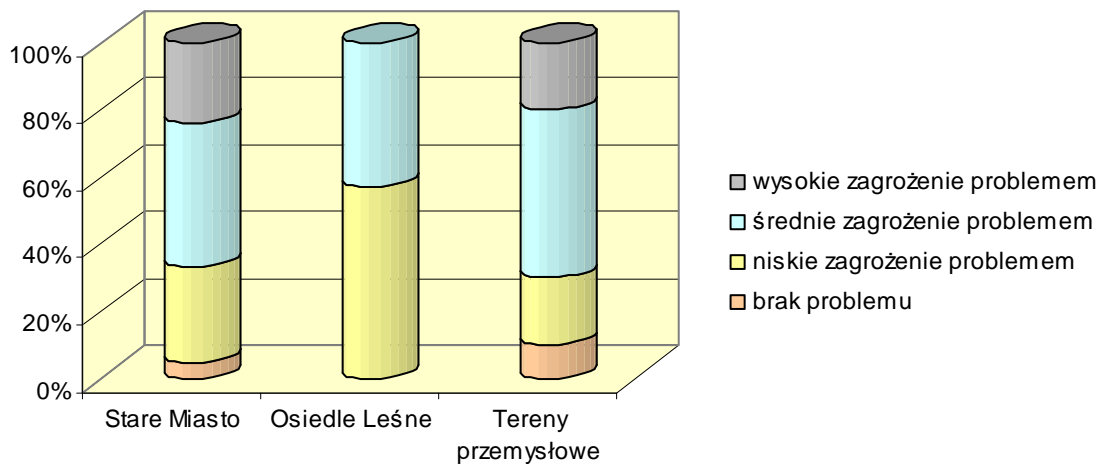
Ankietowani ocenili, że zagrożenie bezrobociem występuje na wszystkich wskazanych obszarach w stopniu wysokim i średnim.

Bieda

Ankietowani ocenili, że problem biedy stanowi najwyższe zagrożenie na obszarze „Stare Miasto”. Warto zaznaczyć, że niewielu ankietowanych wskazało na brak przedstawionego problemu.

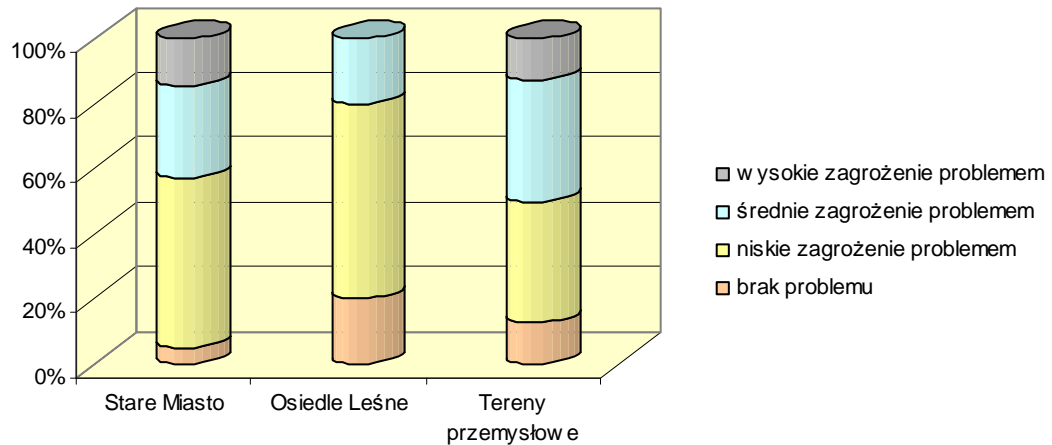
Alkoholizm

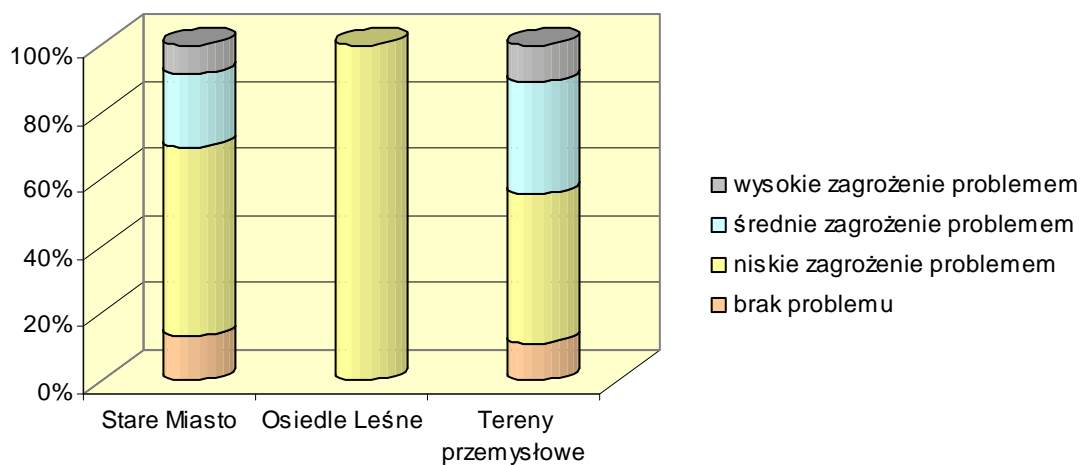
Według ankietowanych alkoholizm stanowi wysokie zagrożenie na obszarach „Stare Miasto” i „Tereny Przemysłowe”. Na obszarze „Osiedle Leśne” zagrożenie problemem jest niskie bądź średnie.

Przemoc w rodzinie

Ankietowani ocenili, że problem przemocy w rodzinie stanowi wysokie zagrożenie na obszarach „Stare Miasto” i „Tereny Przemysłowe”. Większość ankietowanych oceniła, że zagrożenie problemem występuje w stopniu niskim bądź średnim.

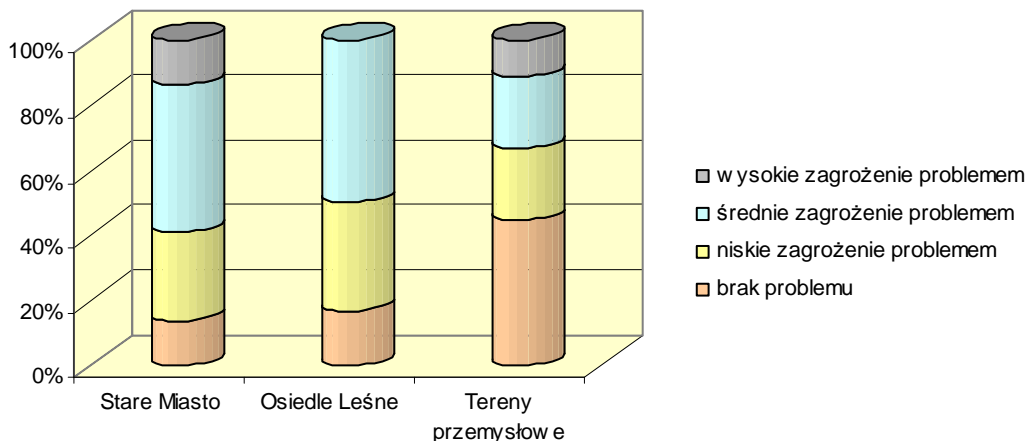
Narkomania

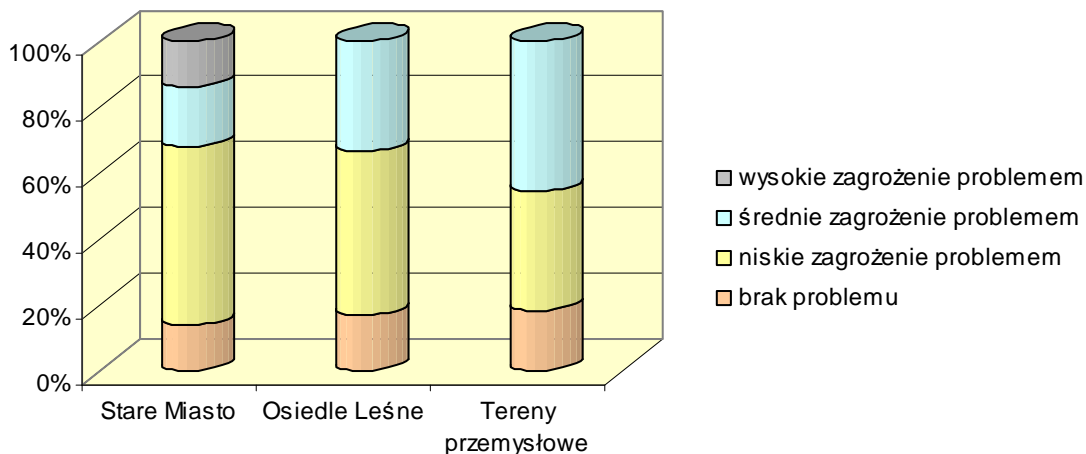
Według ankietowanych narkomania stanowi wysokie zagrożenie na obszarach „Stare Miasto” i „Tereny Przemysłowe”. Na obszarze „Osiedle Leśne” zagrożenie problemem narkomanii zostało ocenione jako średnie.

Utrudniony dostęp do szkół

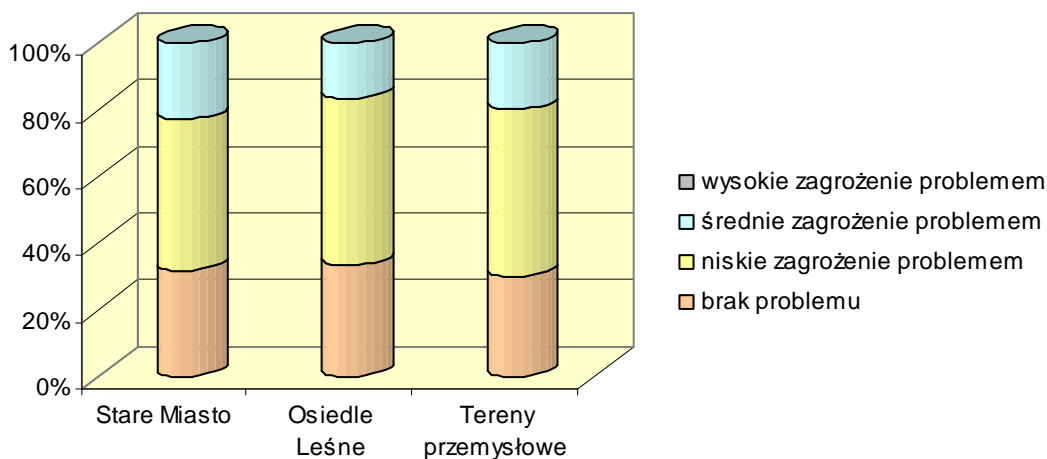
Ankietowani ocenili, że problem utrudnionego dostępu do szkół stanowi wysokie zagrożenie na obszarach „Stare Miasto” i „Tereny Przemysłowe”. Na obszarze „Osiedle Leśne” zagrożenie problemem nie istnieje, jest niskie lub średnie.

Brak dostępu do nowoczesnych technologii

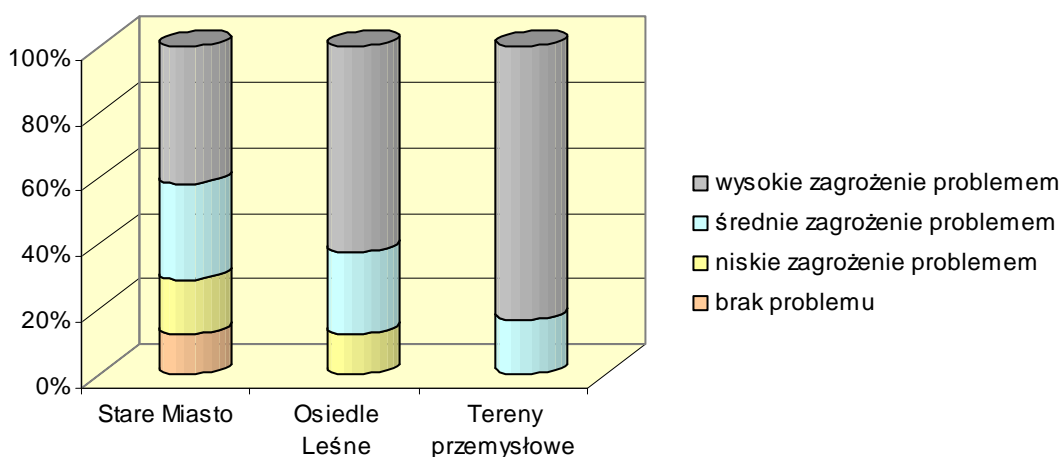
Według ankietowanych utrudniony dostęp do nowoczesnych technologii stanowi wysokie zagrożenie na obszarze „Stare Miasto”. Na pozostałych obszarach większość ankietowanych wskazała, że problem nie występuje lub jest niski.

Brak podstawowych mediów

Zagrożenie problemem braku podstawowych mediów dla wszystkich obszarów zostało ocenione jako niskie lub wskazano, że problem nie istnieje.

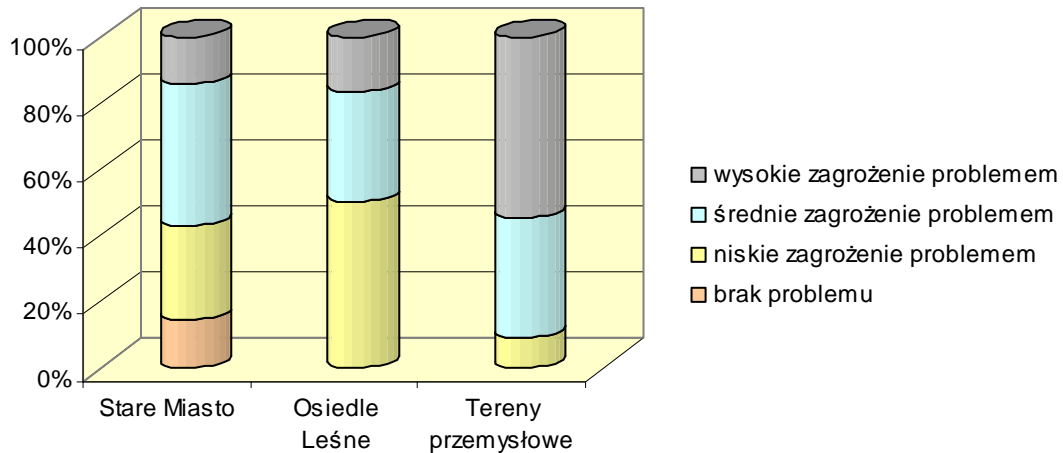
Stan dróg

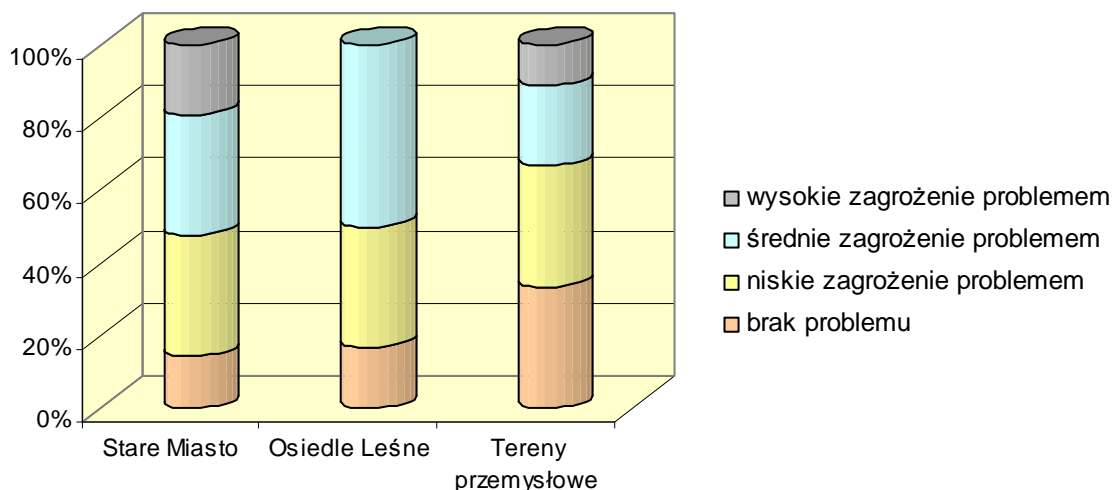
Według ankietowanych stan dróg jest problemem stanowiącym wysokie zagrożenie. Na obszarze „Tereny Przemysłowe” 90% ankietowanych wskazało, że jest to problem o wysokim zagrożeniu. Natomiast na obszarach „Stare Miasto” i „Osiedle Leśne” przeważająca liczba ankietowanych wskazała ten problem, jako stanowiący wysokie zagrożenie.

Połączenia komunikacyjne, ilość dróg

Dla mieszkańców Sepólna Krajeńskiego brak połączeń komunikacyjnych i ilość dróg stanowią problem. Większość ankietowanych wskazało, że zagrożenie problemem występuje na wszystkich obszarach w stopniu średnim.

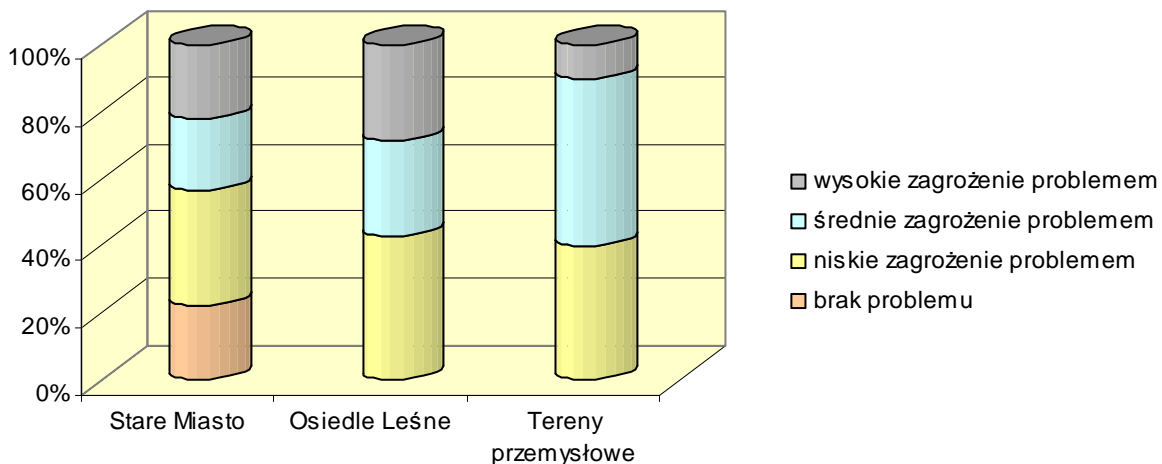
Stan zabytków

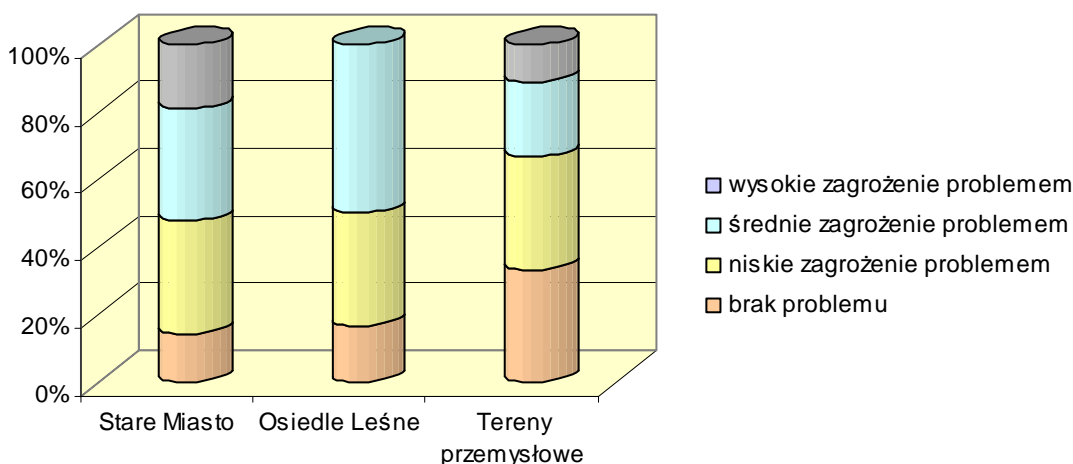
Stan zabytków według ankietowanych stanowi wysokie zagrożenie na obszarach „Stare Miasto” i „Tereny Przemysłowe”. Na obszarze „Osiedle Leśne” zagrożenie problemem jest średnie, niskie bądź problem wcale nie występuje.

Zanieczyszczenia środowiska

Ankietowani ocenili, że zanieczyszczenie środowiska stanowi wysokie zagrożenie na obszarach „Stare Miasto” i „Osiedle Leśne”. Na obszarze „Tereny Przemysłowe” zagrożenie problemem według 50% ankietowanych jest średnie.

Stan budynków

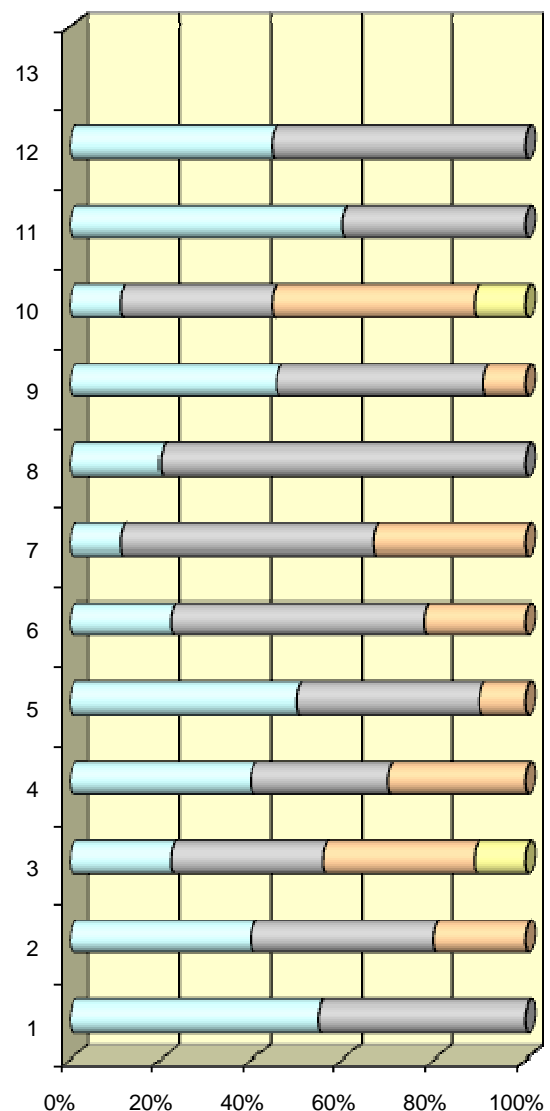

Stan budynków według ankietowanych stanowi największy problem na obszarze „Tereny przemysłowe”. Według większości ankietowanych na obszarach „Stare Miasto” i „Osiedle Leśne” zagrożenie problemem jest średnie.

Wykres 10- W jakim kierunku Pana(i) zdaniem powinny zmierzać działania samorządu w obszarze wskazanym do rewitalizacji?

Tereny Przemysłowe

- 13. Inne
- 12. Działania na rzecz zapobiegania patologiom społec.
- 11. Działania na rzecz zapobiegania bezrobociu
- 10. Rozbudowa infrastruktury teleinformatycznej do pr
- 9. Poprawa stanu bezpieczeństwa i zapobieganie przes
- 8. Wspieranie rozwoju turystyki
- 7. Rozbudowa i modernizacja obiektów infrastruktury s
- 6. Poprawa stanu terenów zielonych, inwestycyjnych
- 5. Pozyskiwanie inwestorów
- 4. Tworzenie sprzyjających warunków dla rozwoju prz
- 3. Prace konserwatorskie, odnowienie fasad i dachów budynków o wartości architektonicznej
- 2. Remont budynków komunalnych o charakterze mies
- 1. Rozbudowa infrastruktury technicznej i drogowej

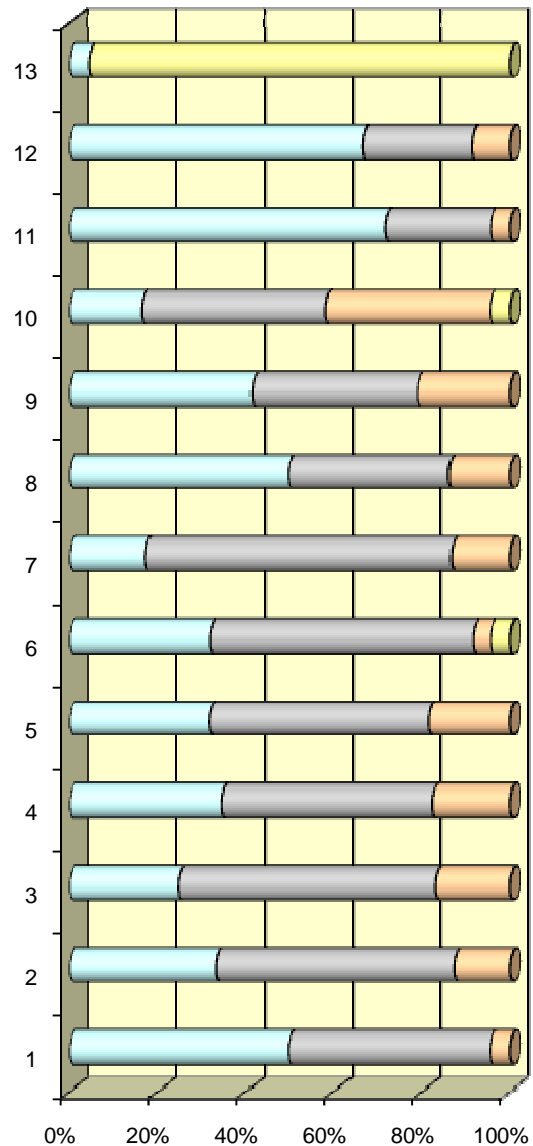

□ najważniejsze □ ważne □ o małym znaczeniu □ zbędne

Stare Miasto

13. Inne (renowacja zabytków, gospodarka odpadami)
12. Działania na rzecz zapobiegania patologiom społecznym
10. Rozbudowa infrastruktury teleinformatycznej do przekazu Internetu i usług szerokopasmowych
9. Poprawa stanu bezpieczeństwa i zapobieganie przestępczości
8. Wspieranie rozwoju turystyki
7. Rozbudowa i modernizacja obiektów infrastruktury społecznej
6. Poprawa stanu terenów zielonych, inwestycyjnych
5. Pozyskiwanie inwestorów
4. Tworzenie sprzyjających warunków dla rozwoju przedsiębiorczości
3. Prace konserwatorskie, odnowienie fasad i dachów budynków o wartości architektonicznej znaczeniu historycznym
2. Remont budynków komunalnych o charakterze mieszkaniowym
1. Rozbudowa infrastruktury technicznej i drogowej

□ najwazniejsze □ wazne □ o malym znaczeniu □ zbędne

Osiedle Leśne

13. Inne

12. Działania na rzecz zapobiegania patologiom społecznym

11. Działania na rzecz zapobiegania bezrobociu

10. Rozbudowa infrastruktury teleinformatycznej do przekazu Internetu i usług szerokopasmowych

9. Poprawa stanu bezpieczeństwa i zapobieganie przestępczości

8. Wspieranie rozwoju turystyki

7. Rozbudowa i modernizacja obiektów infrastruktury społecznej

6. Poprawa stanu terenów zielonych, inwestycyjnych

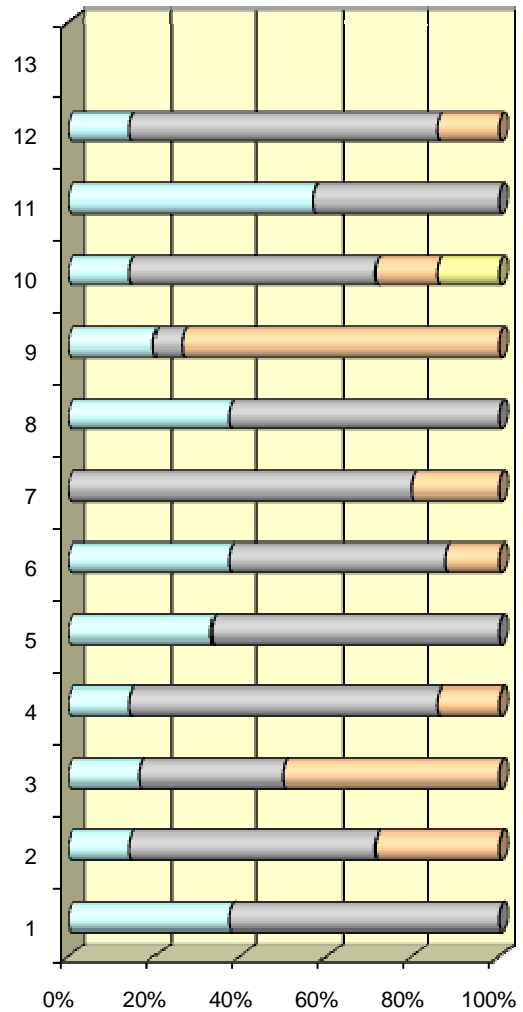
5. Pozyskiwanie inwestorów

4. Tworzenie sprzyjających warunków dla rozwoju przedsiębiorczości

3. Prace konserwatorskie, odnowienie fasad i dachów budynków o wartości architektonicznej znaczeniu historycznym

2. Remont budynków komunalnych o charakterze mieszkaniowym

1. Rozbudowa infrastruktury technicznej i drogowej

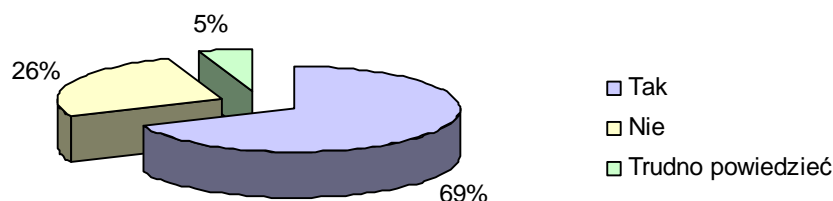

■ najważniejsze ■ ważne
■ o małym znaczeniu ■ zbędne

Według ankietowanych, na wskazanych obszarach samorząd w pierwszej kolejności powinien podjąć działania na rzecz zapobiegania bezrobociu, rozbudowy infrastruktury technicznej i drogowej, pozyskiwania inwestorów i rozwoju turystyki. Z powyższych informacji wynika, że potrzeby mieszkańców na wszystkich wskazanych obszarach są zbliżone.

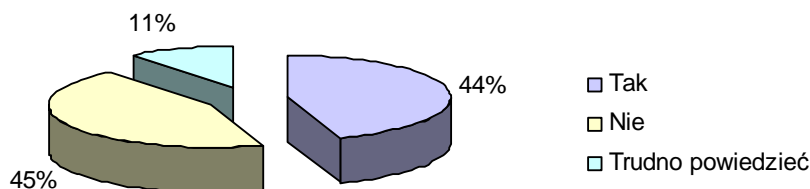
Po opracowaniu projektu Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Sepólno Krajeńskie na lata 2009-2014 pracownicy Urzędu Miejskiego opracowali kolejną ankietę, którą rozprowadzono wśród mieszkańców miasta. Wyniki przeprowadzonych ankiet oraz ich analiza zostały przedstawione poniżej. Należy jednak nadmienić, że poniżej zanalizowane pytania są dość ogólne i trzeba brać pod uwagę subiektywny charakter odpowiedzi.

Wykres 1. Czy Pana / Pani zdaniem miastu Sepólno Krajeńskie potrzebny jest Lokalny Program Rewitalizacji?

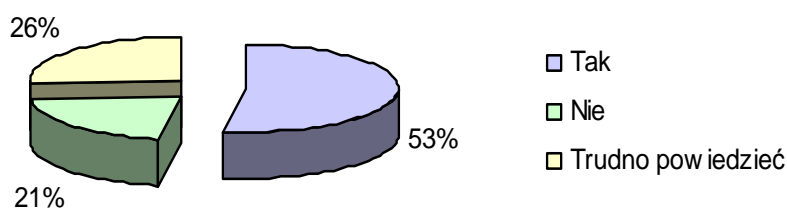
Z powyższych informacji jednoznacznie wynika, że miastu Sepólno Krajeńskie potrzebny jest Lokalny Program Rewitalizacji, wskazuje na to fakt, iż odpowiedzi twierdzącej udzieliło 69% ankietowanych. Natomiast negatywnie wypowiedziało się w tej kwestii 26% osób, a 5% nie miało zdania na ten temat.

Wykres 2. Czy Pana / Pani zdaniem, zaproponowane w dokumencie projekty przyczynią się do zrewitalizowania obszaru „Stare Miasto”?

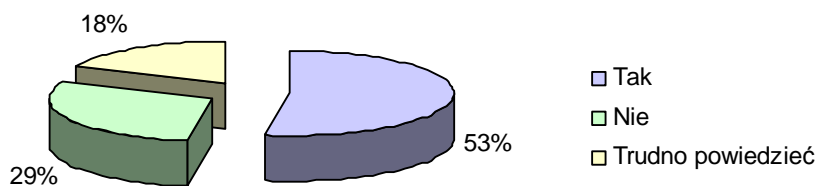
Według informacji zebranych na podstawie przeprowadzonych badań kwestionariuszowych, nie można jednoznacznie stwierdzić, czy zdaniem ankietowanych zaproponowane projekty przyczynią się do zrewitalizowania obszaru „Stare Miasto”, ponieważ liczba odpowiedzi twierdzących (44%) jest zbliżona do odpowiedzi przeczących (45%). Zdania na ten temat nie miało 11% zapytanych osób.

Wykres 3. Czy Pana / Pani zdaniem, działania rewitalizacyjne zwiększą atrakcyjność miasta dla mieszkańców, turystów, inwestorów?

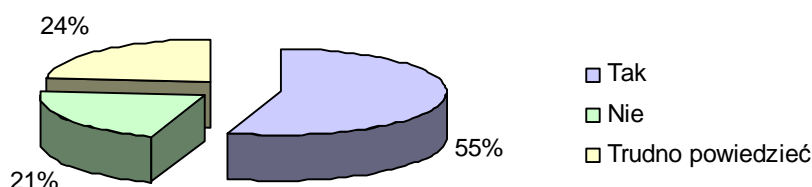
Według 53% ankietowanych działania rewitalizacyjne zwiększą atrakcyjność miasta dla mieszkańców, turystów oraz inwestorów. Negatywnej odpowiedzi na zadane pytanie udzieliło 21% osób, natomiast 26% nie miało zdania na ten temat.

Wykres 4. Czy Pana / Pani zdaniem, działania rewitalizacyjne stworzą nowe możliwości spędzania wolnego czasu?

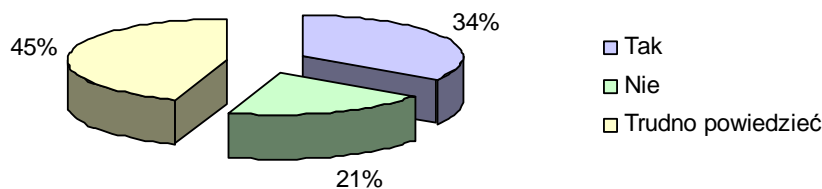
Ponad połowa ankietowanych wskazała, iż działania rewitalizacyjne stworzą nowe możliwości spędzania wolnego czasu (53%), 29% wyraziło zdanie negatywne, a 18% nie miało zdania na ten temat.

Wykres 5. Czy Pana / Pani zdaniem, działania rewitalizacyjne przyczynią się do aktywizacji społeczności lokalnej?

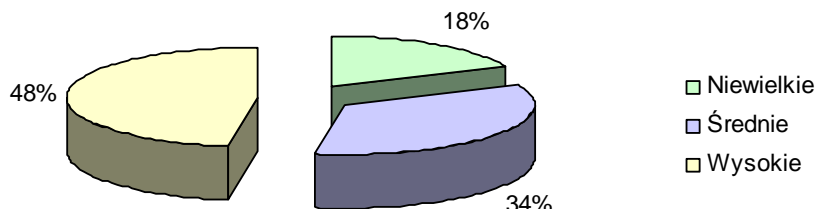

55% ankietowanych wyraziło zdanie, że działania rewitalizacyjne przyczynią się do aktywizacji społeczności lokalnej, 21% osób wypowiedziało się negatywnie. Natomiast 24% nie miało zdania na ten temat.

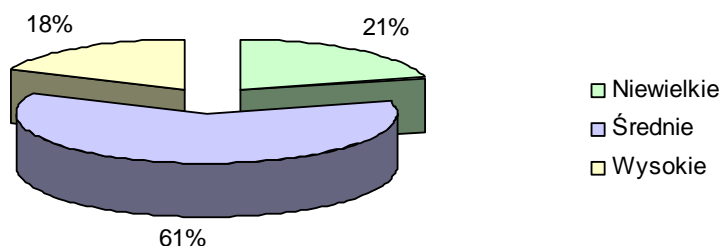
Wykres 6. Czy Pana / Pani zdaniem, działania rewitalizacyjne przyczynią się do wzrostu bezpieczeństwa w mieście?

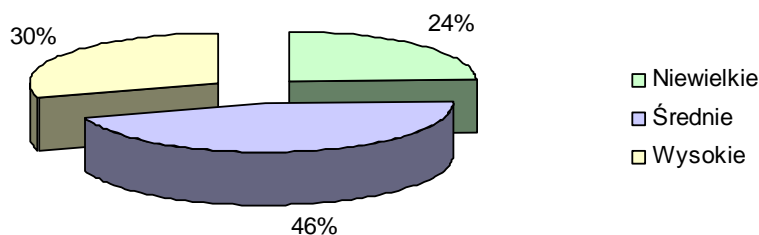
45% ankietowanych nie miało zdania na temat, czy działania rewitalizacyjne przyczynią się do wzrostu bezpieczeństwa w mieście. 34% wypowiedziało się pozytywnie, a 21% wskazało iż działania rewitalizacyjne nie będą miały wpływu na wzrost bezpieczeństwa w mieście.

Wykres 7. Jak ocenia Pan/Pani znaczenie projektów wpisanych do Programu dla procesu rewitalizacyjnego?**1. Stare Miasto jako sprzyjające integracji społecznej centrum turystyczne Sępólna Krajeńskiego – kompleksowa rewitalizacja przestrzeni śródmiejskiej.**

Według 48% ankietowanych kompleksowa rewitalizacja przestrzeni śródmiejskiej będzie miała wysokie znaczenie dla procesu rewitalizacyjnego. Według 34% zapytanych osób znaczenie to będzie średnie, a 18% wskazało, że niewielkie.

2. „Twoja wiedza – drogą do sukcesu!!!”

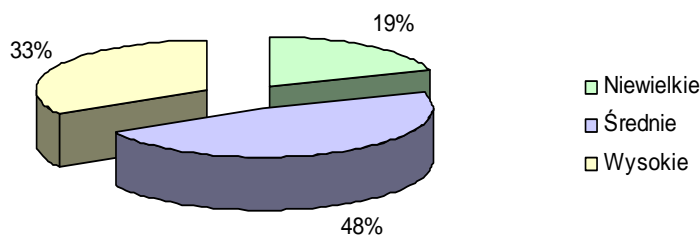
61% ankietowanych wskazało, że wskazany projekt będzie miał średnie znaczenie dla procesu rewitalizacji, podczas gdy 18% wskazało na znaczenie wysokie, a 21% wyraziło zdanie, iż znaczenie będzie niewielkie.

3. Centrum Aktywności Gimnazjalisty

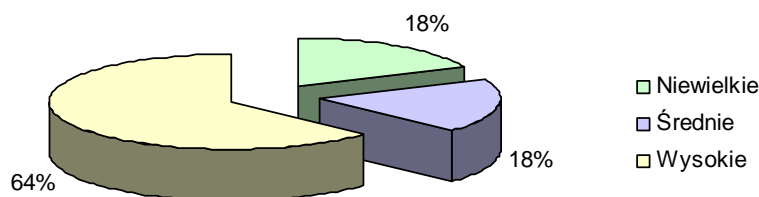
Prawie połowa ankietowanych (46%) wskazała, iż projekt Centrum Aktywności gimnazjalisty będzie miał średnie znaczenie dla procesu rewitalizacji. 30% zapytanych osób wskazało na wysokie znaczenie, a 24% niskie.

4. Coaching skutecznym sposobem aktywizacji zawodowej młodzieży.

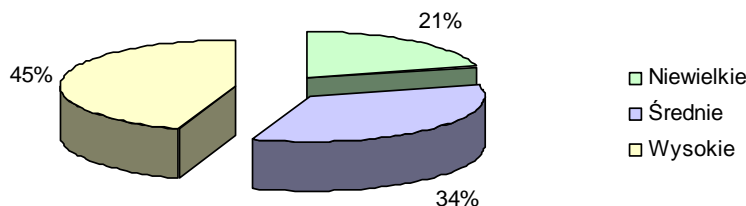
Wskazany projekt będzie miał średnie znaczenie dla procesu rewitalizacji według 48% ankietowanych. 33% wskazało, że będzie ono wysokie, a 19 % opowiedziało się za znaczeniem niskim.

5. Budowa ogródka jordanowskiego nad rzeką Sepólenką – rodzinnego centrum sportowo - rekreacyjnego dla dzieci i dorosłych.

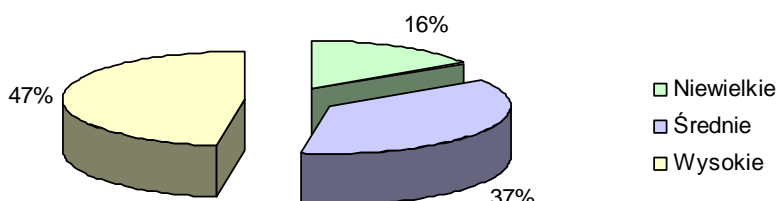
Budowa ogródka jordanowskiego nad rzeką Sepólenką będzie miała według 64% ankietowanych wysokie znaczenie dla procesu rewitalizacji. Na niewielkie i średnie znaczenie wskazało 18% zapytanych.

6. Promocja bezpiecznego i zdrowego spędzania wolnego czasu poprzez budowę miasteczka rowerowego wraz z skateparkiem.

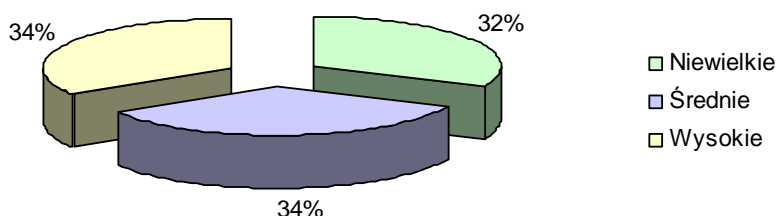
Według danych zamieszczonych powyżej, 45% osób wskazało, że budowa miasteczka rowerowego wraz z skateparkiem będzie miała wysokie znaczenie dla procesu rewitalizacji. 34% określiło znaczenie na poziomie średnim, a 21% na niewielkim.

7. Przebudowa i podnoszenie standardu dróg gminnych oraz chodników w obszarze „Stare Miasto”.

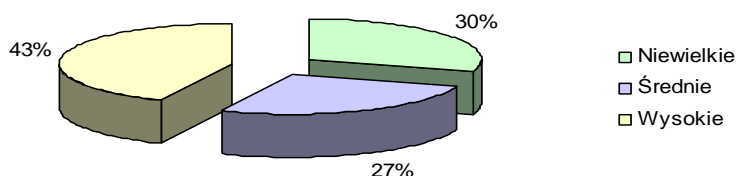
Przebudowa i podnoszenie standardu dróg gminnych oraz chodników w obszarze „Stare Miasto” jest projektem, który według 47% ankietowanych będzie miał wysokie znaczenie dla procesu rewitalizacji. 37% wskazało na średnie znaczenie, a 16% na niskie.

8. Zapewnienie powszechnego dostępu do Internetu, poprzez budowę szerokopasmowych sieci internetowych.

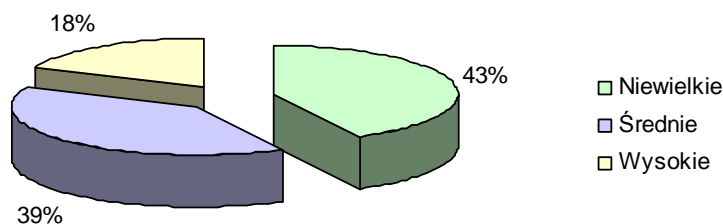
Odpowiedź na pytanie, czy projekt budowy szerokopasmowych sieci internetowych będzie miał znaczenie dla procesu rewitalizacji, wskazuje, że zdanie ankietowanych jest podzielone w tym względzie. 34% wskazało na znaczenie wysokie, 34% określiło je jako niskie, a 32% jako niewielkie.

9. Rozbudowa i doposażenie istniejących placówek przedszkolnych.

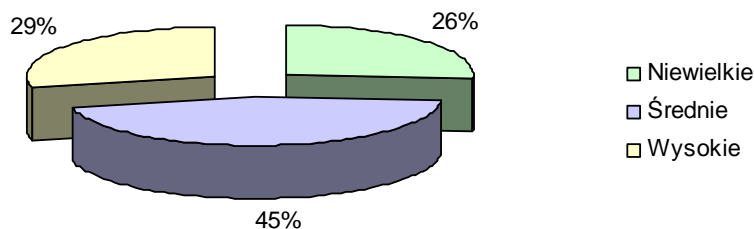
Według 43% ankietowanych wskazany projekt będzie miał wysokie znaczenie dla procesu rewitalizacji. 30% zapytanych osób określiło znaczenie jako niskie, a 27% jako średnie.

**10. „Yes to EVS”
„Europa jest tu”
„Następny rozdział: EVS w Sepólnie”**

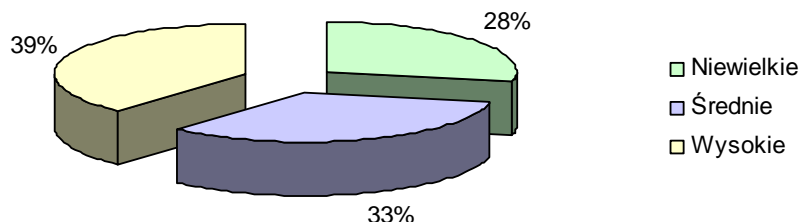
Na podstawie danych zamieszczonych w wykresie, można stwierdzić, że zdaniem 43% ankietowanych wskazane projekty będą miały niewielkie znaczenie dla procesu rewitalizacji, 18% określiło znaczenie jako wysokie, a 39% wskazało na średnie.

11. Stworzeni Centrum Małego Dziecka i Rodziny.

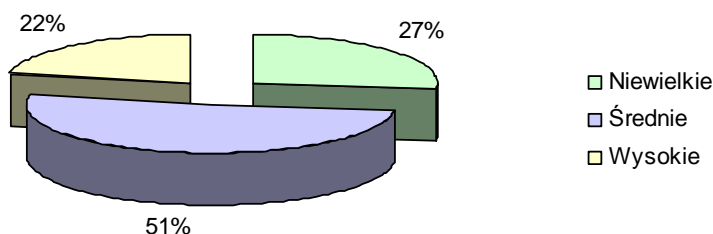
Projekt Stworzenia Centrum Małego Dziecka i Rodziny, zdaniem 45% ankietowanych, będzie miał średnie znaczenie dla procesu rewitalizacji. 29% zapytanych osób wskazało na wysokie znaczenie, a 26% określiło je jako niskie.

12. Stworzenie Gminnego Centrum Informacji i Punktu Informacji Turystycznej.

Według 39% ankietowanych wskazany projekt będzie miał wysokie znaczenie dla procesu rewitalizacji. 33% osób określiło jego wpływ jako średni, a 28% oceniło go jako niski.

13. „Chopin przyjechał”

Ponad połowa ankietowanych oceniła projekt „Chopin przyjechał” jako mający średnie znaczenie dla procesu rewitalizacji (51%). 27% osób wskazało, iż znaczenie będzie niewielkie, a 22% określiło je jako wysokie.

Podsumowując analizę przeprowadzonych ankiet należy stwierdzić, że opracowanie Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Sepólno Krajeńskie jest potrzebne, a określone w nim projekty będą miały wpływ na osiągnięcie celów Programu, jakimi są m.in.:

- rewitalizacja obszaru „Stare Miasto”,
- wzrost atrakcyjności miasta dla mieszkańców, turystów oraz inwestorów,
- aktywizacja społeczności lokalnej,
- wzrost bezpieczeństwa w mieście,
- stworzenie nowych możliwości spędzania wolnego czasu.

Za projekty, które w największym stopniu przyczynią się do procesu rewitalizacji, mieszkańcy uważają:

- Stare Miasto jako sprzyjające integracji społecznej centrum turystyczne Sępólna Krajeńskiego – kompleksowa rewitalizacja przestrzeni śródmiejskiej.
- Budowa ogródka jordanowskiego nad rzeką Sępolenką – rodzinnego centrum sportowo - rekreacyjnego dla dzieci i dorosłych.
- Promocja bezpiecznego i zdrowego spędzania wolnego czasu poprzez budowę miasteczka rowerowego wraz z skateparkiem.
- Przebudowa i podnoszenie standardu dróg gminnych oraz chodników w obszarze „Stare Miasto”.
- Rozbudowa i doposażenie istniejących placówek przedszkolnych.
- Stworzenie Gminnego Centrum Informacji i Punktu Informacji Turystycznej.

Można stwierdzić, że projekt Lokalnego Programu Rewitalizacji znajduje poparcie społeczne wśród grup bezpośrednio zainteresowanych, jak również odpowiada na ich potrzeby. Jest to informacja, która pozwala stwierdzić, iż jego realizacja wpłynie na sytuację społeczno-gospodarczą obszaru objętego wsparciem.

VI.Strategiczna Ocena Oddziaływania na Środowisko

„Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Sepólno Krajeńskie na lata 2009-2014” jest dokumentem kierunkowym, opracowanym w celu ożywienia rozwoju społeczno-gospodarczego Miasta Sepólno Krajeńskie we wszystkich obszarach jego funkcjonowania tj. infrastruktura komunalna, gospodarka mieszkaniowa, polityka społeczna, rozwój gospodarczy, zwiększenie potencjału turystycznego, zapewnienie bezpieczeństwa.

Lokalne Programy Rewitalizacji nie zostały wymienione w art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa o ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227), gdzie wymienione są programy dla których wymagane jest przeprowadzanie postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko. Jednakże, zgodnie z art. 47, obowiązek taki może zaistnieć, gdy organ opracowujący projekt LPR, po uzgodnieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska stwierdzi, że wyznacza on ramy do późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko i że realizacja LPR może spowodować znaczące oddziaływanie na środowisko.

Strategiczna Ocena Oddziaływania na Środowisko (SOOŚ) to sformalizowany systemowy i kompleksowy proces oceny skutków środowiskowych polityk, planów i programów oraz ich wariantów, włącznie z przygotowaniem pisemnego raportu zawierającego wnioski z tej oceny oraz wykorzystania tych wniosków w publicznym procesie podejmowania decyzji. SOOŚ jest procesem identyfikacji, analizy i oceny skutków środowiskowych, jakie mogą powstać w wyniku realizacji polityk, programów i planów. Głównym celem SOOŚ jest weryfikacja analizowanego dokumentu z punktu widzenia spełniania wymogów zrównoważonego rozwoju. Szczególne znaczenie SOOŚ ma w procesach decyzyjnych gospodarki przestrzennej odpowiedzialnej za kształtowanie warunków zrównoważonego rozwoju i skupiającej dużą część zadań wynikających z projektowanych polityk strategii i programów.

W związku z powyższym dla LPR może zostać przeprowadzona Strategiczna Ocena Oddziaływania na Środowisko.

W tym celu Burmistrz Miasta Sępólno Krajeńskie wystąpił do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z wnioskiem o wydanie opinii, czy którykolwiek z projektów ujętych w w/w Programie należy do przedsięwzięć, o których mowa w art. 51 ust. 1 pkt 1 i 2 Ustawy Prawo Ochrony Środowiska lub do przedsięwzięć, które mogą znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000. W dniu 18.03.2010r. wpłynęła odpowiedź formie postanowienia znak RDOŚ-04.OO.6613-115/10/KB w którym Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska postanawia odstąpić od przeprowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko dla opracowanego LPR Miasta Sępólno Krajeńskie na lata 2009-2014 i uznaje, że realizacja postanowień tego dokumentu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko.

Stwierdzono, że zakres planowanych projektów odnosi się do terenu położonego poza obszarami chronionymi w myśl ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody. Planowane działania mają charakter społeczno-kulturowy oraz infrastrukturalny a celem LPR Miasta Sępólno Krajeńskie na lata 2009 – 2014 jest odnowa społeczna, gospodarcza i przestrzenna miasta.

Program Rewitalizacji pozwala na osiągnięcie w pełnym zakresie celów środowiskowych, szczególnie w wyniku realizowanych projektów infrastrukturalnych, m.in. „Przebudowa i podnoszenie standardu dróg gminnych oraz chodników w obszarze Stare Miasto”. Program w zasadniczy sposób może przyczynić się do poprawy stanu środowiska naturalnego na terenie miasta w wyniku wielokierunkowych działań, mających na celu zrównoważony rozwój miasta.

Przyjęte w opracowanym Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Sępólno Krajeńskie na lata 2009-2014 zadania są spójne z polityką ekologiczną kraju i województwa oraz ich realizacja nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko, a odstąpienie od obowiązku przeprowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko, w istotny sposób przyspieszy działania zmierzające do realizacji planowanych przedsięwzięć.